ROBERT COHEN
Atlantida
Traducere şi note Lydia Constanţa Ciucă
BUCUREŞTI 2001
*Colecţia Civilizaţii Dispărute este coordonată de*
Lydia Constanţa Ciucă
*1*
*La început a fost Platon*.
…
© PRIETENII CĂRŢII CP 58 – 47 BUCUREŞTI ISBN 973 – 573 – 108 – 8
scultă, Socrate, povestea aceasta…

Aşa începe celebrul *Dialog* al lui //\ J Platon, *Timaios*, în care întemeietoru*l şi* \\ Academiei ateniene evocă, pentru prima oară, povestea extraordinară a Atlantidei, o ţară – sau un continent – bogată şi puternică odinioară, care, acum nouă milenii, a dorit să cucerească Atena – şi puţin a lipsit să nu o distrugă! – şi care a dispărut în adâncul Oceanului Atlantic, în urma unui cataclism înspăimântător.

În majoritatea cazurilor, specialiştii moderni „a-tlantologi” **s**-au bizuit pe *Dialogurile* lui Platon, 77-*maios* şi *Critias*, sursa principală a tuturor ipotezelor; în fond, Atlantida este o legendă sau o realitate atestată de Istorie?

Ascultă, aşadar, Socrate, povestea aceasta foarte ciudată dar cât se poate de adevărată, după cum spunea Solon odinioară, cel mai înţelept dintre cei Şapte înţelepţi… El era rudă şi prieten cu Dropides, străbunicul meu…

Şi, pentru a sublinia că povestea aceasta nu este o născocire, în alt *Dialog*, intitulat *Critias*, Plato n repetă în mai multe rânduri că este strict autentică. Solon1) nu este oare un martor de încredere? Celebrul legiuitor atenian nu poate fi bănuit că a inventat o întreagă poveste; el a vizitat efectiv Egiptul, (590 î.Hr.), prima sursă de informaţie (reală sau legendară?) despre acest continent care îşi păstrează taina.

Călătoria lui Solon în Egipt

Etnograful englez J.V. Luce2 scrie că „înainte de călătoria în Egipt, Solon întreprinsese o serie de reforme economice şi politice şi hotărâse cu înţelepciune să se retragă un timp din viaţa publică, pentru a da răgazul cuvenit înfăptuirii măsurilor pe care le

preconizase, în vremea aceea, grecii erau bine primiţi în Egipt, faraonul Amosis fiind cunoscut

1) (640 – 558 î.Hr.) a fost considerat unul dintre cei şapte înţelepţi ai Greciei antice. Ales prim-arhonte, a reformat constituţia Atenei, repartizând sarcinile şi drepturile publice după avere, a uşurat sarcinile cetăţenilor săraci şi a îngrădit prin reforma aparatului de stat puterea aristocraţiei gentilice din Atica. Este considerat întemeietorul democraţiei ateniene.

2) J.V. Luce, *L'Atlantide redecouverte*, Tallandier, 1973 (n.a.)

pentru politica sa filoelenă: el acordase portului liber Naucratis importante concesii; după Herodot, acesta era singura bază comercială greacă din Egipt. Naucratis, situat pe braţul apusean al Nilului la aproximativ 16 kilometri de Sais, fusese întemeiat către 630 î.Hr. în urma stabilirii în Egipt a miletenilor şi dispunem de mărturii arheologice importante, care confirmă faptul că în Egipt trăiau greci aparţinând unor populaţii diferite, în momentul în care corabia lui Solon a ancorat la Naucratis, acesta se prezenta ca un oraş prosper, în plină dezvoltare; după părerea lui Platon, i-ar fi fost foarte uşor lui Solon să se ducă de la Naucratis la Sais, capitala administrativă a Egiptului din vremea aceea".

Solon cercetează arhivele egiptene

Etnograful englez ne explică de ce este credibilă relatarea lui Solon:

„În vremea aceea, istoriografii egipteni acordau un interes precumpănitor istoriei patriei lor; era foarte firesc ca un om dornic să cunoască cât mai multe, cum era Solon, să ia legătura cu aceştia; nu se punea problema modalităţii de comunicare, pentru că faraonul precedent, Psammetic l, înfiinţase o şcoală de interpreţi, contribuind la susţinerea şi dezvoltarea politicii proelene, dusă de dinastia saită1. Iată de ce nu este deloc exagerat să ne

1) după numele oraşului Sais, vechi oraş în Delta Nilului, capitala Egiptului în secolele VII-VI î.Hr.

Închipuim că Solon a discutat cu istoriografii şi arhivarii egipteni şi chiar cu preoţii zeiţei Neith, după cum spune Platon... în cursul acestor consultări, Solon şi-a făcut însemnări intenţionând să compună un poem epic pe tema conflictului (cel al a-tlanţilor cu grecii) ivit în vremuri de demult. Din păcate, obligaţiile sale politice sau poate pur şi simplu vârsta sa înaintată l-au împiedicat să-s-i realizeze

proiectele... Prin urmare, el s-a mulţumit să-i transmită unui străbunic al lui Platon ceea ce i se relatase; povestea aceasta, însoţită, poate, de un manuscris al lui Solon, a rămas o moştenire de familie, comunicată din tată în fiu, până în ziua în care Platon s-a hotărât să o aducă la cunoştinţa lumii întregi".

„Care sunt faptele de vitejie străvechi?" întreabă Socrate

Ce relatează această poveste, de altfel, „foarte verosimilă"?

Reproducem fragmentul din textul lui Platon: «*Critias*: Solon i-a povestit bunicului meu, care mi-a repovestit la rândul său, că cetatea noastră repurtase victorii uimitoare în vremurile de demult. Însă timpul şi-a spus cuvântul şi toate acestea au fost date uitării. A stăruit în memoria oamenilor o faptă de un eroism neobişnuit, şi se cuvine să ne amintim de ea în ziua de azi, pentru că a fost cu totul extraordinară, în felul acesta îi aduc zeiţei toată cinstirea, ca un imn înălţat slavei sale.

*Socrate*: Bine zici. Dar care este isprava nemaipomenită despre care nu se mai vorbeşte astăzi, făcută într-adevăr de cetatea noastră şi pe care Critias a transmis-o pe baza spuselor lui Solon?

*Critias*: Am să spun povestea asta veche aşa cum am auzit-o povestită de un bărbat care nu mai era tânăr. Critias era pe atunci, după câte spunea, de aproape nouăzeci de ani, iar eu aveam zece ani.

Sărbătoarea s-a desfăşurat ca de obicei pentru noi, copiii. Taţii noştri ne-au oferit premii pentru declamaţie poetică. S-au recitat multe poeme şi pentru că cele scrise de Solon erau atunci foarte noi, au fost rostite de mai mulţi. Un membru al fratriei" noastre ne-a spus, cu sinceritate sau numai pentru a-i face plăcere lui Critias, că el îl privea pe Solon ca pe cel mai înţelept dintre oameni iar, pentru harul său poetic, ca pe cel mai distins dintre poeţi. Bătrânul a fost încântat, îmi amintesc foarte bine de asta, şi i-a spus zâmbind:

— Da, Amynandros, dacă s-ar fi consacrat poeziei cu toată seriozitatea, dacă ar fi terminat de scris lucrarea pe care o adusese din Egipt, dacă nu ar fi fost silit de împrejurări să o lase deoparte, după părerea mea l-ar fi întrecut şi pe Hesiod2) şi pe Homer3) şi niciun alt poet nu s-ar fi bucurat de o faimă mai mare.

1) subdiviziune a unui trib atenian

2) Hesiod (probabil sec. VIII sau VII î. H), poet grec, autorul *Teogoniei*

3) cel mai mare poet epic grec; a trăit, probabil, între secolele

— Despre ce lucrare e vorba, Critias? I-a întrebat atunci

Amynandros.

— Este relatarea unor fapte istorice de o însemnătate covârşitoare pentru cetatea noastră; dar din păcate, această povestire n-a ajuns până la noi.

— Povesteşte-mi tot, de la început, ce spunea Solon despre aceste isprăvi eroice, cine i le-a povestit ca pe nişte întâmplări adevărate şi în ce împrejurări deosebite a avut ocazia să le audă – I-a rugat atunci Amynandros. (...)»

„Totul este înscris în templele noastre, din vremuri străvechi”.

După ce a stabilit astfel filiaţia povestirii, Platon descrie, prin personajul Critias c'el tânăr, celebra întâlnire – adevărată din punct de vedere istoric – dintre Solon şi preoţii egipteni, care, mai întâi, i-au explicat lui Solon cum a reuşit poporul egiptean să supravieţuiască, cu toate calamităţile naturale. „Noi avem Nilul, salvatorul nostru obişnuit, care, în toate împrejurările ne apără de dezastru”. Datorită lui, egiptenii au putut fi martorii privilegiaţi ai istoriei omenirii, consemnând toate evenimentele importante, din vremuri străvechi.

«Exista în Egipt – spune Critias – în deltă, în locul unde se împarte Nilul, o regiune numită saitică, al XII-lea şi al VIII-lea î.Hr. l se atribuie *Iliada* şi *Odiseea*, capodopere ale literaturii universale.

al cărei principal oraş este Sais, ţara regelui Amosis. Locuitorii cinstesc ca fondatoare a oraşului lor o zeiţă al cărei nume egiptean este Neith, iar numele grecesc, după câte spun ei, Atena. Ei îi iubesc mult pe atenieni şi pretind că au cu ei o anumită înrudire. Solon mi-a povestit că ajungând în cursul călătoriei sale în acest oraş a fost primit cu mari onoruri, apoi că, **întrebându**-i **într**-o zi despre istoria veche pe preoţii cei mai pricepuţi, a descoperit că nici el, nici vreun alt grec, nu avea aproape nicio cunoştinţă despre aceste lucruri, **într**-altă zi, vrând să-i facă pe preoţi să vorbească despre vremurile vechi ale acestei ţări, începu să le povestească despre cele mai vechi lucruri care se ştiu pe la noi. Le vorbi despre Phoroneus care a fost, se zice, primul om, şi de Niobe, apoi le povesti cum au supravieţuit Potopului numai Deucalion şi Pyrrha, le înşiră urmaşii acestora şi încercă, numărând generaţiile, să socotească câţi ani se scurseseră de la aceste fapte. Atunci, un preot încărcat de ani i-a spus: „Ah! Solon, Solon! Voi, grecii, rămâneţi întotdeauna copii şi în Grecia nu există niciun bătrân”. La aceste cuvinte Solon întrebă: „Ce vrei să spui?” „Voi toţi sunteţi cu mintea tânără, răspunse preotul, pentru că nu aveţi nicio concepţie veche,

păstrată prin tradiţie, şi nicio ştiinţă încărunţită de vremuri. Şi iată de ce: au fost adesea şi vor mai fi de multe ori nimiciri de oameni, pricinuite, cele mari, de foc şi apă şi cele mai mici, de o mie de alte lucruri. De exemplu, ceea ce se povesteşte şi la voi despre Phaeton, fiul lui Helios – care, înhămând **într-**o zi caii înaripaţi la carul de foc al tatălui său şi, neputând urma calea părintelui, a aprins tot ce era pe pământ şi a pierit şi el, lovit de trăsnet – are, e adevărat, aparenţa unei născociri, dar adevărul care se ascunde în această povestire este cel pe care ţi-l spun: corpurile ce se mişcă în cer, în jurul pământului, se abat de la drumul lor, iar un mare incendiu care se produce la intervale mari de timp distruge tot ce se află pe suprafaţa pământului. Atunci, toţi cei care locuiesc în munţi şi în locurile înalte şi uscate pier mai degrabă decât cei care locuiesc pe malurile fluviilor şi ale mării. Când, dimpotrivă, zeii scufundă pământul sub ape pentru a-l purifica, cei ce locuiesc în munţi, bouarii şi păstorii, scapă de pieire, dar cei care locuiesc în oraşe ca ale voastre sunt duşi de fluvii în mare. La noi, în schimb, nici în primele împrejurări, nici în celelalte, apele nu curg de pe culmile munţilor revărsâ**ndu-**se peste câmpii, ci dimpotrivă, pornesc, în mod firesc, de jos. Iată cum se face că la noi **s-**au păstrat tradiţiile cele mai vechi, în toate locurile unde frigul sau arşiţa nu se împotrivesc, oamenii supravieţuiesc întotdeauna, mai mult sau mai puţin numeroşi. De asemenea, tot ce *se* face frumos şi mare, sub orice formă, fie la voi, fie aici, fie în brice alt loc despre care am auzit vorbi**ndu-**se, despre toate acestea **s-**a scris aici pe tăbliţele din templele noastre încă din vremuri străvechi şi este astfel păstrat.»

„Nouă mi-l de ani, acesta este numărul scris în cărţile sfinte".

După acest lung preambul, preoţii egipteni i-au făcut lui Solon istoricul propriei sale cetăţi, Atena.

„Genealogiile pe care ni le-ai povestit acum o clipă, Soloi\nu se deosebesc mult de basmele pentru copii, în primul rând, voi nu vă amintiţi decât de un singur potop, deşi au fost mult mai multe, mai înainte; apoi, voi nu ştiţi că neamul cel mai frumos şi bun care **s-**a văzut printre oameni a trăit în ţara voastră şi că vă trageţi din el, tu şi toată cetatea voastră de acum, datorită unui supravieţuitor. Voi nu le ştiţi pe acestea toate, pentru că cei rămaşi, timp de mai multe generaţii şi-au sfârşit viaţa fără să lase nimic scris. Da, Solon, a fost o vreme în care, înainte de cel mai mare dezastru pricinuit de ape, cetatea care astăzi se numeşte Atena a fost cea mai vitează în războaie şi avea cele

mai bune legi; ea este cea care a realizat lucrurile cele mai frumoase şi a alcătuit cele mai bune instituţii publice despre care am auzit vorbindu-se vreodată".

Solon mi-a spus că, auzind aceste cuvinte, a fost cuprins de mirare şi l-a rugat pe bătrânul preot să-i spună de îndată tot ce ştie despre concetăţenii săi de odinioară. Acesta i-a răspuns:

„Nu am niciun motiv să nu-ţi spun, Solon, şi îţi voi povesti totul ţinând seama de tine şi de patria ta şi, mai ales, pentru a cinsti zeiţa care proteguieşte şi cetatea voastră, şi pe a noastră, şi care le-a ridicat şi instruit; pe a voastră a întemeiat-o prima, cu o mie de ani înaintea cetăţii noastre, dintr-o sământă de la Geea şi de la Hefaistos. Apoi a întemeiat-o pe a noastră; de atunci s-au scurs opt mii de ani; acesta este numărul scris *în* cărţile sfinte. Aşadar, îţi voi înfăţişa pe scurt instituţiile şi cele mai mari fapte ale strămoşilor tăi de acum nouă mii de ani".

Cu textele în mână

„Vom relua totul în amănunt, cu textele în mână, continuă bătrânul preot, [ţi vei face o idee, Solon, despre legile lor, cunoscându-le pe ale noastre, căci multe din legile de atunci le vei găsi acum la noi. Astfel, în primul rând, preoţii sunt separaţi de ceilalţi oameni, la fel şi meşteşugarii, la care fiecare îndeletnicire are munca ei specială, fără să se amestece una cu cealaltă, ca şi cea a păstorilor, a vânătorilor, a plugarilor, în ceea ce priveşte războinicii, ai observat, fără îndoială, că şi la noi sunt separaţi de toţi ceilalţi, căci legea le interzice acestora să se ocupe de orice alt lucru în afară de război. Adaugă la aceasta, Solon, forma armelor, a scuturilor şi a lăncilor, pe care noi le-am folosit înaintea oricărui alt popor din Asia., învăţând să le mânuim de la zeiţa care v-a învăţat mai întâi pe voi. Cât despre ştiinţă, vezi, desigur, cu câtă grijă ne-am preocupat de ea încă din primele timpuri, fiindcă am vrut să ştim alcătuirea lumii. Plecând de la acest studiu ai lucrurilor divine, s-au descoperit toate artele folositoare vieţii omului, până la arta prezicerii şi a medicinii, care veghează asupra sănătăţii noastre".

Zeiţa Instituie ordinea şi armonia

„Constituţia şi ordinea au fost stabilite de zeiţă, mai întâi la voi, când a întemeiat cetatea voastră, alegând locul în care v-aţi născut, cel mai potrivit pentru a da naştere celor mai inteligenţi oameni.

Cum ea iubea în acelaşi timp şi războiul şi ştiinţa, şi-a ales ţara

în care urmau să se nască oamenii cei mai asemănători cu ea însăşi, şi pe aceasta a întemeiat-o cel dintâi, ca stat. Şi voi v-aţi condus după aceste legi şi altele mai bune încă, întrecându-i pe toţi oamenii în toate felurile de virtuţi, cum era de aşteptat de la astfel de copii şi învăţăcei ai zeilor. Noi păstrăm aici, în scris, multe din marile fapte ale cetăţii voastre, pe care le admirăm, dar una dintre ele le depăşeşte pe toate, în măreţie şi eroism".

Atlantida.

„O Insulă mai mare decât Libia şi Asia la un loc".

Povestitorul continuă:

Într-adevăr, scrierile spun că cetatea voastră a nimicit odinioară o putere uriaşă, care năvălea, trufaşă, peste întreaga Europă şi Asie, venind dintr-o altă lume, situată în Oceanul Atlantic. Pe atunci, acest ocean putea fi traversat, căci exista o insulă în faţa strâmtorii, numită, după cum spuneţi voi, *Coloanele lui Hercule*. Această insulă era mai mare decât Libia şi Asia adunate la un loc… Din ea, cei ce călătoreau pe atunci puteau trece în celelalte insule şi de aici se putea ajunge oriunde pe continentul care se întindea în faţa lor peste mare. Căci tot ce era dincoace de strâmtoarea despre care vorbeam semăna cu un port având intrarea îngustă, în timp ce cele aflate dincolo, erau într-o o adevărată mare, iar pământul care o înco/ijura putea fi numit, pe bună dreptate, continent, în Atlantida, regii au întemeiat o mare şi admirabilă putere, care îşi întindea dominaţia asupra întregii insule şi asupra multor altora, în afară de aceasta, dincoace de strâmtoare, de partea noastră, ei erau stăpânii Lib [ei până în Egipt, şi cei ai Europei, până în Tirenia. Într-o bună zi, această putere adunându-şi toate forţele încercă să supună dintr-o singură lovitură ţara voastră, a noastră, şi toate popoarele de pe cealaltă parte a strâmtorii.

Atunci, Solon, valoarea şi forţa cetăţii voastre străluci în ochii întregii lumi. Cum le întrecea pe toate celelalte în curaj şi în arta războiului, ea veni în fruntea elenilor şi, sprijinindu-se numai pe forţele ei, datorită neajunsurilor create de ceilalţi, ajunsă astfel în primejdia cea mai mare, ea îi învinse pe năvălitori, ridică un trofeu, salvă de sclavie popoarele care nu fuseseră încă supuse şi acordă cu generozitate libertatea tuturor celor care, asemenea nouă, locuiesc dincoace de *Coloanele lui Hercule*.

Dar începură cutremure şi inundaţii nemaivăzute şi, în cursul unei singure zile şi al unei nopţi nefaste, numeroşii voştri luptători au

fost înghiţiţi dintr-odată de genune, iar insula Atlantida, prăbuşindu-se în mare, dispăru, de asemenea.

Iată de ce, încă şi astăzi, această mare nu poate fi străbătută şi cercetată, navigaţia fiind împiedicată de nămolul căruia i-a dat naştere insula prăbuşindu-se". (Sfârşitul *Dialogului Timaios*.)

Poseidon1) întemeietorul Imperiului atlant în *Critias*, Platon prezintă, prin intermediul personajului său cu acelaşi nume, originile şi configuraţia insulei Atlantida.

„Am mai vorbit despre cum şi-au împărţit zeii lumea, în parcele mai mari sau mai mici, instituind cultul lor, aducându-li-se cinstirea cuvenită în temple şi prin sacrificii. Zeului Poseidon i-a revenit insula Atlantida; acolo şi-a adus copiii pe care-i avusese de la o muritoare, instalându-i într-o parte a insulei pe care o voi descrie îndată, în mijlocul insulei, în partea dinspre mare, se întindea o câmpiecea mai frumoasă din lume şi cea mai roditoare. În centrul acestei câmpii, la o distanţă de aproximativ cincizeci de stadii2 se vedea un munte nu prea înalt. Două izvoare scăldau insula, unu! cu apă caldă, celălalt cu apă rece. Pământul era mănos, roadele sale erau bogate şi felurite. Poseidon a împărţit insula-continent în zece ţări mici, hotărând ca fiecare

1) zeul mării; când s-a făcut împărţirea Universului, lui Zeus i-a revenit fierul, lui Hades Lumea subpământeană, iar lui Poseidon împărăţia apelor

2) o stadie are peste 180 m.

dintre ele să aibă un monarh, o populaţie şi un teritoriu bine delimitat şi a dat fiecăreia dintre ele un nume. Monarhul cel mai vârstnic a fost numit Atlas şi, deoarece lui îi revenea conducerea supremă a întregii insule, aceasta s-a numit Atlantida, iar oceanul care o înconjura s-a numit Oceanul Atlantic.

O monarhie binefăcătoare

Tot de la Platon ştim că sistemul politic al At-lantidei era reprezentat printr-o monarhie ereditară, în care puterea era încredinţată celui mai mare fiu din familia regală. Departe de a critica acest sistem, teoreticianul Republicii ateniene, Platon, subliniază, în repetate rânduri, în povestirea sa, „caracterul moderat" al acestei monarhii, care a favorizat dezvoltarea unei civilizaţii strălucitoare, pe care filosoful o descrie foarte amănunţit.

„Nicio dinastie regală nu a avut şi nu va avea vreodată bogăţii

asemănătoare. Suveranii dispuneau de toate resursele interne şi externe (multe bogăţii proveneau din afara imperiului), dar majoritatea bunurilor necesare vieţii se găseau în insulă; în primul rând toate metalele, solide sau fuzibile, care se extrăgeau din mine şi, îndeosebi, un metal special, de la care a rămas doar numele, dar care pe vremea aceea era mai mult decât un

Cnossos – magaziile Palatului – vasele conţineau rezerve de hrană necesare Curţii regale foarte numeroase nume – oricalcul – era o bogăţie rară, cei mai preţios dintre metalele cunoscute atunci".

Nivelul foarte înalt de dezvoltare al societăţii atlante se manifesta în primul rând printr-o tehnologie superioară, o agricultură bogată şi variată, pentru că atlanţii exploatau extrem de metodic şi de chibzuit toate bogăţiile pământului lor; ei ştiau să prelucreze şi să utilizeze aurul, *arama*, argintul şi chiar... oricalcul, „un aliaj metalic preţios neidentificat" (după definiţia dată în dicţionarul Quillet), pe care exegeţii lui Platon l-au identificat cu alama, cu cuprul pur sau cu bronzul, sau chiar cu chihlimbarul (după părerea pastorului Jürgen Spanuth, teoreticianul studiilor despre Atlantida nordică ariană).

Pădurile insulei erau dese şi ofereau din belşug locuitorilor materiale de construcţie. Animalele domestice şi sălbatice găseau hrană suficientă, în pădure, pe câmpii, de-a lungul bălţilor, al lacurilor şi al râurilor. Florile, ierburile, fructele, răspândeau o mireasmă dulce şi foarte plăcută, iar pământul roditor le producea cu dărnicie.

Pentru hrana lor zilnică, de bază, oamenii foloseau tot soiul de cereale şi de legume, iar pentru completarea mesei, se înfruptau din fructele proaspete (din care ştiau să prepare de asemenea şi băuturi) sau uscate, fructe minunate care îmbinau nevoia unei hrane sănătoase cu voluptatea gustului, parfumului şi a frumuseţii lor aparte; toate acestea, şi probabil încă multe altele, se găseau din belşug în această insulă însorită!

patorită resurselor sale imense, precum şi bogăţiei sale, Atlantida punea la dispoziţia locuitorilor săi toate mijloacele pentru înfrumuseţarea oraşelor; se construiau temple, palate, porturi, arene sportive, datorită unor proiecte urbanistice îndrăzneţe, putând rivaliza, sub aspect tehnic şi artistic, cu cele mai strălucite realizări edilitare moderne.

„Au făcut poduri peste canalele cu apă de mare, care înconjurau străvechea metropolă, pentru asigurarea unei legături cu exteriorul şi

cu palatul regal. De la început, palatul fusese ridicat pe locul ales de zeu. Fiecare rege adăuga noi frumuseţi palatului moştenit de la predecesorul său, dorind ca măreţia lui să fie neîntrecută. De la mare până la incinta exterioară, au săpat un canal cu o lăţime de 3 pletre1), o adâncime de o sută de picioare2 şi o lungime de cincizeci de stadii, înlesnind accesul vaselor venite din larg; gura canalului avea o deschidere destul de largă, pentru ca şi vasele cele mai mari să pătrundă cu uşurinţă”.

Insula care adăpostea palatul regal avea un diametru de cinci stadii. Ea a fost înconjurată cu un zid de piatră lat de o pletră, ca şi cele două capete ale podului.

1) o şesime a stadiei, aproximativ 30 metri.

2) aproximativ o treime din**tr-**un metru.

l b

Un palat regal de o splendoare unică

Rafinamentul şi simţul estetic al locuitorilor insulei se manifestau din plin în construcţia şi ornamentarea palatului regal, desăvârşit exemplu de artă Atlanta.

În afara palatului regal, trebuie menţionat templul din centrul acropolei, consacrat lui Clito şi lui Poseidon. Templul era împrejmuit cu un gard din aur, pentru că intrarea era interzisă. Aici, zeii îi zămisliseră pe cei zece prinţi care guvernau cele zece ţări ale Atlantide!; aici *se* aduceau ofrandele, aici se făceau sacrificiile, după anotimp. Templul lui Poseidon era lung de o stadie, lat de trei pietre şi cu o înălţime pe măsură. Aspectul lui avea totuşi un caracter puţin barbar. La exterior, era îmbrăcat în întregime în argint, în afara acroterelor1), care erau din aur, în interior; bolta era din fildeş încrustat cu aur, argint şi oricalc; totul, zidurile, coloanele, lespezile, era ornamentat cu oricalc.

Erau statui din aur, şi se remarca îndeosebi cea reprezentâ**ndu-**l pe zeul fondator, în picioare, cu statura lui impunătoare (capul statuii atingea bolta), în carul său tras de şase cai înaripaţi; apoi, aşezate în cerc în jurul lui, o sută de Nereide2) călare pe delfini. La exterior, în jurul templului se ridicau statuile din aur ale tuturor prinţeselor şi prinţilor, descendenţi ai primilor zece regi, şi alte numeroase statui de

1) mic piedestal aşezat în vârful sau la extremităţile unui fronton pentru a susţine vase, statuete sau alte ornamente.

2) fiicele lui Nereus, zeul ocrotitor al corăbierilor.

dimensiuni impresionante, oferite de regi şi de cetăţeni obişnuiţi, din oraşul respectiv sau din ţările supuse autorităţii atlante. Mai era şi un altar, executat la dimensiuni proporţionale cu edificiul; de altfel, palatul era şi el proporţional cu măreţia imperiului”.

Unde se puteau duce atlanţil în timpul liber?

Platon enumera posibilităţile de a petrece timpul liber de care se bucurau locuitorii Atlantide!: băi, grădini minunate cu arbori de o „înălţime şi o frumuseţe divină”, gimnazii1, hipodromuri…

„Două izvoare, unul cu apă caldă, celălalt cu apă rece, cu un debit remarcabil, erau ideale pentru nevoile locuitorilor prin proprietăţile lor deosebite şi plăcerea pe care le-o ofereau, în jurul izvoarelor se aliniau clădiri special amenajate pentru băi, înconjurate de copaci mulţi, creând un cadru natural atrăgător. Atlanţii construiseră şi bazine, unele acoperite, destinate băilor calde pe timp de iarnă. Regilor le erau rezervate bazine separate de ale persoanelor particulare; femeile le aveau pe ale lor. Fiecare bazin era construit în funcţie de destinaţia sa. Apa care se scurgea din bazine era transportată în Crângul Sacru al lui Poseidon, unde creşteau toate varietăţile de arbori, de o mărime şi 6 frumuseţe neasemuită, datorită calităţii solului. Apoi.

1) loc special destinat antrenamentului atleţilor în Grecia antică.

apa se scurgea în incintele exterioare, prin apeductele care treceau peste poduri.

Între altele, în mijlocul insulei celei mai mari, se amenajase o incintă – lată de o stadie – pentru desfăşurarea concursurilor hipice; în jurul hipodromului erau cazărmile care adăposteau cea mai mare parte a corpului de gardă. Cei demni de toată încrederea erau încartiruiţi în incinta cea mai mică, cea mai apropiată de acropolă, iar cei care se remarcau prin devotamentul lor, aveau dreptul să locuiască în acropolă, în vecinătatea regilor”.

Realizările măreţe ale Atlantide!

Platon descrie apoi numeroasele porturi ale A-tlantidei „unde poposeau nenumărate vase şi se adunau’ negustori din lumea întreagă”, forfota şi viaţa intensă a acestor porturi în care se auzeau „zi şi noapte, strigăte, zarvă, zgomote de tot felul”.

După aceea, filosoful grec prezintă un mare număr de informaţii foarte precise asupra configuraţiei geografice a Atlantide! şi a amenajărilor sale uriaşe.

„Ţara era situată la mare altitudine, falezele sale coborând abrupt spre mare. Oraşul era înconjurat de o câmpie, încercuită de un lanţ muntos ale cărui pante coborau până la mare; suprafaţa ei avea o formă lunguiaţă, măsurând pe o latură trei mii de stadii, iar până la centru, luând ca punct de referinţă nivelul mării, avea două mii de stadii. Ea era orientată spre sud, fiind ferită de vânturile din nord; munţii care o înconjurau erau de o frumuseţe şi de o măreţie nemaivăzute. Aşezările omeneşti erau numeroase, din cauza condiţiilor climatice blânde, iar nesfârşitele bogăţii naturale ofereau mijloace de trai îndestulătoare. Numeroasele sate de munte, locuite de perieci1), erau bogate; râurile, lacurile, pajiştile produceau din plin hrana necesară animalelor domestice şi sălbatice, iar pădurile cu arbori de esenţe diferite ofereau materia primă necesară multor meserii. Câmpia avea forma unui patrulater; uşoarele ei neregularităţi erau corectate de un şanţ care o contura, în privinţa adâncimii, lăţimii şi lungimii şanţului, trebuie să ţinem seama de ceea ce ni **s-**a relatat: fusese săpat la o adâncime de o pletră, lăţimea lui fiind de o stadie şi, deoarece pe lungime înconjura întreaga cârppie, ajungea la zece mii de stadii. Şanţul era alimentat de apele care izvorau din munţi, coborau repede pantele, făceau înconjurul câmpiei, ajungeau la oraş prin cele două capete ale sale, apoi se scurgeau în mare. De la partea cea mai de sus a oraşului porneau canale de aproximativ o sută de picioare lăţime, care tăiau câmpia în linie dreaptă şi se descărcau în şanţul situat aproape de mare; de la un canal la alţii! era un interval de o sută de stadii. Ele erau folosite pentru plutărit – se coborau buştenii tăiaţi la munte – şi pentru transportul, cu navele, al altor bunuri specifice fiecărui anotimp, prin canale mai mici care

1) în Sparta antică, persoane aparţinând categoriei sociale de oameni liberi, dar lipsite de drepturi politice.

porneau din cele principale, asigurând astfel mijlocul de comunicare între canale şi între canale şi oraş. De reţinut că în fiecare an erau două recolte, pentru că iarna ploile lui Zeus erau binefăcătoare, iar vara erau folosite apele care ţâşneau din pământ, aduse prin şanţuri”.

Puternica organizaţie militară a Atlantide!

Conform relatării lui Platon... Atlantida întreţinea relaţii foarte bune cu celelalte ţări, care trimiteau nave încărcate cu mărfuri în porturile atlante.

Dar Atlantida dispunea de prea multe bogăţii, avea prea mult aur, argint, metale preţioase, ca să nu se preocupe de apărarea acestor bunuri de preţ împotriva năvălitorilor dornici să pună stăpânire pe resursele acestei ţări binecuvântate de zei. În consecinţă, monarhia Atlanta făcea tot posibilul să ofere cetăţenilor o viaţă cât mai bună, să le asigure bunăstarea şi confortul; în acelaşi timp organizao armată capabilă să respingă asalturile duşmane, în realitate, rolul acestei armate nu era numai defensiv, ci şi ofensiv, pentru că, am spus deja, atunci când armata Atlanta a atacat cetatea Atenei, a suferit o înfrângere dureroasă.

Platon descrie armata Atlanta, cu organizarea ei deosebită şi felul în care se făcea recrutarea:

„În privinţa numărului de soldaţi recrutaţi din regiunile de şes, în caz de război, acesta era precizat de un şef, pe care îl desemna fiecare ţinut în parte. Mărimea ţinutului era de zece ori zece stadii; în totalitate erau şase miriade1) de soldaţi. Numărul celor recrutaţi din ţinuturile muntoase şi din restul ţării era nesfârşit, după câte ştiu; repartizarea lor se făcea pe localităţi şi pe sate, pentru fiecare ţinut, care îşi avea comandantul său. Ori, obligaţia principală a unui conducător de unitate de luptă consta în asigurarea unei şesimi dintr-un car de luptă, astfel încât efectivul lor să atingă zece mii: doi cai cu călăreţii lor; în plus, un atelaj de doi cai, fără car, cu un luptător înarmat cu un scut mic, însoţit de conducătorul atelajului, doi hopliţi2, doi arcaşi şi doi trăgători cu praştia, trei soldaţi din infanteria uşoară, buni suliţaşi şi buni ochitori la aruncarea pietrelor; patru marinari, astfel încât să fie echipate o mie două sute de vase. În acest fel fusese reglementată organizarea militară a oraşului regal. Celelalte nouă provincii aveau propria lor organizare”.

1) o miriadă reprezintă zece mii.

2) soldat din infanteria grea.

— Iv.

„H

„/*

Î4 î.

Un jurământ înfricoşător înscris pe coloana templului lui Poseidon

Platon a descris, de asemenea, relaţiile dintre cei zece monarhi ai Atlantide! reglementate pe baza instrucţiunilor elaborate de

întemeietorul imperiului atlant, Poseidon. Transmise, conform legislaţiei atlante, de la rege la rege, înscrise pe o imensă coloană din oricalc aşezată în centrul insulei, în templul lui Poseidon, aceste îndrumări specificau adunarea celor zece regi la fiecare cinci ani, în vederea deliberării asupra problemelor de interes comun şi a verificării respectării legii, de către fiecare suveran în parte.

La aceste adunări, cei zece regi ai Atlantide! sacrificau un taur, respectând un ceremonial ciudat, pe care îl amintesc, surprinzător, anumite legende incaşe, constituind astfel o „dovadă” a faptului că civilizaţia sud-americană este urmaşa civilizaţiei Atlantidei.

„În momentul în care trebuia să se ia o hotărâre judiciară, cei. zece regi se încredinţau, unii pe alţii, de fidelitatea şi devotamentul lor într-un fel deosebit: în incinta templului lui Poseidon se aflau tauri în libertate; cei zece regi, rămaşi singuri, rugau zeui să le îngăduie să prindă victima pe care el binevoia să o desemneze; apoi, începeau să hăituiască animalul, înarmaţi cu bâte şi laţuri, fără a folosi metale. Ei aduceau la coloană taurul prins, îi tăiau gâtul şi lăsau sângele să curgă pe inscripţie. Pe coloană erau gravate legile şi un jurământ care-i

Vas ritualic în formă de cap de taur, care putea conţine ulei sau vin pentru ofrande osândea, cu blesteme cumplite, pe cei care nu i se vor supune. După ce sacrificau victima după legile lor, ei consacrau tot trupul taurului, umpleau un crater1 cu vin, aruncau în numele fiecăruia dintre ei un cheag de sânge şi puneau restul pe foc după ce purificaseră în prealabil coloana; luau cupe de aur şi le umpleau cu lichidul din crater, făceau o libaţiune deasupra focului şi jurau că vor judeca în conformitate cu legile înscrise pe coloană şi că vor pedepsi pe oricine le-ar fi încălcat mai înainte şi că pe viitor nu vor încălca, de bunăvoie, niciuna din dispoziţiile înscrise, că nu vor comanda şi nici nu se vor supune unui comandament decât conform legilor străbune ale părintelui lor. După ce fiecare rege îşi lua acest angajament pentru el şi pentru urmaşii săi, putea bea şi îşi consacra cupa (din care băuse) templului zeului; după toate acestea el se ocupa de masă şi de ceremoniile cuvenite. Când se lăsa noaptea şi focul aprins pentru sacrificii era stins, regii începeau să se pregătească pentru solemnitatea care urma; mai întâi îşi puneau o tunică albastru-închis, special făcută pentru această ceremonie, apoi se aşezau pe locul unde era cenuşa rămasă de la focul mistuitor al sacrificiului, de fapt locul unde făcuseră legământul de credinţă. După stingerea tuturor focurilor

din templu, restul nopţii era destinat hotărârilor judecătoreşti; erau judecaţi sau judecau, dacă vreunul dintre ei îl acuza pe celălalt

1) vas mare, cu gura largă şi cu două mânere, care servea la masă pentru amestecarea vinului cu apă.

de încălcare a legii. După ce pronunţau hotărârea, p înscriau pe o tăbliţă din aur, odată cu ivirea zorilor, în plus, erau instituite multe alte legi referitoare la prerogativele fiecărui rege în parte, dintre care cele mai importante priveau drepturile şi obligaţiile monarhului: să evite orice conflict armat cu alt suveran **– într-**un fel, un război fratricid **–** să se sprijine şi să se ajute unii pe alţii în cazul în care unul dintre ei ar urmări să distrugă urmaşii unei familii regale din statul său; să se sfătuiască împreună, ca şi înaintaşii lor, în privinţa hotărârilor ce trebuiau luate în caz de război sau în legătură cu alte probleme de interes comun, hegemonia fiind atribuită numai neamului lui Atlas.

Regele nu avea dreptul de a condamna la moarte pe niciun membru al neamului său, fără a fi obţinut aprobarea majorităţii (cel puţin şase din cei zece)”.

Decadenţa şi sfârşitul Atlantidel

Civilizaţia aceasta strălucită a dăinuit câteva milenii, dar treptat au apărut anumite semne de decadenţă: respectul faţă de zei a scăzut; conduita morală a început să sfideze normele decenţei şi ale moralei; regii înşişi nu au mai fost drepţi şi generoşi, devenind tirani de temut. Era sfârşitul epocii de aur a imperiului atlant.

Platon a explicat şi a comentat astfel decăderea aceasta:

„Când elementul divin care sălăşluia în ei a fost pângărit de contopirea frecventă cu un element pământean, vremelnic, şi când a predominat latura omenească supusă tuturor poftelor nechibzuite, atunci au început să fie lipsiţi de măsură şi de cuviinţă, nemaiajungâ**ndu-**le prosperitatea de care se bucurau. Cei care ştiau să discearnă binele de rău şi adevărul de minciună i**-**au văzut în toată urâţenia lor, lipsiţi de orice respect al valorilor reale; cei a căror lăcomie era nemăsurată şi dorinţa de a domina, excesivă, i**-**au văzut ca o întruchipare a unei vieţi frumoase şi fericite”.

Setea de putere, orgoliul, dorinţa de a domina i**-**au determinat pe conducătorii imperiului atlant să declanşeze războaie de cotropire. Ofensiva lor a repurtat câteva victorii, la început; la vremea aceea, cetatea Atenei se afla la apogeul puterii sale şi prestigiul ei de stat

suveran era imens. Atacul masiv al atlanţilor **s-**a ciocnit de rezistenţa dârză a atenienilor, de voinţa lor neclintită de a-şi apăra patria şi libertatea; cu toată superioritatea lor numerică, atlanţii au suferit o aspră înfrângere şi au fost siliţi să se retragă. Din păcate, Platon nu a precizat data acestui război, iar indicaţiile sale sunt foarte vagi. Nu a datat nici dispariţia bruscă a Atlantide! acoperită de ape, scufundată în valuri „în cursul unei singure zile şi al unei nopţi nefaste, în urma numeroaselor cutremure şi a inundaţiilor cumplite".

Un ideal tainic...

Povestirea lui Platon constituie sursa esenţială a legendei Atlantidei. De atunci, acestei enigme, considerată când adevăr când mit, i **s-**au consacrat mii de volume. Etnograful englez Edward Bacon declara, în 1973, **într-**una din lucrările sale:

„De la Platon, această poveste tragică, deşi foarte controversată, nu a încetat să stârnească interesul, preocupând, în egală măsură, poeţii, filosofii politici, idealiştii, scriitorii, metafizicienii, savanţii, într-adevăr, această fabulă misterioasă şi tulburătoare i-a entuziasmat, i-a captivat atât de mult încât pare a fi corespuns unei aspiraţii tainice a sufletului omenesc; poate a fost ecoul unei poezii nostalgice pe care o poartă în suflet fiecare om... Ea era Paradisul Pierdut, Grădina Raiului, Epoca de aur. leagănul omenirii, teatrul îndepărtat şi inaccesibil în care fiecare putea să joace rolul dorit, ţara măreaţă a lui *Dacă*... Cu toate acestea, originile ei sunt foarte onorabile: a apărut prima dată inopere le austere ale lui Platon, filosof consacrat, tratând o temă (ştiinţifică sau literară?) care prezintă minţilor cele mai luminate ocazia unei relaxări plăcute. Dat fiind că, în aparenţă, nu este supusă dureroaselor constrângeri ale realităţii, ea oferă acelor spirite superioare un domeniu ideal pe care-l pot popula cu visele şi fantasmele lor identificâ**ndu-**l cu dorinţele şi nostalgiile lor tăinuite. Mitul Atlantidei **s-**a fărâmiţat **într-**o mulţime de teorii, care reflectă personalitatea apărătorilor lor; mai mult, ea a dat

— J8?

»; &

naştere unei bogate metaliteraturi, de combatere sau de respingere a teoriilor, cu argumentări nenumărate, contestări vehemente şi controverse aprige".

În lucrarea de faţă noi ne mărginim la expunerea unor teorii, argumentate ştiinţific sau fantezist, după cum vor aprecia cititorii.

Legendele nu reprezintă oare domeniul ideal în care omul poate da frâu liber închipuirii sale, înclinaţiilor şi viselor sale? Iar Atlantida nu este tărâmul misterios, dintotdeauna fascinant pentru om…? Cititorul va fi cel îndreptăţit să răspundă acestor întrebări!

*Strania colecţie de pietre a doctorului Cabrera* dinioară, acum 12.000 ani î.Hr., marii înţelepţi ai Atlantidei, iniţiaţi în tainele divine, au presimţit dispariţia civilizaţiei atlante **într-**un mare cataclism, după cum se spune **într-**o veche legendă peruviană. Ei au hotărât atunci să graveze elementele fundamentale ale ştiinţei lor, astfel încât generaţiile viitoare să aibă posibilitatea de a le cunoaşte; de aceea au ales gravura în piatră, singura materie indestructibilă. Pietrele au fost depuse în locuri sigure, depozite împrăştiate cu iscusinţă pe toată suprafaţa pământului: în Tibet, în Egipt, în India şi în America de Sud.

La începutul secolului nostru, un colonel englez, James Churchward, a afirmat că a descoperit în India o mănăstire care adăpostea câteva pietre de acest fel, pe care era povestită *Facerea lumii*.

La Acambaro, în Mexic, acum cincizeci de ani, un cercetător american a găsit unul din numeroasele depozite atlante.

La Ica, în Perú, doctorul Cabrera deţine o colecţie ciudată, pe care o păzeşte cu străşnicie în misteriosul său muzeu din Lima. Colecţia aceasta, susţine el şi în prezent, este alcătuită din pietre gravate în vremuri străvechi, din îndemnul înţelepţilor Atlantidei.

Cine este doctorul Cabrera?

Descendent al lui Don Luis Jerónimo, întemeietorul oraşului Ica, în 1563, Javier Darquea Cabrera este una din personalităţile cele mai însemnate ale elitei ştiinţifice peruane. Chirurg la spitalul public din Ica, cercetător membru al Consiliului regional din Ica, biolog, antropolog, a fost considerat cel mai bun specialist în preistorie americană. Patriot entuziast, pasionat de preistorie, a descoperit un tezaur de o valoare inestimabilă, care răstoarnă toate teoriile referitoare la Atlantida, după propriile sale afirmaţii.

O colecţie uimitoare

La parterul unui imobil vast şi elegant, dând în Piaza de Armaş, la Lima, se află muzeul neobişnuit al doctorului Cabrera, cu cinci săli principale în care sunt depozitate, pe rafturi solide, mii de pietre.

Unele, cele mai grele, sunt aşezate direct pe sol. Doctorul Cabrera a declarat că fiecare dintre ele fusese înregistrată, clasată şi

aşezată **într-**un loc anume, corespunzător unei ordini logice. Numărul lor este de aproximativ 11.000, iar unele cântăresc 200 kg. Blocuri stâncoase de andezit, galeţi1, pietre plate, cu o granulaţie fină, de culoare cenuşie sau ocru pal, răspândesc o lumină blândă, datorită unei patine de culoare închisă, subliniată pe alocuri de o tuşă din ocru roşiatic.

Fiecare piatră e gravată; desenul ei, clar şi exact: liniile conturate cu multă îndemânare, curbele executate cu o precizie care se obţine numai folosind compasul, liniile drepte ţâşnind parcă trase cu rigla. Elaborarea desenului este complexă, iar compoziţia, armonioasă. „Incontestabil, spune de fiecare dată doctorul Cabrera vizitatorilor săi, oamenii care au gravat aceste desene au fost înzestraţi cu o inteligenţă superioară”.

Diversitatea subiectelor tratate, particularitatea fiecărui desen, concepţia lor diferită ne duc la concluzia că numeroşi gravori **s-**au ocupat de executarea acestei lucrări în epoci succesive.

Aceste pietre sunt din andezit **–** o rocă eruptivă existând de 80 milioane ani, rezultată din dezintegrarea masivului Andin în epoca mezozoică. Trăinicia ei se datorează unei patine groase.

1) fragment din**tr-**o rocă sau din**tr-**un mineral, şlefuit şi rotunjit prin acţiunea mării, a torentelor, a gheţarilor etc.

*ROVF Vsjjfr* produsă prin oxidare; aceasta nu explică însă în mod concludent păstrarea perfectă a desenelor.

„Cartea de piatră”, spune poetic dr. Cabrera, destăinuie celui ce doreşte să o înţeleagă, viaţa obişnuită, de zi cu zi, a atlanţilor, cunoştinţele lor foarte vaste din domeniile biologiei, chirurgiei, astrologiei, geografiei şi ştiinţelor naturii.

Pietrele gravate reprezintă ansamblul de documente preistorice cel mai complet şi cel mai bogat, conţinând informaţii inedite.

De unde provin pietrele de la Ica?

Doctorul Cabrera nu dorea să dezvăluie provenienţa acestei comori nepreţuite. La drept vorbind, era hărţuit de două sentimente contradictorii: pe de o parte, tentaţia de a da în vileag locul unde erau depozitate pietrele de la Ica, punând astfel capăt campaniei de defăimare dusă împotriva sa de savanţii de toate categoriile. (Mai erau şi răuvoitorii care pretindeau că îi plăteşte pe ţăranii de prin partea locului, ca să-i graveze şi să-i patineze pietrele!) Pe de altă parte, voia să păstreze taina, pentru a evita mulţimea celor curioşi şi a

preîntâmpina jaful; iată ce declara el, încercând să se justifice:

„Am izbutit să adun 11.000 de pietre, dar există mult mai multe (în cadrul altei convorbiri, doctorul Cabrera a dat o cifră impresionantă: 100.000). Ţin să-mi completez colecţia la maximum... Dar, înainte de a face orice destăinuire, solicit să se aprobe numirea unei comisii de experţi ştiinţifici, din care să fac parte şi eu, şi, de asemenea, instituirea unui sistem de pază permanentă de către guvernul peruan, în vederea apărării şi păstrării acestei bogăţii naţionale”.

Dar secretul pe care doctorul Cabrera îl păstrează cu atâta grijă este cunoscut de toată lumea. Se cunoaşte locul – cu o aproximaţie de câţiva kilometri – de unde vin aceste pietre cu gravuri: de la treizeci de kilometri la sud-vest de Ica, spre Ocucaje, în vecinătatea râului Ica. De cele mai multe ori pietrele sunt îngropate în grote sau în morminte.

Chiar la Ocucaje, fiecare familie de ţărani are propriile sale *piedras*, frumos gravate. Când merg la oraş, cei mai descurcăreţi le oferă turiştilor bogaţi nădăjduind să obţină un preţ bun. Alţii le lasă împrăştiate în dezordine prin curtea gospodăriei sau în coteţul de păsări: sunt doar atât de multe! Apoi, ca adevăraţi *huaqueros* (căutători de vase de lut), ei ştiu, din tată în fiu, unde le pot găsi.

Dacă piatra este de dimensiuni impunătoare, iar desenul este foarte bine realizat, se duc la doctorul Cabrera să-i arate descoperirea; poate va dori să o cumpere imediat!

Este aproape sigur că aceste gravuri (*grabados*) erau cunoscute încă din secolul XVII. Aceste pietre nu au prezentat mai mult interes decât silexurile cioplite sau vasele de lut din Paracas, care se găsesc din abundenţă în aceste locuri. O moştenire preistorică impresionantă ca a lor îi făcea pe peruani să privească cu indiferenţă pietrele de la Ica.

Munca şi viaţa omului preistoric destăinuite de pietrele de la Ica

Pe aceste *gliptolitos* (gravuri în piatră) sunt înfăţişate scene din viaţa cotidiană, destul de banale, dar care dobândesc o valoare istorică excepţională dacă ele datează din era secundară sau terţiară, după afirmaţiile doctorului Cabrera.

În epocile acelea îndepărtate, în mijlocul unei flore bogate, în prezent complet dispărută, mişunau saurieni preistorici gigantici, ca dinozaurii, **bra**hiozaurii, brontozaurii. „În acest cadru uriaş şi înspăimântător, omul încerca să supravieţuiască şi să-şi impună prezenţa. El apare, reprezentat pe piatra pe care a gravat-o, scund,

voinic, cu faţa prelungă, fruntea teşită, nasul acvilin proeminent, bărbia ieşită în afară, buza superioară mai groasă, acoperind-o pe cea inferioară şi ochiul alungit spre tâmplă. Părul este înfăşurat cu un fel de fular scrobit şi bogat împodobit. Fruntea este încununată de o bentiţă, în care sunt prinse frunze de arbori, cu aspect cărnos, şi cu nervuri bine desenate. Ca unic veşmânt, o fâşie scurtă din împletituri, în jurul coapselor...”

În toate situaţiile în care este gravat pe aceste pietre, omul are o figură serioasă şi atentă, în permanentă stare de veghe, de pândă neîncetată. Cu toate acestea, el aruncă asupra lumii o privire vie şi inteligentă.

Fie că se înapoiază de ia pescuit, cu spatele încovoiat din cauza greutăţii peştilor, fie că îşi întinde arcul şi urmăreşte cu privirea traiectoria şuierătoare a săgeţii aruncate asupra vreunui saurian de temut, fie că observă natura, trăsăturile feţei sale denotă aceeaşi concentrare, aceeaşi seriozitate.

Într-o gravură îl vedem luptându-se cu un brahiozaur enorm; este cocoţat pe spinarea animalului şi învârteşte deasupra capului, cu sălbăticie, un topor cu lamă de metal. Alt bărbat încearcă şi el să-l lovească cu cuţitul său cu vârful ascuţit al armei, într-un loc vulnerabil, între două vertebre. Lupta este inegală şi departe de a fi câştigată. Culcat pe o piatră plată, un dendrerpeton, un mic batracian preistoric, observă scena cu mult calm. Într-un colţ, în prim plan, o pasăre mare, semănând cu un corb (arheopterixul care trăia acum 180 milioane de ani), loveşte cu ciocul scoarţa unui copac scorburos.

În jurul lor creşte o vegetaţie deosebit de bogată şi de frumoasă, cu flori uriaşe.

Umanoidu11 şi castorul

La picioarele dinozaurului zace, fără viaţă, un primat jumătate-om, jumătate-animal; a fost, desigur, rănit mortal în cursul luptei; coada sa lungă, plată, e întinsă jalnic pe sol!

Acest primat umanoid răstoarnă oare concepţiile noastre în privinţa genezei omului? Este acea faimoasă verigă lipsă a trecerii de la lumea

1) termenul se aplică aici fiinţelor cu forme sau trăsături omeneşti.

animală la cea umană sau reprezintă un stadiu sterp al evoluţiei?

Umanoidul înfăţişat pe pietrele de la Ica poate fi comparat cu omul-peşte mitologic *Cannes*, zeul coborât pe pământ pentru a civiliza popoarele Babiloniei. Conform legendei, ieşea din ocean în fiecare dimineaţă şi se ducea la oameni, învăţându-i meşteşuguri necunoscute de ei, iniţiindu-i în tainele multor ştiinţe.

Umanoidul este reprezentat, în mare cu un trup destul de asemănător cu al omului, în afara coloanei sale vertebrale care se sfârşeşte printr-o coadă lată, ca o paletă de bătut covoarele. Faţa sa este alungită ca un bot, străjuită de lucirea ochilor mici, rotunzi. Picioarele sunt palmate şi mâinile au unghii ascuţite ca nişte gheare.

Pe câteva *piedras* se vede un castor – asemănarea e izbitoare, în Canada nu sunt ei supranumiţi, şi în ziua de astăzi, „omuleţii"? Ori, în anumite scene, aceste animale sunt înfăţişate ca ajutoare zeloase sau colaboratori ai omului, căruia îi completează gesturile, secondându-l la îndeplinirea lucrărilor cele mai delicate sau mai grele.

*Cartea de piatră* ne oferă numeroase descoperiri, tot atât de captivante ca şi reprezentarea umanoizilor.

Desene perfect gravate înfăţişează oameni care analizează cu mare atenţie câteva obiecte, privindu-le cu lupa, iar alţii cercetează cerul cu o lunetă, a cărei dimensiune ne face să credem că este vorba despre un telescop puternic. De altfel, o adevărată cartografie a cerului, cu stele căzătoare şi nebuloase, este săpată pe un mare număr de pietre de la Ica.

Piatra numită „a astronomilor" prezintă povestea unei comete misterioase, în prim-plan, două personaje – astronomii – privesc cu interes, cu ajutorul telescopului, un fenomen ceresc neobişnuit; pe bolta cerului, într-o mare învălmăşeală, stelele au o strălucire ciudată: unele sunt foarte aproape, luminoase, iar altele se văd doar ca nişte puncte depărtate şi şterse. Pe cerul care arată ca la sfârşitul lumii, trei comete cu coamă de foc intră în derivă cu o viteză uluitoare. Sub una din comete, un nor enorm se sparge în mii de bucăţi, din care cade o ploaie torenţială. Putem presupune că atunci a început Potopul pe pământ. Zărim continente, în cea mai mare parte acoperite de ape; pe ocean pluteşte o singură barcă, fugind de cataclismul dezlănţuit. La bordul ei se disting foarte clar trei personaje.

După toate probabilităţile şi potrivit textelor biblice şi mitologice, piatra reprezintă Potopu11 universal care a inundat continentele şi a scufundat

1) „Potopul a fost patruzeci de zile pe pământ. Apele au ajuns mari şi au crescut foarte mult pe pământ şi corabia plutea pe deasupra apelor. Apele au ajuns din ce în ce mai mari şi toţi munţii înalţi, care sunt sub cerul întreg, au fost acoperiţi. Cu cincisprezece coţi s-au înălţat apele deasupra munţilor, care au fost acoperiţi. Şi a pierit orice făptură care se mişca pe pământ, atât păsările cât şi vitele şi fiarele, şi toţi oamenii. (...) Nu a rămas decât Noe şi ce era cu el în corabie. (*Geneza*).

Vas de lut pe care este pictată o caracatiţă – se remarcă predilecţia decoraţiunilor cu subiecte marine

Atlantida. Barca este, în cazul acesta, corabia lui Noe. Dar ipoteza pe care am formulat-o repune în discuţie locul în care Noe a pus din nou piciorul pe uscat, după ce „faţa pământului se uscase": pe pantele abrupte ale muntelui Ararat sau în savanele Americii de Sud?

Tunete, glasuri şi un mare cutremur de pământ...

Potopul care a scufundat Atlantida a fost provocat, poate, de acea cometă cu „coamă de foc" şi cu „cap de taur".

„Căldura pe care o răspândea era atât de mare încât a pârjolit totul pe Pământ: incendiile, întinse cu repeziciune, au distrus case, recolte, pomi. A urmat Potopul, dezlănţuit de căderea unor ploi torenţiale. Apele au acoperit tot", spune o legendă babiloniană.

„Continente întregi s-au prăbuşit; soarele s-a acoperit, Pământul a fost înghiţit de ape, cerul era brăzdat de stele strălucitoare", povesteau egiptenii.

„Şase stele, şase stele au căzut din cer în timpul Potopului", repetă tradiţia orală mexicană.

Un verset din *Apocalipsa* Sfântului Ioan descrie Potopul în termeni poetici: „Şi au urmat fulgere, glasuri, tunete şi s-a făcut un mare cutremur de pământ, aşa de tare, cum, de când este omul pe pământ, nu a fost un cutremur aşa de mare... Şi a venit grindină şi foc amestecat cu sânge, care au fost aruncate pe pământ: şi a treia parte a pământului a fost arsă, şi a treia parte din copaci au fost arşi, şi toată iarba verde a fost arsă... Şi a căzut din cer o stea mare, care ardea ca o făclie; a căzut peste a treia parte din râuri şi peste izvoarele apelor. Steaua se chema *Pelin* şi a treia parte din ape s-a prefăcut în pelin. Şi mulţi oameni au murit din pricina apelor, pentru că fuseseră făcute amare".

Dacă „piatra astronomilor" ar figura într-adevăr Potopul, ea ar

contribui în mod sigur la datarea lui.

Atlantida înainte de Potop

Alte două *gliptolitos* sunt corelate cu această „piatră a astronomilor”. Pe fiecare dintre ele, o adevărată hartă geografică a erei secundare prezintă patru continente în mijlocul oceanelor, foarte bine conturate; în mijlocul Oceanului Atlantic, e figurat continentul atlant cu o suprafaţă egală cu a Australiei actuale. Sunt trasate şi căi de navigaţie în jurul teritoriilor înconjurate de ape. În interior, Atlantida este împărţită în trei zone: în partea superioară, o zonă muntoasă, cu vegetaţie bogată; în dreapta, un umanoid care se ocupă de pescuit; deducem că acolo era o zonă cultivabilă şi rentabilă din punct de vedere economic; în stânga, o casă aşa cum ar desena-o un copil evocă felul de a petrece timpul liber, locul vilegiaturilor şi al oraşelor.

Aşa era lumea, aşa era Atlantida, înainte ca Potopul să nimicească armonia dintre uscat şi mare.

Atlanţil, medici mal buni decât profesorul Barnard

„Potopul a spulberat o civilizaţie cu descoperiri excepţionale” afirmă doctorul Cabrera, convins de mesajul pietrelor de la Ica, „vestigii autentice ale A-tlantidei”.

Unele, ilustrând domeniul medicinii, sunt revelatoare pentru stadiul evoluat al ştiinţei atlanţilor; există *piedras* cu desene remarcabile, arătând în detaliu o cezariană, o recoltare de sânge şi un transplant de rinichi, de inimă şi... de creier!!

„Citind” aceste pietre putem trage concluzia că operaţiile reuşeau de minune, datorită tehnicii îndrăzneţe şi marii dexterităţi a chirurgilor-operatori.

Pietrele de la Ica, după părerea doctorului Cabrera, ne aduc dovezi concrete şi indiscutabile a superiorităţii strămoşilor noştri. Profesorul Barnard, căruia îi revine cinstea de a fi încercat primul transplant de inimă, în secolul XX, nu înlocuia total organul bolnav; el înlocuia partea lezată cu partea sănătoasă corespunzătoare, prelevată din inima unui om imediat ce se constata decesul său. Tehnica strămoşilor noştri atlanţi era total diferită: ea comporta înlocuirea integrală a inimii şi a vaselor sanguine (artere, vene).

Desfăşurarea operaţiei este gravată pe aproximativ douăzeci de pietre. Operaţia începe prin a-i lua sânge unei femei însărcinate; sângele este recoltat cu multă grijă de chirurg.

Doctorul Cabrera este de părere că sângele unei femei

însărcinate conţine un hormon care anihilează, se în transplantul de organe, fenomenul de respingere, atât de periculos pentru pacientul operat. Acest punct de vedere nu este contestat de ştiinţă1. Se pare că atlanţii nu erau necunoscători în problema respingerii grefei şi găsiseră mijloacele de a înlătura manifestarea ei.

Măiestria chirurgilor atlanţi

Pe pietrele următoare, urmărim ablaţiunea inimii donatorului; chirurgul extrage inima din cutia toracică, o spală şi o conectează direct la aorta şi la vena cavă a femeii însărcinate, adormite… (sub anestezie, prin instilarea unui anestezic vegetal?). Mai departe, „citim” pe pietrele gravate restul operaţiei: o perfuzie de sânge; pacientul primeşte sângele de la femeia însărcinată; se întrezăreşte inima bolnavului: prezintă leziuni grave, o **în**groşare, o întărire a ţesuturilor. După ce pacientul este adormit chirurgul îi incizează toracele, taie coastele, arterele şi venele şi scoate organul bolnav. Inima donatorului fusese tot timpul irigată cu

1) Pentru explicarea fenomenului se vehiculează două teze: *a*) un component al placentei, trofoblastul (strat periferic al ovulului fecundat, permiţând implantarea sa în uter, bogat în materii hrănitoare) ar poseda însuşirea de a permite mamei acceptarea unui corp străin ca pe o structură aparţinând propriului ţesut; *b*) după părerea americanilor, James H. Nelson Jr. şi J. Edward Hall, funcţionarea sistemului reticulo-endotelial, de care depinde respingerea, este mai slabă în timpul sarcinii. (*Encyclopsedia Universalis*) (n.a.)

sângele femeii gravide; doctorul o introduce în cutia toracică şi începe să restabilească circulaţia sângelui: mai întâi face sutura venelor şi arterelor… muncă extrem de migăloasă, care necesită multă concentrare şi îndemânare, în timpul acesta bolnavul primeşte oxigen (?) şi un lichid din**tr-**un aparat de instilat, prin**tr-**un tub introdus în esofag. Chirurgul a făcut toate suturile; îşi pune stetoscopul şi ascultă primele bătăi cardiace. Pare mulţumit şi se pregăteşte să deconecteze sistemul de instiiaţie. Operaţia a reuşit: omul trăieşte, în piept îi bate o inimă nouă, sănătoasă!!

Falsificatori geniali?

Pietrele grăitoare de la Ica **–** dacă sunt autentice **–** reprezintă documente nepreţuite. Directorul Muzeului Aeronauticii din Perú este adeptul autenticităţii lor:

„Pietrele acestea au fost gravate de mai multe milenii; ele sunt cunoscute de multă vreme în Perú; peste patru sute de *piedras* există în muzeul meu”.

Mineralogul Mauricio Hochschild de Pisco, după o analiză minuţioasă, afirmă că oxidarea naturală datorită îmbătrânirii acoperă în acelaşi fel inciziile gravorului şi suprafaţa pietrelor. El atribuie pletrelor o vechime de mai multe zeci de secole, fără a preciza o dată anume. Savantul răspunde astfel unor persoane care susţin că era o falsificare pusă la cale de ţăranii din Ocucaje sau de doctorul Cabrera:

„Îmi vine greu să cred că falsificatorii – oricât de geniali ar fi fost! – au fost capabili să-şi închipuie deriva continentelor, să reprezinte animale preistorice uitate, cum sunt protoseratux sau styracozaurul sau să evoce transplantul de creier, operaţie care nu se efectuează încă nici în secolul nostru. Fără a mai pomeni despre gravura propriu-zisă, cu tot ce implică ea: studiul, depozitarea materialului, instalarea unui atelier, munca migăloasă pe care ar necesita-o gravura şi patina. Să ne înţelegem, toată povestea asta cu falsificatorii nu poate fi luată în serios!”

Dinozauri şi struţi, o coexistenţă imposibilă?

Alt aspect al gravurilor în piatră de la Ica, a servit la contestarea vechimii lor milenare: contemporaneitatea unor animale. Unele au trăit, într-adevăr, în epoci diferite, diferenţa fiind de mii de ani. Pe câteva pietre se disting saurieni mari alături de struţi, canguri, pinguini, cămile, lilieci, chiar şi cai, care au apărut mult mai târziu.

Mauricio de Pisco consideră că această **necon**cordanţă este numai aparentă, căci „în Perú, condiţiile ecologice extrem de favorabile au înlesnit supravieţuirea saurienilor preistorici după dispariţia generală a speciei, până în epocile recente, când au apărut şi celelalte animale”.

Poarta de intrare în monumentul numit *Vistieria din Atria*

I

SĂ

Telescoape atlante

Reproducerea unui telescop pe o piatră de la Ica poate surprinde; **s-**a demonstrat totuşi că, din vremuri străvechi, au fost folosite instrumente astronomice. Toate civilizaţiile trecute le menţionează; **într-**o lucrare de istorie foarte cunoscută în China, *Chou king* (Confuciuş), se spune că: „Succesorul împăratului Yao (mort în

2258 î.Hr.), intrând în Sala Străbunilor unde sunt reprezentate astrele, a văzut tubul prin care erau observate".

Profesorul Mişanovski nu are nicio îndoială: strămoşii incaşilor aveau lunete astronomice, chiar observatoare, tot atât de perfecţionate ca ale noastre. Afirmaţia lui se bazează pe descoperirea pe care o făcuse în Bolivia: o masă din piatră, acoperită cu semne astronomice. După un studiu îndelungat, şi-a dat seama că cizelurile reprezentau un loc precis al cerului – pe care legenda îl botezase „regiunea unde este vânat struţul ceresc" – în care se produsese explozia unei supernove, dând naştere nebuloasei Gum. Aceasta se petrecea acum treizeci de mii de ani înaintea erei noastre. Explozia nu a putut fi observată decât cu ajutorul unui telescop sau al unei lunete astronomice; de altfel, aceasta este şi părerea astronomilor americani de la NASA, pentru care este exclus ca exploziile unor nove să fie văzute cu ochiul liber.

Prin urmare, nu este câtuşi de puţin paradoxal să admitem că strămoşii noştri atlanţi erau dotaţi cu telescoape.

Mesajul secolului XX

Cum e posibil, vor spune câţiva contestatari neînduplecaţi, ca o civilizaţie atât de savantă să prezinte, datorită unei tehnici superioare, transplantul de inimă sau de creier şi să-l înfăţişeze în acelaşi timp pe chirurgul care efectuează aceste operaţii purtând doar o fâşie de pânză în jurul coapselor?

Prietenii doctorului Cabrera cred că e de ajuns să se amintească acestor increduli mesajul lansat în spaţiu, în 1972, de către societatea extrem de civilizată a secolului XX, către civilizaţiile ipotetice care ar putea exista la distanţă de milioane de ani-lumină de Terra. Mesajul, gravat pe o placă de aluminiu, cuprinde – în afara formulelor matematice şi ştiinţifice şi a unui desen localizând poziţia planetei noastre pe harta cerului – reprezentarea unui cuplu şi a unui copil, ţinându-se de mână. Bărbatul, femeia şi copilul sunt goi!

După cât se pare, autenticitatea pietrelor de la Ica nu mai este îndoielnică. Vechimea lor poate fi încadrată într-un interval de timp de la 30.000 de ani î.Hr. la 5.000 de ani î.Hr., sau, de la apariţia nebuloasei Gum la Potopul universal.

Lipsuri edificatoare?

Pietrele de la Ica suscită în continuare polemici furtunoase. Dacă a existat, cu mult înaintea erei noastre, o civilizaţie foarte evoluată, dovedind o tehnică superioară, în domenii atât de variate ale

* *6

*M*

ăs-l S? J.

ştiinţei, în medicină, astronomie şi geografie, anumite deficienţe pot părea surprinzătoare.

Cum este admisibil, insinuează calomniatorii lui Cabrera, ca, din nenumăratele scene înfăţişate, niciuna să nu trateze o temă legată de agricultură, artizanat şi industrie? Se pot reda foarte simplu: un ţăran la câmp, un meşteşugar mânuind sculele sale, maşinării în funcţiune. De ce nu ne-a adus la cunoştinţă felul în care se desfăşura viaţa în societate, însoţită de reprezentarea unei aşezări omeneşti, cum ar fi satul sau oraşul? Cum a putut o civilizaţie atât de dezvoltată să nu lase nicio mărturie a scrierii sale? Pe de altă parte, în afara scenei Potopului cu corabia purtată de ape, pietrele gravate nu înfăţişează niciun mijloc de locomoţie, niciun vehicul cu roţi. De ce, cu excepţia lupei şi a telescopului, nu există nicio altă reprezentare a vreunor aparate?

De asemenea, nicio scenă nu sugerează ritualuri religioase, în timp ce toate civilizaţiile dezvoltate **într-**o oarecare măsură au lăsat mărturii ale credinţelor lor în supranatural. Atâtea „deficienţe" pot să ne convingă de faptul că civilizaţia Atlanta nu este decât o amăgire sau o nălucire, izvorâtă din imaginaţia oamenilor dornici să-şi închipuie că au strămoşi foarte evoluaţi, cu însuşiri uimitoare.

Istoria a uitat un popor străvechi…

Tradiţiile şi textele străvechi evocă în mod asemănător povestea Strămoşilor Iluştri care au creat o civilizaţie uluitoare, în care ştiinţa era atotstăpânitoare. Din nefericire, vestigiile acestei culturi seamănă cu pietrele de la Ica, sunt ambigue…

În câteva legende indiene se povesteşte că zeii **s-**au înfruntat **într-**un război atomic, că au părăsit Pământul în nave spaţiale îndreptâ**ndu-**se spre stele şi nimeni nu a mai aflat ce li **s-**a întâmplat, în *Biblie se* vorbeşte despre Potop, de care a scăpat numai Noe împreună cu vieţuitoarele încărcate pe corabia sa. Toate religiile şi toate miturile converg spre acest punct: o civilizaţie evoluată a existat cândva şi **s-**a spulberat **într-**un cataclism geologic. Specialiştii în preistorie consideră această ipoteză puţin probabilă, deoarece cele câteva dovezi de care dispunem sunt prea neclare. Cu toate acestea, pietrele gravate de la Ica există şi evocă, scenă cu scenă, istoria unui popor inteligent, curajos, inventiv, care a trăit cu 30.000 de ani înaintea erei noastre.

Pietrele acestea, explică directorul Muzeului Aeronauticii din Perú, constituie „mesajul transmis de un popor străvechi, uitat de istorie”.

Fără îndoială, nu s-a dovedit că atlanţii – dacă au existat vreodată – au atins efectiv un grad de civilizaţie egal sau superior nouă; dar, dacă îi dăm crezare doctorului Cabrera, pe anumite pietre sunt gravate revelaţii stranii, reflectări ale unor descoperiri unice şi a unor taine prea înfricoşătoare pentru a fi dezvăluite.

Polemici aprige

Pietrele de la Ica suscită polemici aprige.

„Cea mai mare mistificare a secolului”, declară etnologul american Resse, care vede în doctorul Cabrera „un aiurit, fără un dram de spirit ştiinţific”.

„Pietrele de la Ica ne îndeamnă la cercetare şi studiu”, susţinejn schimb, doctorul Derek Price de la Cambridge, care poartă o corespondenţă susţinută cu doctorul Cabrera, „om demn de toată stima şi încrederea, însufleţit de un spirit ştiinţific incontestabil”.

Doctorul Derek Price a devenit celebru în 1959 elucidând misterul unui obiect bizar, adus la suprafaţă de marinarii greci, în Marea Mediterană. După cercetări îndelungate, el a identificat obiectul cu un model redus al sistemului solar, construit cu 2000 de ani înaintea lui Hristos, de un meşter necunoscut.

„Este un model de cea mai mare precizie, care reprezintă Luna, Pământul, Soarele şi planetele. Acest angrenaj complicat şi exact este acţionat de o manivelă care păstrează fiecare corp ceresc în poziţia lui firească.

Descoperirea unui astfel de obiect este tot atât de uluitoare ca descoperirea unui avion cu reacţie în mormântul faraonului Tutankamon”. Cu privire la pietrele de la Ica, profesorul Price adaugă:

„Nu sunt deloc neobişnuite, nici mai surprinzătoare decât modelul acesta al sistemului solar”.

*Mayaşii şi egiptenii, urmaşii atlanţilor*?

I. SV

IJ

Îndva a căzut din cer o stea şi flăcările au cuprins întreaga fire. Toţi au pierit iar eu am scăpat cu viaţă. Dar când am văzut grămada de trupuri arse, amărăciunea mea a fost atât de mare, încât era să mor de durere”.

Acesta este mesajul hieroglific înscris pe un papirus1)

aparţinând dinastiei a XII-a egiptene. El evocă, în felul său, dispariţia Atlantidei. Ori, în cealaltă parte a Oceanului Atlantic, la mii de kilometri de malurile Nilului, legendele incaşe şi mayaşe relatează, în termeni aproape identici, folosind aceleaşi simboluri, „marele naufragiu”, „căderea stelei”, „pieirea în adâncuri, fiind acoperită de valuri, a unei împărăţii vestite, odinioară

1) acest papirus se află la muzeul *Ermitaj din* Sankt-Petersburg, ca şi alte vestigii ale Egiptului antic.

puternică şi suverană”. Astfel, un trib de indieni albi, *paria*, stabilit în satul numit în mod ciudat Atlan! păstrează o tradiţie orală aproape milenarăamintind de „Insula cea mare”, pe care un cataclism uriaş a distrus-o, scufundâ**nd-**o în adâncul apelor oceanului.

O teză îndrăzneaţă

Atlantologii, fie ruşi, ca profesorul Nikolai Giroff, fie americani, ca Andrew Thomas, fie germani, ca arheologul Leo Frobenius, sau francezi, ca Paul Le Cour şi Georges Barbarin, se vor folosi de această coincidenţă, pentru a afirma că povestirea lui Platon nu se referă câtuşi de puţin la o legendă confuză, ci la o realitate istorică.

Teza susţinută de aceşti specialişti se rezumă la faptul că egiptenii, de o parte a oceanului, mayaşii şi incaşii de cealaltă parte, sunt ultimii supravieţuitori ai poporului atlant care trăia, în vremuri străvechi, pe un continent imens, situat în mijlocul Oceanului Atlantic. Este o teză îndrăzneaţă, dar care se bizuie pe o mulţime de fapte de ordin arheologic, artistic, ritualic, chiar şi iniţiatic, după părerea unora.

Nu ne permitem să apreciem autenticitatea şi soliditatea acestei teze; noi ne mulţumim să o prezentăm. După părerea noastră, teza este complexă, captivantă, stârnind curiozitatea şi interesul pentru cercetare, pentru că propune dezlegarea multor alte mistere ale istoriei.

Indienii din America şi egiptenii: aceeaşi obârşie

„Dacă refuzăm să acceptăm teoria Atlantidei, scria abatele Moreux, originea civilizaţiei Lumii Noi, care se susţine prin vestigiile mayaşe, incaşe, şi cea a civilizaţiei egiptene ar fi cu totul de neînţeles”.

Referi**ndu-**se la povestirea lui Platon, abatele Moreux specifică următoarele:

„Legendele au înregistrat în foarte mică măsură vocile neamului dispărut al atlanţilor. Nouă ne revine misiunea de a le amplifica, de a le face clare şi uşor de înţeles, prin capacitatea noastră de a deduce şi

imaginaţia creatoare”.

Printre dovezile care ar putea determina obârşia comună a indienilor din America şi a egiptenilor figurează în primul rând asemănarea izbitoare a scrierilor lor. Într-adevăr, de cincizeci de ani arheologii studiază, comparativ, hieroglifele Americii preistorice şi cele ale Egiptului antic.

Un cercetător francez, Auguste Le Plongeon, citează treisprezece semne mayajse care sunt identice cu cele folosite în Egipt, în plus, conform datelor actuale prezentate de egiptologi, acele treisprezece semne mayaşe care au fost descifrate, au absolut acelaşi sens ca semnele egiptene. Un alt cercetător, dr. Bertoni, constată, la rândul său, că guaranii1 care trăiesc în Paraguay au acelaşi sistem de scriere ca egiptenii.

1) populaţie indiană din Paraguay.

În lucrarea *Enigma Atlantide*! apărută în 1952, unul dintre cei mai buni specialişti francezi în acest domeniu, colonelul A. Braghine, aduce la cunoştinţa cititorilor câteva fapte uimitoare, şi anume nenumăratele asemănări care există între hieroglifele egiptene, pe de o parte, şi cele care se întâlnesc şi în prezent în marile păduri virgine ale Amazonie-i, în America centrală, în Brazilia şi, în mod deosebit, în statul Mato Grosso.

Asemănări care nu pot fi datorate întâmplării

Pentru colonelul Braghine nu există niciun dubiu: strămoşii egiptenilor nu pot fi decât indienii din America, colonizaţi şi puternic influenţaţi de cultura şi civilizaţia Atlanta, care au emigrat spre Africa în urma cataclismului.

„Cum **s-**ar putea explica altfel asemănările, uneori surprinzătoare, impresionante, care se pot constata între concepţiile religioase şi astronomice, arhitectura şi, în general, civilizaţia egiptenilor, a sumerienilor1, atoltecilor2, a incaşilor, a mayaşilor?

Toate datele acestea fac extrem de plauzibilă ipoteza originii americano-atlante a civilizaţiei egiptene”.

1) făceau parte din populaţia de bază a vechiului ţinut al Sumerului din sudul Mesopotamiei.

2) populaţie indiană din Mexic.

[n prezent, după câteva zeci de ani de la publicarea lor, ipotezele lui Braghine sunt confirmate în mod remarcabil de lucrările întreprinse de arheologi. Atât pe ţărmurile Nilului, cât şi în regiunile

accidentate ale Yucatánului, leagănul străvechiului imperiu Maya, arheologii, veniţi din toate colţurile lumii, de naţionalităţi diferite, având o cultură vastă, dar şi concepţii variate, scot la iveală aceleaşi semne misterioase: arabescuri, desene complicate, cadre dreptunghiulare; ei descoperă aceleaşi motive, aceleaşi ornamente, pe picturile murale. Aceeaşi vietate sacră, scarabeul, este reprezentată frecvent atât pe frontonul unui templu maya cât şi pe frescele egiptene.

Aceste asemănări tulburătoare nu pot rezulta doar dintr-o pură întâmplare”, afirmă etnologul american James Churchward.

Secretele metafizice egiptene: papirusul lui Anana

Churchward adaugă nenumărate precizări, dintre cele mai interesante, pentru a demonstra paralelismul dintre riturile, semnele şi credinţele civilizaţiilor americane precolumbiene şi civilizaţia egipteană. După părerea sa, ele sunt identice.

După treizeci de ani de cercetări întreprinse, rând pe rând, în Egipt şi în America latină, Churchward a izbutit să stabilească precis analogiile fascinante care există între credinţele religioase egiptene şi cele ale indienilor din America. Citām v>

Îi, vvuna dintre nenumăratele dovezi susţinute de acest etnolog.

*Papirusul lui Anana*, şeful scribilor pe vremea faraonului Seti II (secolul XIVI. H.) ne încredinţează secretele metafizicii egiptene care, după părerea lui Churchward, sunt „asemănătoare sub toate aspectele cu credinţele înrădăcinate ale indienilor din America”.

Ce destăinuia acest papirus?

„Priviţi, nu este scris pe acest sul? Citiţi, voi, care îl veţi descoperi în vremuri viitoare, dacă zeii voştri v-au hărăzit putinţa de a citi. Citiţi, o, copii ai zilei de mâine, şi aflaţi tainele trecutului, care vouă vi se pare îndepărtat, fiind, în realitate, foarte apropiat.

Oamenii nu trăiesc doar o singură dată pentru a dispărea apoi pe veci; ei trăiesc mai multe vieţi, în locuri diferite, dar nu întotdeauna în lumea aceasta, între un fel de viaţă şi altul există un văl întunecat, de nepătruns.

Porţile se vor deschide în cele din urmă şi vom vedea toate sălile prin care am păşit din timpuri străvechi.

Religia noastră ne învaţă că vom trăi veşnic. Ori, veşnicia neavând sfârşit nu poate avea nici început, este un cerc închis; în consecinţă, dacă un fapt e adevărat, şi anume că trăim veşnic, celălalt trebuie să fie tot atât de adevărat, că am trăit dintotdeauna.

Oamenii cred că Dumnezeu are mai multe feţe şi fiecare este încredinţat că faţa pe care o vede este aceea a adevăratului şi unicului Dumnezeu. Cu toate acestea, ei se înşală, pentru că toate feţele, toate aspectele sunt ale aceluiaşi Dumnezeu.

Ka-ul nostru, stăpânul nostru spiritual, ni-l înfăţişează în diferite feluri. Cercetând izvoarele nesecate de înţelepciune care sălăşluieşte în esenţa spiritului uman, descoperim frânturi de adevăr care ne dau nouă, celor învăţaţi, puterea de a înfăptui minuni.

Spiritul nu trebuie judecat după trup, nici Dumnezeu după locaşul său".

„I se vor dezvălui diferitele vieţi trecute".

La egipteni, scarabeul nu reprezintă un zeu, ci simbolul Creatorului, deoarece rostogoleşte un bulgăre de pământ, unde îşi depune ouăle, după cum Creatorul face să se rotească pământul, care este rotund şi dă viaţă lumii întregi.

„Toţi zeii trimit cu iubire acestui pământ darurile lor, fără de care am înceta de a exista. Credinţa mea mă instruieşte şi mă pregăteşte, ea mă învaţă mult mai multe lucruri decât a voastră, îmi spune că viaţa nu sfârşeşte odată cu moartea şi că dragostea, fiind esenţa vieţii, va dăinui veşnic".

Puterea legăturii nevăzute va uni două suflete încă multă vreme după ce lumea se va fi sfârşit.

Spiritele sau sufletele dintr-o încarnare se vor întâlni poate într-altă încarnare şi ele se vor simţi atrase ca de o putere magnetică fără să înţeleagă raţiunea acestei apropieri.

„Omul trăieşte din nou, de mai multe ori, fără a-şi cunoaşte vieţile trecute, poate doar în vreun vis, când gândurile îl poartă spre o împrejurare sau un eveniment dintr-o încarnare precedentă. Dar el nu ştie nimic despre acest eveniment, nu ştie unde şi cum s-a produs; îl percepe ca pe ceva cunoscut, familiar. Cu toate acestea, în cele din urmă, toate aceste vieţi trecute i se vor dezvălui".

Divinităţi egiptene şi spirite maya

Indienii din America şi egiptenii nu au numai aceleaşi credinţe religioase. Ei au, de asemenea, anumite rituri şi anumite ceremonii comune.

„Încoronarea regelui – *zipa* – tribului chibcha, în Columbia, după cum afirmă abatele Moreux (în *Ştiinţa misterioasă a faraonilor*), seamănă cu ceremoniile de încoronare a faraonilor. La anumite triburi

americane din epoca preistorică se practică circumcizia ca în Egiptul antic, în cadrul aceluiaşi ceremonial, folosind un cuţit de silex. Trebuie, de asemenea, să semnalăm o similitudine foarte mare între veşmintele şi podoabele simbolice, specifice preoţilor aparţinând unor triburi din America de Sud şi cele ale preoţilor din Egiptul antic.

Egiptenii credeau că boita cerească este susţinută, în cele patru puncte ale zării, de patru divinităţi numite Canope1, al căror părinte este Ho-rus; urnele conţinând măruntaiele defunctului erau împodobite cu reprezentări ale acestor divinităţi. Mayaşii credeau, de asemenea, că spiritele Can, Muluc, Ix şi Cauac sprijină cele patru puncte cardinale şi ei atribuiau fiecărui *Bacab* (spiritul) o culoare diferită: cel din răsărit era roşu; cel din nord, negru; cel din sud, galben şi cel din vest, alb. Ei procedau la fel, depunând măruntaiele răposaţilor în patru urne, pe fiecare dintre ele fiind reprezentat câte un Bacab".

În folclorul unor indieni din Anzi, *ypurinii*, înrudiţi de aproape cu triburile *anti* şi *quitchua aymara*, descoperim un mit foarte asemănător celui al lui Orfeu şi Euridice, precum şi o poveste care aminteşte, parţial, de legendele din ciclul lui Isis şi Osiris.

Statuetele colecţiei Franco

„Există un număr considerabil de obiecte de artă descoperite în America, semănând până în cele mai mici detalii cu obiecte egiptene de acelaşi fel, afirmă abatele Moreux. Ne referim la anumite statui figurând în Muzeul Naţional mexican şi

1) Canopele erau vase folosite de egipteni şi de etrusci pentru depunerea viscerelor defuncţilor mumificaţi. Canopele egiptene erau de obicei în număr de patru şi pe capacele lor figurau busturile celor patru fii ai lui Osiris: un om, un ci-nocefal, un erete, un şacal.

Îndeosebi la aceea care o înfăţişează pe zeiţa Xo-chipilli, în stil autentic egiptean. Remarcăm la mai multe busturi mexicane aranjarea părului în felul atât de caracteristic egiptenilor. Cele două statuete găsite la San Salvador par o reproducere exactă a mumiilor egiptene, bineînţeles în afara caracterelor gravate pe piedestal. De asemenea, **s**-au descoperit, în ruinele piramidei de la Sihuatan, în San Salvador, statuete cu cap de lup, amintind Anubis-ul egiptean, constituind până acum unicul indiciu de zoolatrie descoperit în America. Statuetele colecţiei Franco, din Quito (Ecuador), prezintă detalii tipic egiptene: coafura, barba, veşmintele, pectoralii1 preoţilor... Revelaţia, destul de

ciudată, a existenţei în America preistorică a unei rase de oameni bărboşi este confirmată, o dată mai mult, de statuia reprezentând *Omul bărbos*, descoperită prinţe ruinele oraşului Tiahuanaco, singura care a fost cruţată de vandalismul primilor cuceritori spanioli ai Bollviei”.

Un bătrân Incaş de viţă nobilă

Căutătorii de comori, mai puţin riguroşi decât etnologii, dar mai preocupaţi de obţinerea unor rezultate imediate, au contribuit şi ei, involuntar, după cât se pare, la formarea convingerii că indienii şi egiptenii aveau origine comună.

1) pieptar de metal împodobit cu pietre scumpe, pe care îl purtau faraonii egipteni şi marele preot la evrei.

Florent Ramauge nu este câtuşi de puţin un om dezinteresat. Deşi manifestă cel mai viu interes pentru legendele străvechi incaşe, încercând să pătrundă tainele lor, dezlegându-le misterele, aflându-le tâlcul ascuns, el năzuieşte, după cât se pare, să descopere una din comorile fantastice care au aprins imaginaţia multora, de-a lungul secolelor.

Citām relatarea lui Ramauge, menţionată de Robert Charroux1, căruia i se destăinuise. Cadrul acestei povestiri este lacul Titicaca, mare interioară mică, situată la graniţa Perú-ului şi a Boliviei, la... 4.000 m altitudine. Vom regăsi în Egipt echivalentul acestei poveşti surprinzătoare.

„Un bătrân incaş, de viţă nobilă, respectând tradiţiile străbunilor săi cărora le cunoştea cele mai importante taine, ajuns la sfârşitul vieţii, s-a aflat într-o mare încurcătură, pentru că era unicul deţinător al unui secret de o importanţă covârşitoare, care nu trebuia să dispară odată cu el.

Era vorba despre două comori incaşe, neasemuite tezaure, pe care preoţii Soarelui le îngropaseră în Anzii Cordilieri, în două ascunzători numite: *Pez Grande* şi *Pez Chico*.

Ori, bătrânul nobil incaş avea un prieten spaniol, om de caracter, cu înalte principii morale, sincer admirator al obiceiurilor băştinaşilor – după părerea lui – care îi arătase multă prietenie şi îi dăduse nenumărate dovezi de solicitudine.

1) Robert Charroux, *Tresors du monde*, Fayard, 1962 (n.a.).

— f l-v-3”.

«*.

Aşadar, acest spaniol era incontestabil cel mai bun prieten al

său şi, după o îndelungată chibzuinţă, incaşul a hotărât să-i destăinuie lui uluitorul secret al lui *Pez Grande* şi *Pez Chico*, astfel încât acesta să-i moştenească taina legendară”.

„A deschide trei porţi pentru a ajunge la sanctuar”.

L-a chemat la el şi i-a spus:

Ascultă, prietene! Mi-ai dovedit întotdeauna că îmi eşti prieten şi că mă preţuieşti. Eu am toată încrederea în nobleţea ta sufletească şi în mărinimia ta. Nu mai am mult de trăit: zilele îmi sunt numărate. Am datoria sfântă de a transmite taina încredinţată mie de strămoşii mei.

Ţie, prietene, îţi voi spune unde se află comoara de la *Pez Chico*: în Anzii din Carahaya, pe coasta văii unde curge râul. Vei găsi o peşteră pe care o luminează soarele, cu prima rază a răsăritului. Blocuri mari de piatră astupă fundul peşterii şi va trebui să cauţi până când vei descoperi o crăpătură, largă cât să poată trece un om. Dincolo de ea, un tunel pătrunde în adâncul muntelui şi va trebui să deschizi una după alta trei porţi până vei ajunge la sanctuarul secret.

Prima poartă este din aramă şi se deschide cu o cheie de aur. A doua este din argint şi se deschide cu o cheie de aramă. A treia este din aur şi se deschide cu o cheie de argint.

În sanctuar vei găsi multe bogăţii strânse laolaltă; statui din metal preţios şi un disc de aur pe care îl vei lua şi mi-l vei aduce, căci vreau să-l privesc cu luare-aminte înainte de a-mi da sufletul. Apoi, îl vei duce înapoi în sanctuar şi vei veghea cu cea mai mare grijă ca să nu se înstrăineze nici cea mai mică parte din bogăţiile care-i aparţin zeului”.

La lumina unul felinar s-a înverşunat ore în şir împotriva statuii Zeulul-Soare

Spaniolul a promis tot ce a dorit bătrânul şi a plecat spre Anzii din Carahaya.

Dar, pe măsură ce înainta în munte, febra aurului îl cuprindea şi îi lua minţile. A pătruns în peşteră şi, pentru că încuietorile funcţionau anevoie, a forţat porţile şi a prădat sanctuarul, luând tot ce era mai de preţ. Dar acest jaf i-a mărit nebunia, pofta nesăbuită, nestăvilită, de a-şi însuşi comoara de la *Pez Grande*, care era şi mai uimitoare.

El s-a înapoiat la casa bătrânului incaş; prin ameninţări şi alte forme de constrângere, a încercat să-l facă să mărturisească secretul marelui tezaur.

„— Nu, a spus incaşul. Tu m-ai înşelat, ai trădat încrederea pe

care am avut-o în tine şi nu vei ajunge niciodată să afli taina lui *Pez Grande*… niciodată… niciodată…”

Înainte de a muri în chinuri, torturat, bătrânul a şoptit câteva cuvinte care l-au înflăcărat pe spaniol:

„Intrarea la *Pez Grande* se află sub statuia Zeului-Soare, dar nu o vei găsi!”

Spaniolul şi-a amintit că în sanctuarul de la *Pez Chico* exista o astfel de statuie şi a înţeles sau a presupus că va trebui să caute mai bine în peşteră. S-a reîntors acolo, cu un târnăcop şi o lopată. La lumina unui felinar ajncercat ore în şir să deplaseze statuia zeului, în momentul în care a reuşit să o răstoarne, pereţii peşterii s-au prăbuşit şi l-au îngropat sub dărâmăturile lor.

În felul acesta a fost pecetluit secretul ascunzătorilor *Pez Chico* şi *Pez Grande*, despre a căror existenţă s-a aflat pe căi neştiute şi tainice.

Comoara fabuloasă a faraonilor

Tuneluri care duc la sanctuare, discuri de aur, statuete preţioase, Zeul-Soare, pedepsirea profanatorului: toate aceste elemente se regăsesc, cu o asemănare tulburătoare, în legendele privind comorile Egiptului antic, aşa cum sunt povestite de un admirabil cronicar al secolului X, Al-Massudi, în lucrarea sa intitulată *Pajiştile de aur*.

Prezentăm un fragment referitor la tezaurul fabulos al faraonilor, despre care Al-Massudi afirmă că a fost ţinta explorărilor mai multor generaţii de căutători de comori arabi:

1) Les P/a/nes dor (Murujad-dhahab), Editions An-Nahar, Le Caire, 1954) (n.a.).

«Simţindu-şi sfârşitul aproape, şeful scribilor l-a chemat la căpătâiul său pe fiul cel mare, vrând să-i încredinţeze un secret nemaiauzit. „Fiule, a spus el, zilele mele sunt numărate şi simt cum mă învăluie umbra morţii. Dar nu pot să mă duc fără a-ţi destăinui locul unde se află comoara neasemuit de mare a Zeului. Este un tezaur pe care nicio minte omenească nu o poate nici concepe, nici preţui cum se cuvine. Povestea ei datează din vremuri străvechi, de acum multe mii de ani şi obârşia ei se pierde în negurile istoriei. O veche legendă menţionează faptul că tezaurul acesta uluitor a fost adus în Egipt, de demult, de stră-strămoşii noştri iluştri, care veniseră din partea cealaltă a mării, lată tot ce pot să-ţi spun despre această comoară. Dacă

mă vei întreba în ce constă nu voi putea răspunde cererii tale, satisfăcându-ţi curiozitatea, pentru că ceea ce cuprinde trebuie să rămână secret, îţi voi spune doar că poţi număra tot atâtea pietre preţioase câte stele sunt pe bolta cerului, statui din aur atât de grele încât unui om nu-i este cu putinţă să le ridice, manuscrise unice care prezintă istoria neamului nostru, obiecte de cult executate din materialele cele mai rare şi mai preţioase, discuri din aur, simbolurile misterioase ale străvechiului Zeu-Soare, atâtea comori nemaivăzute, uimitoare, care depăşesc orice închipuire.

Aceste minuni, fiule, nu fac parie numai din categoria celor care pot stârni lăcomia omenească. Sunt şi minuni ale Ştiinţei celei mai înalte, moştenite de la strămoşii noştri, unelte uluitoare, adevărate miracole, care-i îngăduie omului să măsoare timpul, să prevadă viitorul, să zboare în văzduh, să se mişte sub apă cu tot atâta uşurinţă ca şi pe pământ.”»

După ce a descris astfel acest fezaur fantastic, care aminteşte foarte bine de comoara bătrânului incaş, şeful scribilor i-a destăinuit fiului său itine-rariul misterios care îl va duce la ascunzătoare.

Asemenea legendei incaşe, itinerariul este marcat de treceri subterane până la intrarea în sanctuar. Cele două poveşti sfârşesc în mod analog. Fiul scribului, furat de patimă şi de lăcomia lui nemărginită, înnebuneşte şi moare, acoperit de apele Nilului, aproape de Marea Piramidă.

Greutatea paharului plin sau gol rămânea constantă

Cronicarul Al-Massudi menţionează, în mai multe rânduri, puterea malefică a Marii Piramide, care comunică cu Nilul printr-un tunel blestemat: toţi cei care au încercat să treacă prin el au plătit cu viaţa cutezanţa lor.

„Sub domnia lui Ahmed Ben Tulunz un grup de oameni a intrat în Marea Piramidă. Într-una din camere, au descoperit un pahar din sticlă, executat într-un fel cu totul deosebit şi de o culoare rară, măiastră; când au ieşit din piramidă şi-au dat seama că unul dintre ei lipseşte. S-au reîntors să-l caute, dar omul acela le-a ieşit în cale, gol, şi le-a spus: «Nu mă urmaţi, nu mă căutaţi!» şi a dispărut în Piramidă. Ceilalţi au înţeles că era sub puterea unei vrăji şi i-au povestit totul lui Ahmed Ben Tulun.

Competier în stil Kamara (2000 î.Hr.) de o extremă fineţe, până la transparenţă.

care a interzis intrarea în Piramidă. După aceea, el a pus stăpânire pe paharul de sticlă, l-a cântărit şi a putut constata că avea o greutate constantă, chiar dacă era gol sau plin”.

Un lanţ neîntrerupt de piramide din Africa până în America Centrală

Piramidele şi tainele lor constituie, de altfel, una dintre cele mai puternice dovezi invocate de toţi cei care consideră că egiptenii şi indienii din America au moştenit cultura atlanţilor, a ultimilor supravieţuitori ai Ătlantidei, după distrugerea ei catastrofală.

Cum s-ar putea explica altfel similitudinile izbitoare, surprinzătoare, între piramidele Egiptului şi cele din Lumea Nouă?

Revista *Atlantis* a consacrat Atlantide! nenumărate studii şi cercetări deosebit de interesante, lată răspunsul pe care-l propune la întrebarea de mai sus:

Această asemănare este extrem de evidentă în cazul piramidelor americane şi al porţilor monumentale ale Templului Soarelui din Tiahuanaco, în Bolivia. Egiptul nu *a* fost singura ţară în care s-au înălţat piramide. Asemenea monumente alcătuiesc un fel de lanţ, care începe din Armenia (v. descoperirile făcute la Ani de profesorul Marr, arheolog rus), apoi străbate Mesopotamia cu ziguratele”.

1) edificiu în formă de piramidă cu trepte, având în vârf un templu, specific civilizaţiei Mesopotamiei.

sale, trece prin Egipt şi, dincolo de Atlantic, continuă de-a lungul Yucatán ului, pe podişurile înalte ale Mexicului, în Guatemala şi San Salvador. Piramidele construite de tolteci şi de mayaşi sunt orientate cu o precizie uimitoare şi nu există nicio îndoială asupra semnificaţiei lor astronomice. Această particularitate atrage atenţia asupra ultimelor descoperiri făcute în domeniul structurii Marii Piramide de la Gizeh. Într-o serie de articole publicate în 1935, în *Revue scientifique*, un savant *francez*, generalul Langlois, punea în discuţie existenţa unei misterioase rase preistorice care i-a precedat, în America, pe tolteci, mayaşi şi alte rase cu o civilizaţie relativ înaintată. Aceste populaţii ciudate, care aveau cunoştinţe vaste în domeniul matematicii şi al astronomiei, au înălţat numeroase piramide, care sunt orientate cu cea mai mare exactitate. Uneori, această orientare ne-a permis chiar să le datăm; astfel, ele ar aparţine, în general, perioadei cuprinse între anii 3.000 îl H. şi începutul erei creştine, în ceea ce mă priveşte, eu cred că sunt câteva piramide americane mult

mai vechi; de exemplu, Marea Piramidă de la Teotihuacán a fost construită, după toate probabilităţile, cu multe mii de ani înaintea erei noastre.

De altfel, după cum se pare, atât în America, cât şi în Egipt, monumentele mai vechi au reprezentat modele care au fost imitate, iar toltecii şi **mă-**yaşii au înălţat piramide asemănătoare celor ridicate de predecesorii lor, fără să-şi dea seama de tâlcul adânc al monumentelor moştenite. Legendele destul de confuze, răspândite la indieni, amintesc faptul că marile piramide din Lumea Nouă au fost construite de uriaşi de origine necunoscută, care au pierit în urma unor mari catastrofe, însoţite de inundaţii şi cutremure, în limbajul lor pitoresc, indienii de pe Orinocol numesc această epocă: „Vremea când pădurile erau inundate" (*Catenamanoa*). Asemănarea dintre edificiile preistorice ale Americii şi construcţiile egiptene şi babiloniene este uneori surprinzătoare. Vestita piramidă în trepte de la Sakkarah, în Egipt, este întru totul o copie a piramidelor mexicane".

Egiptenii au moştenit cunoştinţele lor ştiinţifice de la atlanţi

Un alt autor, Serge Hutin2, prezintă numeroase exemple cu privire la legătura strânsă dintre civilizaţia egipteană şi cea a Americii preistorice. El analizează în amănunţime numeroasele analogii dintre piramidele egiptene şi cele de la Xochicalco, Teotihuacán şi Sihuatan, în San Salvador. Cităm câteva afirmaţii ale lui Serge Hutin: „Toate monumentele acestea, fie edificii preistorice americane, fie monumente egiptene, caută să impresioneze prin dimensiunile lor. Se înţelege că oamenii care le-au clădit au dorit să realizeze o

1) fluviu în America de Sud (2160 km) pe teritoriile statelor Venezuela şi Columbia.

2) în lucrarea *Oameni şi civilizaţii fantastice*, colecţia „Aventura misterioasă" 1970 (n.a.).

lucrare care să dăinuiască veşnic şi au căutat să-şi atingă scopul alegând piramida, cea mai rezistentă, după *părerea* lor, sau monoliţii enormi. Această tendinţă de a executa opere de dimensiuni colosale se întâlneşte la multe civilizaţii, începând cu cea din Mesopotafnia şi sfârşind cu cea din Bretania1. Pe o întindere imensă, din America Centrală până în Babilonia, arhitectura preistorică se caracterizează prin**tr-**o mare simplitate, pur geometrică, a liniilor edificiilor, care produce uneori o impresie de neţărmurită frumuseţe, conferi**ndu-**le, în acelaşi timp, cea mai mare trăinicie.

Pentru această strânsă înrudire, între civilizaţia Americii preistorice şi civilizaţia egipteană, stau mărturie ruinele de la Palenque, Ocochingo, palatele de la Mitla, piramidele de la Xochicalco, Teotihuacán şi Sihuatan, ornamentele Templului Soarelui de la Cuzco, portalul monolitic al templului ciclopean de la Tiahuanaco care, după toate probabilităţile, a fost în acelaşi timp şi un observator astronomic – şi multe alte monumente risipite ici şi colo în America Centrală şi în America de Sud. Menţionăm că a Poznansky şi R. Mueller se cred îndreptăţiţi să dateze întemeierea oraşului şi a portului Tiahuanaco aproximativ în anii 1300 î.Hr.

1) Bretagne, peninsulă în nord-vestul Franţei, udată de apele strâmtorii La Manche şi ale Oceanului Atlantic; bretonii sunt descendenţii celţilor veniţi din insulele britanice în secolele V-VI.

Probabil atlanţii sunt cei care au transmis egiptenilor cunoştinţele ştiinţifice, după cum rezultă din cercetările efectuate cu privire la structura Marei Piramide de la Gizeh, şi care depăşesc mult ceea ce ştiam despre ştiinţa egipteană. Situarea centrală a continentului atlant, în mijlocul oceanului, a contribuit, fără îndoială, la extinderea influenţei sale asupra lumii civilizate din acea vreme; raza sa de acţiune **s-**a întins spre vest, până în Yucatán şi Mexic şi spre est, până la bazinul mediteranean şi Babilonia”.

Opt milioane de lucrători pentru construirea piramidei lui Keops în stadiul actual al cercetărilor arheologice nu dispunem de date asupra tehnicii folosite de indienii din America la construirea piramidelor lor.

În schimb, mai multe relatări prezintă numeroase informaţii precise cu privire la construirea piramidelor egiptene. Istoricul grec Herodot precizează că pentru construirea Marii Piramide a lui Keops au lucrat echipe de 100.000 de oameni, timp de douăzeci de ani; pentru menţinerea unui ritm de muncă satisfăcător, echipele se schimbau o dată la trei luni. Ajungem astfel, prin**tr-**un calcul simplu, la un număr fantastic: opt milioane de lucrători, în aceşti douăzeci de ani.

Herodot, ca şi Solon, deţinea aceste informaţii de la preoţii egipteni; el povesteşte, în continuare, conform aceleiaşi surse, că, în primul rând, **s-**a făcut un drum pentru transportul materialelor. Numai lucrarea aceasta a necesitat zece ani. Istoricul grec descrie apoi utilajele ciudate, executate pentru ridicarea blocurilor de piatră, unele cântărind chiar mai multe tone. După terminarea construcţiei

propriu-zise, Marea Piramidă a fost acoperită cu blocuri de calcar enorme, pe care arhitecţii au înscris, cu grijă, metodele lor de lucru – mărturii nepieritoare ale vremurilor acelora.

„Timpului nu-l pasă de nimic.

Iar piramidelor nu le pasă de timp”.

Andrew Thomas1) stabileşte o paralelă între giganticele blocuri de piatră folosite de indienii din America şi de egipteni pentru ridicarea piramidelor lor, şi anume:

„Când a fost descoperită zidăria preincaşă, la Ollantay-Tambo şi Sacsahuaman, în Perú, greutatea unor blocuri de piatră a fost apreciată la peste o sută de tone. În ciuda masei lor enorme, blocurile erau aşezate cu o precizie uimitoare, iar rosturile se distingeau cu multă greutate cu ochiul liber, în afara Egiptului, astfel de construcţii, asemenea celor ridicate de arhitecţii din Perú, nu se întâlnesc în nicio altă ţară.

Marea Piramidă a lui Keops, din Egipt, reprezintă o construcţie de o precizie uluitoare pentru

1) în lucrarea *Secretele Atlantide*! ed. Robert Laffont 1969 (n.a.).

vremea aceea. Cei care au executat-o cunoşteau geometria şi arhitectura, la un nivel superior. Astfel, **s**-a putut spune: „Timpului nu-i pasă de nimic, iar piramidelor nu le pasă de timp”.

Blocurile şlefuite, cântărind 15 tone, aşezate la baza piramidei lui Keops, sunt potrivite cu el precizie de o sutime de deget, între ele, nicio foiţă fină de hârtie nu poate fi strecurată decât cu multă greutate.

Nicio naţiune nu ar fi ajuns la o asemenea desăvârşire a execuţiei, fără a dispune de cunoştinţe tehnologice cel puţin egale cu cele moderne, bacă acceptăm data stabilită de egiptologi pentru construirea Marii Piramide, înseamnă că acest edificiu, considerat multă vreme cel mai înalt din lume, a fost ridicat **într**-o epocă în care nu existau nici macarale, nici roţi. Egiptenii foloseau tot chirpiciul pentru construcţii, cu un secol înainte de începerea lucrărilor Marii Piramide. Ne este oare îngăduit să conchidem că în cursul unui singur secol vechii egipteni au făcut progrese atât de uimitoare încât nu au avut nevoie decât de douăzeci de ani pentru a înălţa un monument din piatră, considerat cel mai înalt din lume?”

Treizeci de tezaure pline de bogăţii şi de unelte

La întrebarea de ce indienii din America şi egiptenii au vrut să clădească aceste monumente uimitoare, răspunsurile cronicarilor şi

istoricilor au fost

Piramida de la Teotihuacán (sus) şi piramida de la Sakkarah (jos)

felurite, uneori controversate, stârnind întotdeauna interesul pentru studierea şi elucidarea acestei probleme.

După părerea cronicarului arab citat anterior, **Al-**Massudi, faraonii au hotărât construirea piramidelor pentru a ascunde tot felul de „comori şi obiecte minunate, moştenite din vremuri atât de îndepărtate încât nicio minte omenească nu poate stabili data originii lor”.

„Pe pereţii şi tavanele piramidelor, faraonul a poruncit să se graveze inscripţii cu caracter ştiinţific, din domeniul astronomiei, matematicii şi medicinii. La intrarea în acest tezaur, conform dorinţei sale, au fost instalate automate, pentru pază şi apărare, cu scopul de a-i distruge pe toţi cei care nu erau demni de a fi admişi în acest sanctuar”.

Un alt istoric arab, Ibn-Abd Hokm (secolul IX) ne oferă o relatare mai nuanţată, mai poetică despre construcţia acestor piramide.

„Majoritatea cronicarilor atribuie edificarea piramidelor lui Saurid Ibn Salhuk, rege al Egiptului, care a trăit cu trei secole înainte de Potop. El a fost îndemnat să înfăptuiască această construcţie în urma unui vis, în care i **s-**a arătat Pământul răsturnat, cu toţi locuitorii săi culcaţi cu faţa la pământ, iar stelele cădeau unele peste altele, cu un zgomot înspăimântător. A doua zi, când **s-**a trezit, foarte tulburat şi înfricoşat, regele a chemat la sfat o sută treizeci de preoţi, cei mai de seamă, din toate provinciile Egiptului. După ce le-a povestit visul lui cumplit, preoţii au măsurat altitudinea stelelor şi au ajuns la concluzia că va veni un potop. Regele i-a întrebat: «Va cuprinde şi ţara noastră?» Iar ei au răspuns: «Da, şi o va distruge.» Dar, pentru că mai rămăseseră câţiva ani până la data sorocită a prăpădului, regele a dat ordin să se construiască între timp piramide cu pivniţe boltite. Le-a umplut cu talismanuri, obiecte ciudate, bogăţii, comori etc. A dat poruncă apoi, să se clădească, în piramida dinspre apus, treizeci de vistierii, adăpostind bogăţii neasemuite şi instrumente nemaivăzute, pietre preţioase, unelte de fier, modele de ambarcaţiuni din argilă; arme care nu rugineau şi obiecte din sticlă care se puteau îndoi fără a se sparge”.

„Vestigiile unul popor cu obârşie legendară”.

Aceste arme care „nu rugineau”, aceste obiecte din sticlă pe care „le puteai îndoi fără a le sparge”, constituie încă enigme greu de elucidat, pentru arheologi şi cercetători. Fireşte, unii le-au atribuit, fără şovăire, civilizaţiei atlante moştenite.

„Ne aflăm oare în faţa unor relicve aparţinând unui popor cu obârşie legendară?” se întreabă etnologul francez Marcelle Weissen-Zumlanska1).

1) Marcelle Weissen-Zumlańska, în lucrarea *Originile atlante ale vechilor egipteni*, (1965). După cataclismul care a distrus Atlantida, numeroşi supravieţuitori au însoţit învăţaţii şi preoţii care au migrat, urmând trei itinerari-i, opinează doamna Weissen, şi anume:

„Primul a făcut legătura cu Syrta Mare (coasta Libiei); către insulele Mării Egee, avem ruinele de la Rolemais (nume r-i’s

«8

„Măiestria sa artizanală este deosebită, dar nu putem deduce principiile de elaborare, tehnicile folosite, regulile ce trebuiau urmate pentru realizarea unei lucrări artistice.

Un alt fenomen neelucidat, tehnica gravurilor, dă de gândit cercetătorului, când studiază inscripţiile hieroglifice săpate pe şirul nesfârşit de pereţi ai templelor şi monumentelor funerare sau pe edificii deosebite, cum sunt cele care adăpostesc *Textele Piramidelor*. Mai trebuie menţionată şi *Piatra din Palermo* considerată ca un monument, pe care figurează liste cronologice ale Dinastiilor divine, din Egiptul de Jos şi din Egiptul de Sus.

Milioanele de semne gravate pe porfir, bazalt, jasp, diorit, steatită smălţuită, cornalină, turcoază, cuarţ, granit, obsidian şi în cea mai dură şi mai rară dintre pietre, geobertită, sunt tot atâtea capodopere miniaturale. Modul în care au fost executate rămâne o problemă nesoluţionată. Nu există niciun ac de gravat cu care să se atingă o asemenea perfecţiune, în afara celui mânuit de câţiva sculptori celebri. Aici, aceste lucrări sunt atât de numeroase dat mai multor oraşe întemeiate de Ptolemeu succedând lui Alexandru cel Mare).

Al doilea, drumul Atlasului, între Asia Mică sueritoriile nordice, se desfăşura de-a lungul Podişurilor înalte ale Nu-midiei şi Mauritaniei, până la Coloanele lui Hercule. Al treilea, cel mai vechi, a fost cel mai frecventat în paleoliticul superior; era Drumul Tropical, între Occident şi Egipt, străbătând patru oaze, ţara ammoniţilor, la răsăritul Iordanului, atingând nordul Hoggarului, până la promontoriul

Soloeis, în faţa insulelor Canare”, (n.a.)

Încât pot fi atribuite unui număr foarte mare de artişti, care au trăit **într-**un interval uluitor de scurt.

Pe de altă parte, care erau instrumentele pe care le mânuiau degetele pricepute ale acestor oameni? Din ce materie erau confecţionate astfel de scule? Nu **s-**a găsit nimic... Cu toate acestea, muzeul Mariette1) din Cairo cuprinde obiecte descoperite în diferite situri arheologice, fără a mai cita muzeele din lumea întreagă. Noi vom enumera câteva serii de astfel de minuni locale, cu scopul de a prezenta o evocare reală a importanţei şi a caracterului extraordinar al acestor relicve, transmise de un popor cu origini legendare. Printre obiectele remarcabile, edificatoare, cităm nenumăratele *ostraca2*} şi îndeosebi placa regelui Scorpion, cu paleta sa votivă, descoperită la Hierakompolis: ele rezumă un întreg capitol de istorie prethinită3”.

8.000 de ani de creaţie artistică

„Vase din alabastru se găsesc din belşug la Aby-dos şi la thiniţi; un număr foarte mare de scarabei de

1) Mariette Auguste (1821 – 1881), egiptolog francez, a întemeiat un muzeu, ulterior parte centrală a Muzeului din Cairo.

2) Cetăţenii din vechea Atena scriau pe un ciob de lut sau de scoică numele celui socotit periculos, ca să fie îndepărtat temporar din Atica (*ostracizare*).

3) Dinastia l (thinită) a fost fondată de Menes, rege din Sud. care a cucerit şi unificat tot Egiptul. Capitala regatului este la This, de unde numele dinastiei.

toate mărimile, din lut smălţuit sau din pietre preţioase; statuete *chauabdi* (figurine funerare), se adună în timpul mileniilor, constituind tezaure de nedescris, până la cele ale lui Tutankamon.

Înseamnă, aşadar, peste 8.000 ani de creaţie artistică, în vremuri străvechi se foloseau sarcofage din lemn, deoarece aşezările omeneşti se aflau **într-**o regiune împădurită, bogată în conifere... Apoi **s-**au executat cufere din argint cizelat, de dimensiuni colosale, în care erau aşezate mumiile înfăşurate în pânză de in plăci de metale preţioase, fiind însoţite şi de un număr foarte mare de obiecte rare, mobilă din aur, sau placată cu aur; au urmat cavourile din granit, porfir, bazalt...

...Se cunoştea numai silexul paleolitic; nicio unealtă, chiar din epoca dinastică, nu poate explica realizarea unor astfel de capodopere,

chiar dacă ţinem seama numai de cele datând de la începutul domniei lui Menes, primul rege ales dintre muritori”.

„Idolii, vasele, toate obiectele sunt din aur”.

Opt mii de ani înainte de Hristos: aceasta este data realizării minunatelor opere ale civilizaţiei incaşe, care, asemenea celei egiptene, atinsese la acea vreme un rafinament extraordinar.

Un cronicar spaniol din secolul XVI, Creza de Leon, care a vizitat ţara incaşilor şi a cules câteva legende locale străvechi, descrie cu amănunţime splendorile artei incaşe:

„O mare parte a zidurilor sanctuarului este acoperită de plăci subţiri de aur gravat; acoperişul se sprijină pe o şarpantă ale cărei elemente componente sunt împodobite cu plăci de aur. Idolii, vasele şi toate obiectele sunt din aur.

Dar mai presus de toate aceste minunăţii, erau câmpurile de porumb, făcute după natură, cu rădăcini, flori şi spice ale căror vârfuri erau din aur, iar restul, din argint, totul fiind perfect sudat; artizanii-artişti imitau perfect natura în arta lor rafinată prin ştiinţa deosebită a folosirii aliajelor şi a sudurii acestor metale.

Se mai puteau admira animale familiare mari şi mici, executate tot din aur şi argint; iepuri, şobolani, şopârle, năpârci, fluturi, vulpi, pisici sălbatice deoarece nu aveau niciun animal domestic.

Mai erau şi păsări de tot felul, făurite cu artă şi naturaleţe, încât, văzâ**ndu-**le cum stau cocoţate pe ramura unui copac, dădeau impresia că ciripesc sau cântă, iar altele parcă îşi desfăceau aripile ca să zboare.

În sfârşit, mai erau înfăţişaţi: cerbi, lei, tigri şi tot felul de alte animale, fiecare în cadrul lui firesc”.

Palatele regale Incaşe

„Toate casele aveau băi, relatează în continuare Creza de Leon, incaşii se spălau în căzi mari, din aur şi din argint, iar ţevile prin care trecea apa, erau făcute tot din metalele acestea.

Ei preţuiau locurile unde erau izvoarele de apă caldă şi le împodobeau cu multe lucrări de artă din aur, extrem de frumoase.

Printre alte splendori, aveau vetre din aur şi argint, buştenii fiind executaţi cu atâta măiestrie încât se putea crede că pot fi aprinşi, la nevoie, şi folosiţi pentru nevoile Palatelor Regale.

Indienii au ascuns cea mai mare parte a acestor bogăţii neasemuite, încât nu a rămas niciun vestigiu din vremurile acelea străvechi, şi, după cum se pare, comorile de aur nu vor putea fi

descoperite nici în viitor, decât din pură întâmplare.

Nu există nicio îndoială că indienii din zilele noastre nu cunosc locul unde sunt tăinuite aceste comori, pentru că strămoşii lor nu au vrut să-l divulge, astfel încât acele obiecte să rămână numai în folosinţa regilor lor, cărora le fuseseră consacrate în exclusivitate”.

Misterioasa civilizaţie Tiahuanaco

Arheologul german Bilau şi inginerul francez Frot au întreprins cercetări arheologice minuţioase; ei au ajuns la concluzia categorică, pe baza săpăturilor efectuate, că aceste case regale incaşe, pe care le menţionează străvechile legende din Yucatán, San Salvador şi Mexic, sunt, de fapt, vestitele piramide care se înalţă şi în prezent, enigmatice şi neatinse, pe tot cuprinsul imperiilor milenare ale incaşilor, mayaşilor şi toltecilor.

f

Referindu-se în mod special la aceste piramide indiene şi egiptene, arheologul german Bilau afirmă:

„Dacă refuzăm să admitem că vechii egipteni, mayaşii şi incaşii sunt, într-o anumită măsură, urmaşii civilizaţiei atlante, trebuie să admitem apariţia bruscă a culturilor lor, în împrejurări aproape inexplicabile, fără să fi fost precedate de o lungă perioadă de barbarie. Dar istoria civilizaţiei nu a înregistrat niciodată astfel de treceri neaşteptate. Pe de altă parte, nu cunoaştem, nici în Europa, nici în America, vreo altă civilizaţie care să poată fi desemnată drept obârşie străveche a acestor culturi. Deşi este recunoscut faptul că civilizaţiile incaşe şi mayaşe sunt urmaşele misterioasei civilizaţii din Tiahuanaco, nu se poate tăgădui asemănarea unor trăsături ale acesteia cu acelea ale civilizaţiei Egiptului antic, dovedind astfel înrudirea lor. Aşadar, întrucât nu avem altă ipoteză mai bună, suntem nevoiţi să admitem că aceste trei civilizaţii, precum şi civilizaţiile egipteană şi cretană, poate, se trag din civilizaţia Atlanta”.

Un oraş sacru îngropat sub straturi groase de aluviuni

Ce reprezintă deci această misterioasă civilizaţie din Tiahuanaco, citată de Bilau? Cum poate fi cunoscută?

Au rămas doar câteva vestigii, la Tiahuanaco, în Bolivia şi în Mexic; cele mai importante sunt piramidele, extraordinare, foarte numeroase, situate în jurul oraşului sfânt preistoric Teotihuacán, „oraşul unde se înalţă rugăciuni către zeu”, în Mexic.

Arheologul englez H.S. Bellamy descrie acest oraş ciudat în

lucrarea sa *Clădit înainte de potop*: *problema oraşului Tiahuanaco* (Londra, 1947):

„În Mexic avem ocazia să descoperim ruinele unui oraş sfânt preistoric, care pare să fi avut, odinioară o însemnătate deosebită, aşa cum este Meca pentru musulmani sau Lourdes1 pentru catolici. Acest ansamblu de ruine care se numeşte *oraşul arheologic Teotihuacán* este situat pe teritoriul micului oraş San Juan de Teotihuacán, la aproximativ optzeci de kilometri de México. Toată zona din jurul oraşului este declarată zonă arheologică.

Până la sfârşitul secolului trecut, nimeni nu bănuia că pe dealurile din împrejurimile oraşului San Juan de Teotihuacán pot exista monumente de o însemnătate atât de mare; Marea Piramidă a Soarelui, apoi Marea Piramidă a Lunii, templele lui Quetzaicoatl, Tlaloc etc. au fost descoperite, rând pe rând, numai datorită întâmplării.

Oraşul sfânt, aşa cum ni se înfăţişează în prezent, este cel mai recent din seria oraşelor străvechi, îngropate sub straturi groase de aluviuni; anumite săpături practicate în straturile situate sub

1) oraş în sud ui Franţei, la poalele munţilor Pirinei. Centru catolic de pelerinaj (din 1858).

oraş au scos la iveală numeroase vase de lut asemănătoare celor descoperite printre ruinele de la San Angel şi Tlalpan, mai întâi distruse, apoi acoperite de lavă în cursul erupţiilor vulcanice de acum opt mii de ani. Cu toate acestea, ruinele straturilor superioare datează şi ele din antichitate, din vremuri imemoriale, în momentul de faţă, nu s-a putut degaja decât o parte foarte mică a oraşului sfânt şi suntem siguri că arheologii vor face descoperiri uimitoare în viitor. Pentru executarea actualelor săpături a fost necesar să se înlăture mai întâi un strat de pământ cu grosimea de un metru, apoi un strat de ciment de treizeci de centimetri”.

O civilizaţie remarcabilă prin frumuseţea şi măreţia edificiilor sale

Edificiile fantastice din Teotihuacán, ca şi piramidele egiptenilor, rânduirea lor, ornamentele şi comorile lor trezesc aceeaşi curiozitate, stârnind aceleaşi întrebări cărora arheologia modernă nu le poate da decât răspunsuri aproximative.

„Rămânem înmărmuriţi în faţa unor astfel de lucrări care reprezintă o muncă uriaşă, afirmă H.S. Bellamy, şi când ne gândim la numărul impresionant de oameni care au trudit pentru execuţia lor, ne

întrebăm de unde au luat toltecii mâna de lucru necesară. După părerea unora, ei **s-**au slujit de sclavi sau de prizonieri de război. Dar de câţi au avut nevoie? Suprafaţa oraşului sacru este într-adevăr foarte mare, aproape 17 km$^2$. Oraşul a fost construit conform unor principii urbanistice foarte clare: clădirile sunt simetrice, străzile largi duc toate spre un bulevard care se întinde pe 50 de metri lăţime şi ajunge **într-**o piaţă vastă, înconjurată de edificii importante.

Teotihuacán din epoca preaztecă se distingea prin frumuseţea şi măreţia edificiilor, cel mai interesant fiind, fără îndoială, templul lui Quetzalcoatl. Arhitectura aceasta are câteva elemente caracteristice: piramidele în trepte, coronamentul fiind un bloc de piatră dreptunghiular, numeroasele scări, frescele reprezentând scene din viaţa cotidiană şi subiecte mitologice. Basoreliefurile înfăţişează personaje, animale, plante, reprezentate, uneori, **într-**o manieră convenţională. Basoreliefurile deosebite sunt cele ale templului, care reprezintă un şarpe cu pene şi dintre altoreliefuri1 se remarcă unul, înfăţişând un monstru cu botul deschis, al cărui cap seamănă mai curând cu cel al unui saurian preistoric, un dinozaur, de exemplu, decât cu cel al unui şarpe”.

O şosea străveche, numită „Drumul morţilor”.

„Marea Piramidă a Soarelui are 38 m înălţime, ocupând o suprafaţă de 40.800 m$^2$, în realitate ea este alcătuită din cinci etaje de piramide suprapuse şi rânduite în gradenuri. Piramida Lunii are o construcţie similară: înălţimea ei este de numai 14 m.

1) sculptură în relief faţă de un fond pe care a fost aplicată.

Faţada templului lui Quetzalcoatl de la Teotihuacán iar suprafaţa bazei nu depăşeşte 16.350 m$^2$. După cercetările arheologilor, epoca în care a fost înălţată Marea Piramidă se situează între 2000 î.Hr. şi 900 d.Hr. În ceea ce mă priveşte, afirmă H.S. Bellamy, aş fi îndemnat să fixez o dată mult mai îndepărtată cam 5.000 Î.H”.

„Zona arheologică” este străbătută în întregime de o şosea străveche, pavată cu dale, care se numeşte „Drumul morţilor”, pentru că, potrivit unei tradiţii milenare. moviliţele care îl mărginesc reprezintă morminte.

Din vremuri imemoriale, peninsula Yucatán a fost locuită de mayaşi care, la o anumită epocă, au pus stăpânire pe aproape toată America Centrală, unde **s-**a impus civilizaţia lor rafinată, în orice caz, edificiile colosale pe care le**-**au înălţat sunt cu atât mai uimitoare cu cât

poporul care le-a făurit nu dispunea decât de mijloace tehnologice foarte reduse”.

„Cu mii de ani înaintea lui Copemic şi Galilei”.

După H.S. Bellamy, pe care l-am citat anterior, istoricii şi arheologii sunt încă uluiţi şi nedumeriţi, de discrepanţa dintre cunoştinţele vaste ale acestor popoare străvechi, incaşe sau egiptene, şi precaritatea mijloacelor de care dispuneau, în acest sens, menţionăm părerea unui specialist, Alexandre Kaza ntsev:

„Lângă piramidele egiptene, străjuiţi de coloanele templului lui Ra, înconjuraţi de statuile din marmură albă reprezentându-i pe Pallas sau pe jupiter, sau în singurătatea meditativă şi înţeleaptă, specifică deserturilor, oameni de ştiinţă necunoscuţi, iviţi din negura unor vremuri străvechi, au cercetat şi studiat astrele neîncetat, punând bazele astronomiei. Această ştiinţă a preoţilor, a visătorilor şi a navigatorilor, implicând pacea nopţii, singurătatea contemplativă şi percepţia vizuală pătrunzătoare ca ştiinţă de calculul exact al timpului şi spaţiului, necesită în prezent instrumente de precizie foarte complicate. Dar în acele vremuri străvechi aceste instrumente nu puteau exista. Ca atare, anumite cunoştinţe astronomice ale popoarelor din antichitate ne uimesc. Cu mii de ani înaintea lui Copernic sau Galilei, egiptenii ştiau foarte bine că Pământul este un glob care se roteşte în jurul Soarelui, în condiţiile în care ei nu dispuneau de niciun instrument de observaţie, ei cunoşteau chiar felul în care se rotea globul pământesc. Preoţii, deţinători şi apărători ai ştiinţei, ajunseseră la concluzia, pe calea deducţiei, că Universul era infinit şi populat cu un mare număr de lumi. Suntem uimiţi şi nu putem să ne explicăm pregătirea ştiinţifică a popoarelor vechi care cunoşteau orbita eliptică a Pământului în jurul Soarelui. Aceste *scânteieri de geniu* prezintă de la sine un interes deosebit”.

Cum s-ar putea tălmăci altfel apariţia acestor calcule precise, decât prin moştenirea ştiinţifică lăsată de savanţii Atlantide!? Calculele pot fi urmărite pe piramide, „ultima mărturie vizibilă a poporului atlanţilor, preocupaţi în cel mai înalt grad de ştiinţă şi de matematică”, conchide Kazantsev.

Arhitectul Marii Piramide: un matematician de excepţie

Georges Barbarin este de aceeaşi părere. El a închinat mulţi ani de studiu descifrării misterelor „matematice” pe care le tăinuiesc piramidele egiptene, îndeosebi Marea Piramidă a lui Keops.

„Piramida a fost construită – cu certitudine – cu scop ştiinţific şi, de altfel, întotdeauna **s-**a bănuit că închide în sine mari secrete…

Datele prezentate de Marea Piramidă compun un ansamblu uluitor, în primul rând, arhitectul a fost, incontestabil, un matematician de excepţie, deoarece a izbutit să adauge, unui monument atât de simplu ca plan general, o mulţime de valori astronomice şi geodezice… El cunoştea perfect excentricitatea axei pământeşti, lungimea razei polare, dimensiunile orbitei Pământului, distanţa care desparte planeta noastră de Soare, fenomenul precesiunii1 echinocţiilor, durata exactă a anului sidera12, precum şi greutatea şi densitatea globului. Arhitectul îi cunoştea, de asemenea, suprafaţa, ceea ce ne face să credem că dispunea de hărţi tot atât de exacte ca ale noastre. Ori, noi ştim că nici vechii egipteni, nici chiar caldeenii, acei astronomi

1) mişcare de rotaţie a axei pământeşti, care formează un con al cărui vârf este în centrul pământului. Precesiunea **echi**nocţială se datorează precesiunii terestre.

2) interval de timp (de 365 de zile, 9 ore şi 9 secunde) în care Soarele, în mişcarea lui aparentă, plecând de la o stea ajunge iarăşi acolo.

minunaţi, nu aveau noţiuni ştiinţifice atât de înaintate. Atunci, de unde dobândiseră constructorii Marii Piramide acele cunoştinţe ştiinţifice atât de evoluate pentru vremea aceea?

Nu se poate răspunde lesne la această întrebare. Să încercăm să găsim o explicaţie de ordin ştiinţific, în primul rând, să determinăm, măcar aproximativ, epoca în care a fost înălţat edificiul. Credem că ar trebui să situăm construirea acestui edificiu între anii 2654 – 2592 î.Hr. în general, şi pe baza mărturiei lui Herodot, i se atribuie lui Keops iniţiativa aceasta; dar trebuie să ţinem seama că acest faraon a domnit în a doua jumătate a mileniului III, înaintea erei creştine, în acest caz trebuie să admitem că Egiptul acelor vremuri străvechi moştenise mijloacele de calcul necesare de la un popor de seamă, care ajunsese la un grad de civilizaţie extrem de avansat şi de rafinat”. Georges Barbarin concluzionează: „După părerea mea, putem atribui construirea Piramidei unui popor necunoscut, a cărui civilizaţie nu era, desigur, cu nimic mai prejos faţă de civilizaţia noastră, dacă nu cumva îi era chiar superioară, posedând cunoştinţe deosebite în domeniul matematicii, al astronomiei, al geofizicii, pe care le-a aplicat în

proporţiile unui edificiu hărăzit în acelaşi timp să corespundă unor exigenţe mistice”.

O bancă de date din domeniul matematicii şi al astronomiei

Pentru abatele Moreux, Marea Piramidă este un fel de bancă complexă de date stocate din domeniul matematicii şi al astronomiei, moştenite de la atlanţi, care dobândiseră un nivel de cunoştinţe foarte înalt în ambele domenii.

„Constructorul Marii Piramide avea într-adevăr cunoştinţe ştiinţifice uluitoare pentru a realiza un astfel de edificiu, deoarece calculul său stufos şi complicat trebuia să slujească ţelului pe care şi-l propusese. Orientarea Piramidei este exactă, cu aproximaţie de 4 35” uimindu-i pe astronomii noştri... La sfârşitul secolului trecut, ei au făcut o mulţime de calcule savante pentru a determina cu exactitate distanţa de la Pământ la Soare, care urma să fie o unitate de măsură astronomică. Aceasta a fost stabilită la 90.000.000 mile engleze. Dacă ar fi ştiut, misiunea lor ar fi fost mult mai uşoară: pentru a afla această distanţă era necesar doar să se înmulţească cu 1.000.000.000 înălţimea Piramidei.

Cele două diagonale ale pătratului care formează baza Piramidei, prelungindu-se spre nord-est şi spre nord-vest, coincid cu limita răsăriteană şi cea apuseană a deltei Nilului; aceasta este împărţită în două sectoare remarcabil de egale de meridianul care trece prin vârful Piramidei, fiecare sector având un unghi la centru de 45°. Meridianul acesta a fost ales cât se poate de bine, pentru că, dintre toate meridianele lumii, el traversează cele mai multe continente şi împarte lumea populată în două părţi egale. Vârful Piramidei este situat la 29° 58 51, 22” latitudine nordică. Acest detaliu pare nesemnificativ la început, dar dacă ne gândim că poziţia aparentă a stelei polare, ca urmare a refracţiei atmosferice, pare invariabil decalată cu 1 8 78” înţelegem îndată intenţia arhitectului deoarece, adăugând *r 8, 78*” la 29°58 51, 22” obţinem totalul de 30°. Astfel, Piramida este, de fapt, situată exact pe paralela 30°. Ori, această paralelă este foarte judicios aleasă, întrucât desparte uscatul de ape în proporţii egale. Fără îndoială, constructorul a dorit să reprezinte, într-un fel nepieritor, repartizarea continentelor şi a mărilor pe globul pământesc”.

Abatele Moreux susţine, în concluzie, că precizia extraordinară şi rigoarea ştiinţifică a concepţiei şi executării Marii Piramide nu pot fi

atribuite decât unei minţi luminate, dintr-un popor de oameni cu totul superiori.

„Nu exagerăm dacă afirmăm că problema, încă nedescifrată, a originii poporului care a ridicat această Mare Piramidă se confundă cu problema originii civilizaţiei omeneşti… Poate, în curând, vom cunoaşte mult mai multe lucruri, în momentul în care acest minunat edificiu al faraonilor îşi va dezvălui toate secretele şi toate misterele. Când va veni ziua aceea, vom şti cu precizie unde se situa Atlantida”.

„Care-i taina?” a exclamat califul

Cu privire la aceste taine nepătrunse încă, cronicarul arab Al-Massudi menţionează o inscripţie neobişnuită, gravată pe peretele unui coridor interior al Marii Piramide, care fusese descifrată1) de astronomul particular al califului Al-Maamun… în anul 820 al erei noastre:

„Sunt vestitorul şi martorul voinţei divine; Dumnezeu m-a creat cu simţăminte omeneşti şi port taina pe care El mi-a încredinţat-o”.

Cronicarul arab afirmă că autorul inscripţiei vorbeşte în numele Marii Piramide.

„Când i s-a adus la cunoştinţă califului textul inscripţiei, acesta a rămas pe gânduri, relatează Al-Massudi. «Care-i taina acesta?» a exclamat el, nedumerit şi curios. Imediat a poruncit să se facă cercetări şi să se sape; îşi închipuia că mesajul e-nigmatic din adâncul Piramidei era de o însemnătate deosebită, îndeplinind dorinţa califului, EI-Ham, arhitectul-şef, a căutat să formeze o echipă, grupându-i pe cei mai buni lucrători, cei mai renumiţi savanţi, astronomi şi magicieni, pentru a duce la bun sfârşit această misiune dificilă: trebuia înţeleasă şi interpretată scrierea cu semne ciudate gravate în interiorul Piramidei”.

1) acest fragment trebuie considerat cu multă prudenţă. În afara lucrării lui Al-Massudi, nicio altă lucrare arabă nu specifică citirea scrierii hieroglifice, care, după cum ştim, a fost realizată de Champollion, zece secole mai târziu, (n.a.)

Descoperiri ciudate în camera Faraonului

„Lucrătorii au atacat mai întâi vârful ascuţit al edificiului şi au înlăturat tot paramentul din piatră de pe faţa nordică, la nivelul treptei a şaisprezecea, fără să izbutească să descopere intrarea în Galeria Secretă. Nu au găsit niciodată poarta de acces, neştiind că era formată dintr-un monolit enorm, care se rotea pe un pivot. Au fost ajutaţi de

întâmplare, deoarece în timpul unei zile au auzit zgomotul făcut de căderea unei pietre în interiorul edificiului. Prin breşa deschisă, lucrătorii, astronomii şi magicienii **s-**au strecurat în culoarul care se prezenta în faţa lor; după ce l-au străbătut anevoie, fiind întuneric, au ajuns la camera Faraonului, locul cel mai tainic al Piramidei. Ce credeţi că au văzut acolo? Privirea lor pătrunzătoare a descoperit două statui ale căror dimensiuni erau mai mari decât cele ale unui om. Statuile erau aşezate pe o masă imensă din piatră. Prima, cioplită în piatră neagră, înfăţişa un războinic ţinând în mâna dreaptă o armă de luptă; a doua, din piatră albă, era după chipul şi asemănarea unei femei care ţinea şi ea o armă în mână. Între cele două statui se afla un vas splendid, închis ermetic, tăiat în cristal roşu. Ei au mai văzut o maşinărie perfecţionată, reprezentând un cocoş, din aur roşu, smălţuit cu pietre preţioase. **S-**au apropiat de ea. Deodată, pasărea a scos un ţipăt înfiorător, a început să bată din aripi şi **s-**a auzit un zgomot înfricoşător: veneau din toate părţile voci cavernoase care te umpleau de groază.

EI-Ham, arhitectul-şef, responsabilul acestei expediţii neobişnuite, a dat dispoziţie lucrătorilor să strângă toate obiectele descoperite şi să le transporte la palatul califului. Acesta i-a răsplătit cu generozitate pe slujitorii săi credincioşi şi, mai târziu, a amenajat un muzeu secret, unde a ferecat cu străşnicie obiectele acelea, care nu fuseseră făurite de mâna vreunui om".

„Regele **s-**a trezit înspăimântat şi a convocat preoţii şi prezicătorii"...

Aceste obiecte „care nu fuseseră făurite de mâna vreunui om", începând cu secolul X, epocă în care se situează relatarea cronicarului arab, aceste obiecte „neidentificate", pentru a folosi un termen modern, au suscitat polemici aprige. Un număr impresionant de autori arabi au descris detaliat, după **Al-**Massudi, muzeul extraordinar al califului **Al-**Maa-mun, a cărui urmă **s-**a pierdut către mijlocul secolului XIII. După nouă secole de la relatarea cronicarului **Al-**Massudi, un poet francez, care studia cu fervoare esoterismul, Gerard de Nerval, a reluat această temă de legendă – sau această povestire autentică – în celebra sa *Călătorie* în *Orient*.

După un lung preambul cu caracter tehnic, în care Nerval ne lămureşte că roca folosită ca material de construcţie a piramidelor nu este vestitul sienit, care se găseşte peste tot pe ţărmurile Nilului, ci o

rocă provenind din America de Sud, poetul francez, respectând legenda arabă citată anterior, presupune că aceste edificii uimitoare sunt mult mai vechi, dinaintea perioadei faraonice, confirmând în felul acesta teza celor care văd în egipteni şi în indienii din America un singur popor, acelaşi, urmaş al atlanţilor.

„A fost odată, cu trei sute de ani înaintea Potopului, un rege numit Saurid, fiu al lui Salahoc, care a avut un vis: se făcea că se răsturna totul pe pământ, oamenii cădeau cu faţa în jos şi casele se prăbuşeau peste oameni; astrele se ciocneau în cer, iar rămăşiţele lor acopereau pământul, ajungând la o mare înălţime. Regele **s**-a trezit înspăimântat şi **s**-a dus la Templul Soarelui… A convocat preoţii şi prezicătorii. Preotul Akliman, cel mai învăţat dintre toţi, i-a mărturisit că avusese şi el un vis asemănător.

Atunci regele a poruncit să se înalţe Piramidele, păstrând forma unghiulară, cea mai adecvată pentru a rezista la ciocnirea dintre astre, şi să se aşeze unele peste altele aceste blocuri de-piatră, legate între ele cu cepuri de fier şi cioplite cu o măiestrie atât de desăvârşită încât nici focul cerurilor, nici Potopul să nu poată să le nimicească. Acolo urmau să se adăpostească, la nevoie, regele şi marii dregători, ducând cu ei cărţile şi desenele ştiinţei, cu talis-manurile şi cu tot ce era absolut necesar să fie păstrat pentru viitorul neamului omenesc”.

„Secretele Inexprimabile” ale Atlantidei

Pentru Gerard de Nerval, faraonii Keops, Ke-fren şi Mykerinos au dat numele lor unor monumente a căror origine este Atlanta. Aceste „gigantice arhive din piatră” au îngăduit elitei spirituale egiptene, timp de multe secole, să păstreze străvechea moştenire ştiinţifică lăsată de strămoşii lor atlanţi. Dar această moştenire nu este numai de ordin ştiinţific. Ea se referă şi la mistere iniţiatice, ceea ce explică prezenţa, în unele piramide, a obiectelor „care nu au fost făurite de mâna omului” descrise de **Al**-Massudi.

Statuile magice care ocrotesc anumite piramide nu ar avea alt rol decât acela de a veghea asupra „secretelor inexprimabile” ale Atlantidei. Descrierea statuilor, făcută de Nerval, se deosebeşte foarte puţin de aceea a lui **Al**-Massudi:

„Paznicul piramidei de la răsărit era un idol din bagă-l) neagră şi albă, aşezat pe un tron de aur şi ţinând o lance pe care nu puteai să o priveşti fără să mori. Spiritul căruia îi era destinat acest idol era o femeie, frumoasă şi zâmbitoare, care mai apare din când în când în

zilele noastre şi tulbură minţile celor care o întâlnesc. Paznicul piramidei de la apus era un idol din piatră roşie, de asemenea înarmat cu o lance, şi purtând pe cap un şarpe încolăcit; spiritul care-l slujea avea înfăţişarea unui bătrân nubian.

1) carapace de broască ţestoasă, prelucrată pentru fabricarea de piepteni, brăţări etc.

purtând pe cap un coş şi în mână o cădelniţă. Cât despre a treia piramidă, ea era păzită de un mic idol din bazalt, aşezat pe un soclu tot din bazalt, care-i atrăgea spre el pe toţi cei care îl priveau fără să i se poată împotrivi. Spiritul lui mai apare încă sub forma unui tânăr fără barbă, noaptea.

Prima piramidă fusese deci rezervată prinţilor şi familiei lor; **într**-a doua **s-**au depus idolii astrelor şi tabernacolele corpurilor cereşti, dar şi cărţile de astrologie, istorie şi ştiinţă; tot acolo urmau să se adăpostească preoţii. Cât priveşte a treia, ea era destinată păstrării sicrielor regilor şi ale preoţilor.

Obiecte ciudate sculptate în blocuri de steatit

Piramidele din America de Sud sau din America Centrală, asemenea piramidelor egiptene, urmăresc aceleaşi scopuri, fapt atestat de recentele săpături arheologice; ele reprezintă un loc de păstrare a ansamblului cunoştinţelor ştiinţifice şi un receptacul pentru sicriele morţilor iluştri.

Statuile şi obiectele ciudate sunt tot atât de răspândite pe câmpiile Yucatánului ca şi pe ţărmurile Nilului. Un mare număr de colecţionari deţine, în prezent, mii de obiecte provenind din piramidele indiene.

Colecţionarul Jijon posedă o colecţie unică în lume: 12.000 de piese preistorice, dintre care unele uimesc ca şi statuile magice din piramidele *mm* egiptene, în faţa cărora lumea rămâne încremenită de mirare.

Colonelul Braghine, care a studiat cu atenţie această colecţie, afirmă că „un mare număr de obiecte neobişnuite stârneşte curiozitatea arheologilor şi istoricilor, îndem**nându-**i la o cercetare minuţioasă"; el menţionează în însemnările sale fapte care pot fi interpretate, formulând diferite ipoteze.

„Rezultatele săpăturilor sunt surprinzătoare. Au fost scoase la iveală multe statuete artistice, câteva busturi de mari dimensiuni şi un mare număr de obiecte stranii, sculptate în blocuri de steatit, care ar fi

putut fi folosite ca peceţi sau sigilii, de către oameni de obârşie necunoscută, dar care locuiau în regiunea aceasta, în vremuri străvechi.

Faptul că printre aceste obiecte nu se pot identifica două perfect asemănătoare poate justifica ipoteza aceasta. Fiecare „pecete" are forma unei prisme rectangulare cu patru feţe, trei fiind gravate, iar cea de-a patra, lustruită. Gravurile reprezintă animale stilizate sau hieroglife, sau figuri semănând cu hieroglifele. Poate obiectele acestea reprezintă totemuri ale clanurilor. Trebuie să ţinem seama că actualmente avem dovada că mayaşii foloseau peceţile **într-**o epocă foarte îndepărtată a preistoriei".

putem vorbi de statuete pornografice de acum 20.000 ani

„Majoritatea acestor statuete intră în categoria obiectelor denumite în Franţa bibelouri; ele împodobeau locuinţele sau erau folosite ca jucării pentru copii. Multe statuete reprezentând femei au fost realizate cu o vădită intenţie pornografică. Figurile nu aparţin nici tipului caucazian, nici tipului mongol: sunt de tip intermediar. Ochii, de exemplu, sunt uşor oblici, caracteristici rasei galbene iar pomeţii sunt mai proeminenţi decât la rasa caucaziană pură. Datorită veşmintelor şi coafurii persoanelor pe care le înfăţişează, multe statuete seamănă cu statuile în ştii egiptean arhaic. Se poate afirma acelaşi lucru despre podoabele pe care le poartă preoţii pe piept. Dacă admitem asemănarea acestor figuri cu tipul egiptean, deducem că **pre**egiptenii erau de origine americană.

Opera realizată de aceşti artişti primitivi este fără pereche şi nu este mai prejos de cele mai valoroase sculpturi moderne. Această colecţie numără şi statuete pornografice; după părerea noastră acest lucru ar constitui un indiciu că populaţiile acelea, aflate **într-**o epocă de decadenţă, aveau un grad de civilizaţie deosebit, deoarece popoarele primitive nu recurg la astfel de surse de inspiraţie. Eruditii situează această civilizaţie cu 20.000 de ani în urmă".

Nivelul de civilizaţie foarte înalt al atlanţilor

Mai departe, Braghine, care a studiat îndelung civilizaţia egipteană, ajunge la concluziile următoare, bizui**ndu-**se pe nenumăratele asemănări care stabilesc un raport între vestigiile artei indiene şi arta egipteană:

„Dacă nu vom ţine seama de originea Atlanta a acestor două popoare, nu va fi posibil, la ora actuală, să dăm un sens logic

rezultatelor obţinute de arheologii noştri, care au lucrat atât în America cât şi în Egipt, Pentru moment, credem, fără şovăială, că toate cercetările, toate descoperirile efectuate tind spre aceeaşi concluzie: ruinele grandioase şi misterioase ale civilizaţiilor indiană şi egipteană, sunt o mărturie elocventă a nivelului de civilizaţie extrem de înalt, atins de poporul necunoscut al atlanţilor, acum multe mii de ani”.

*Atlantida şi Creta minoică* n primăvara anului 1900, arheologul englez Arthur Evans descoperă palatul din Cno-ssos1); eveniment deosebit de important, care marchează punctul de plecare al arheologiei cretane, sau, pentru o mai bună precizare, al arheologiei minoice.

Săpăturile arheologice minuţioase şi munca de cercetare laborioasă şi neobosită au contribuit la restaurarea multor pălii ale palatului, sub îndrumarea lui Evans. Se remarcă îndeosebi curtea centrală sau „piaţa teatrului” 2, sala tronului, cu

1) Cnossos, cea mai importantă cetate a Cretei antice, reşedinţă a regelui Minos. Săpăturile începute de Evans au scos la iveală un vast complex de palate, reconstruit de mai multe ori, între mileniul II şi 1600 î.Hr., perioadă din care datează primele picturi murale.

2) curtea era destinată dansurilor rituale. Centru important al palatului din Cnossos.

frizele sale heraldice, înfăţişând grifoni1) şi crini, susţinute de coloanele de tip minoic, cu capitel gros. Planul palatului a putut fi reconstituit: era un vast ansamblu, întins pe 20.000 $m^2$; clădirile grupate în jurul curţii centrale erau etajate pe mai multe nivele. Această realizare arhitectonică complexă se află la originea legendei Labirintului2 ...

Creta – coincidenţe stranii cu Atlantida

Arheologii de după Evans au descoperit tot în Creta, palatele de la Mallia, Phaistos, Zakro… vestigii grăitoare ale unei civilizaţii strălucite, datând din mileniul II î.Hr., cuprinzând Creta, micile insule din marea Egee, exercitându-şi influenţa şi asupra Egiptului, Asiei Mici, Aticei, Siciliei şi Italiei. Legendele Greciei antice vorbesc despre această perioadă, şi despre Minos, Tezeu şi Minotaur, Ariadna şi firul călăuzitor al eroului grec prin Labirint, despre

1) monstru mitologic cu corp de leu, cu aripi, cap şi gheare de vultur şi cu urechi de cal.

2) edificiu pe care legendarul Dedal l-arf i construit din porunca

regelui cretan Minos, pentru adăpostirea Minotaurului (monstru mitologic cu trup de om şi cap de taur, fiul reginei Pasifae, soţia lui Minos. Acesta l-a închis în Labirint şi a o-bligat atenienii să trimită la fiecare nouă ani şapte tineri şi şapte fete, pentru a fi devoraţi de Minotaur. Atena a fost salvată de acest tribut de Tezeu, care a pătruns în Labirint cu ajutorul Ariadnei, fiica lui Minos, şi a ucis monstrul). Palatul descoperit la Cnossos pare să constituie nucleul real în jurul căruia **s**-a constituit mitul.

Europa1 şi Taurul, naşterea lui Zeus în peştera muntelui Ida şi ingeniozitatea lui Dedal.

În secolul XV î.Hr., civilizaţia cretană atât de înfloritoare dispare brusc; istoricii nu au izbutit să elucideze până acum misterul acesta. Dispariţia aceasta neaşteptată, inexplicabilă, ne aminteşte de prăbuşirea Atlantide!

Mulţi savanţi, istorici, arheologi, care cercetează istoria originii omenirii, au fost frapaţi de coincidenţele ciudate dintre Creta mileniului II şi legenda Atlantidei. Şi dacă civilizaţia Atlanta şi cea minoică nu reprezintă decât una şi aceeaşi realitate? Cel puţin aceasta este teoria etnografului englez Luce2, pentru care Creta nu poate fi decât Atlantida.

Imperiul fabulos al regelui Minos

La 19 februarie 1909, jurnalul londonez *The Times* publica, la rubrica arheologică, un articol intitulat *Continentul pierdut* Autorul articolului, K.J. Prost, de la *Queen's University* din Belfast, emitea pentru prima dată ipoteza că fabuloasa legendă a Atlantidei este reminiscenţa fidelă a puterii minoice.

1) în mitologia greacă, Zeus, luând înfăţişarea unui taur alb, a răpit-o pe Europa, frumoasa muritoare, şi a dus-o în Creta, unde l-a născut pe Minos.

2) J.V. Luce, *Atlantida redescoperită*, Tallandier, 1973. (n.a.)

„Recentele săpături efectuate în Creta determină reconsiderarea întregii istorii a Mediteranei, înaintea perioadei clasice. Deşi numeroase întrebări nu-şi află încă răspunsul, **s**-a precizat, cu toată certitudinea, că în timpul domniei dinastiei a XVIII-a din Egipt, când Teba ajunsese la apogeul faimei sale, Creta era centrul unui imperiu vast care, prin activitatea comercială intensă şi influenţa puternică pe care o exercita, se întindea de la nordul Adriaticii până la Tell-el-Amarna, şi din Sicilia până în Siria, întregul comerţ maritim

între Europa. Asia şi Africa se afla în mâinile cretanilor şi, potrivit legendei lui Tezeu, însemna că dominaţia lor se întindea până la insulele greceşti, cuprinzând şi regiunile situate de-a lungul coastelor Aticei…

Civilizaţia minoică, mediteraneană prin esenţă, se distinge net de toate celelalte civilizaţii înfloritoare din Egipt sau din Orient, în multe privinţe este de o modernitate izbitoare. Palatele cu mai multe etaje, anumite vase de ceramică, chiar vestimentaţia, mai ales a femeilor cretane, dau impresia că aparţin mai curând epocii moderne decât antichităţii. Pe de altă parte, importanţa numeroaselor centre şi bogăţia lor excepţională depăşesc posibilităţile insulei, datorân**ndu-**se, în mare parte, puterii maritime atribuite regelui Minos de legendele străvechi.

Aşadar, când puterea minoenilor atinsese un punct culminant, Creta reprezenta, desigur, pentru celelalte popoare, o naţiune suverană al cărei prestigiu era sporit atât de misterul care învăluia ţările asupra cărora îşi exercita dominaţia, cât şi de superioritatea dobândită ca putere maritimă, în Orient circulau poveşti ciudate, evocând palate mari şi nemaipomenite, s porturi-şi dansuri neobişnuite şi în special lupte de tauri, în antichitate, regatul minoenilor a însemnat o mare putere, a cărei coeziune se datora mării, care îl izola de celelalte naţiuni, astfel încât putea fi considerat un continent aparte”.

O Ipoteză care trece neobservată

Profesorul K.J. Frost evocă apoi eclipsa bruscă a puterii cretane, către 1500 î.Hr.

„Cnossos şi oraşele aliate, reprezentând o putere economică şi comercială deosebită, au fost distruse în momentul în care păreau foarte puternice şi ferite de orice primejdie. Totul **s-**a petrecut ca şi cum întregul regat ar fi fost înghiţit de ape, ca şi cum **s-**ar adeveri povestea Atlantidei. Paralela nu este zadarnică. Dacă există un raport între datele pe care le deţinem despre Atlantida şi istoria Cretei, pare aproape sigur faptul că ne aflăm în faţa unor urme lăsate de minoeni…

Descrierea Atlantisului, făcută de Platon în 77-*maios* şi *Critias*, prezintă trăsături atât de tipic minoice încât Platon nu le-ar fi putut inventa, detaliile prezentate fiind complet necunoscute pe vremea sa: «Insula Atlantis era o escală pe drumul către alte insule şi, de la aceste insule, se putea trece pe acel adevărat continent care înconjura un

adevărat ocean.» De asemenea, este semnificativ faptul că imperiul (Atlantis) nu este înfăţişat ca o unică putere omogenă, asemănătoare Republicii lui Platon sau altor state fictive de acelaşi gen; dimpotrivă, acest imperiu este alcătuit prin combinarea diferitelor elemente dominate de o cetate, «în insula aceasta exista un imperiu minunat şi puternic, care îşi întindea stăpânirea şi asupra altor insule, precum şi asupra unor anumite părţi ale continentului.» Această frază indică statutul politic al Cnossos-ului **într-**un mod destul de precis, după cum şi fraza precedentă descria exact poziţia geografică a Cretei”.

Profesorul Frost identifică deci, în 1909, Atlantida: este Creta minoică; el se bizuie pe scrierile lui Platon1 şi pe descoperirile arheologice ale compatriotului său, Evans. (De altfel, în prezent, J.V. Luce îi împărtăşeşte punctul de vedere.)

Dar articolul său publicat în *Times*, despre aşa numita „ipoteză minoică cu privire la misterul Atlan-tidei”, trece neobservat şi n-a avut niciun ecou, nici printre la specialişti, nici în opinia publică.

Dezbaterea va fi reluată douăzeci de ani mai târziu, în urma descoperirilor arheologului grec Spyridon Marinatos în portul Cnossos, la Annisos şi **într-**o mică insulă a mării Egee, Thera, care se mai numeşte şi Santorin.

Enigma pe care trebuie să o dezlege Marinatos în 1932, profesorul Marinatos, in short şi cămaşă albă, îndruma echipa de lucrători pe plaja de la Amnisos. Săpătorii trudeau de câteva ore pe nisipul fierbinte al plajei. Din când în când, Marinatos ridica ochii spre cerul de un albastru intens şi-şi ştergea fruntea de sudoare cu dosul mâinii.

— Veniţi să vedeţi! E ceva aici! exclamă deodată un lucrător.

Toată lumea alergă să vadă. Mai întâi **s-**au degajat câteva pietre vechi, apoi o bucată de zid al unei case vechi. Cercetând cu luare-aminte ruinele, Marinatos a descoperit cu mirare o groapă plină cu galeţi de piatră ponce. Cum a ajuns acolo această rocă de origine vulcanică? Aceasta era enigma pe care trebuia să o dezlege Marinatos. După multă chibzuială el a ajuns la singura ipoteză plauzibilă şi satisfăcătoare: casa a fost luată de un val maritim devastator, provocat de cutremure, numit *tsunami*. *Marea a* transportat pietrele ponce care **s-**au depus în cavităţi…

În cursul aceleiaşi campanii de săpături arheologice, **într-**o vilă minoică, situată în apropiere de anticul port cretan Amnisos,

aşa-numita *Vilă a Frescelor*, Marinatos a descoperit câteva *ortostate* într-o poziţie cu totul neobişnuită...

1) în dialogurile *Timaiosş\ Critias*.

1) dale de piatră, uneori împodobite cu basoreliefuri, aşezate vertical (în greacă *orthos* = drept) pe plinta anumitor monumente din antichitatea îndepărtată (n.a.).

*ffy*

Aceste ortostate enorme, de 2 m lungime şi 1 m lăţime, au fost smulse de la locul lor firesc de d forţă asemănătoare unei uriaşe mase de apă care se retrage... Concluzia lui Marinatos: e posibil ca portul cretan Amnisos să fi fost spulberat de un *tsunami*, iar distrugerea lui nu poate fi disociată de dispariţia totală şi inexplicabilă *a* palatelor cretane şi a întregii civilizaţii minoice.

Thera, Insula Preafrumoasă sau Insula Circulară

Marinatos se bizuia pe indiciile găsite la Amnisos pentru a da o nouă explicaţie dispariţiei Cretei şi a coloniilor *sale*. În anii următori el se dedică acestei cercetări, în 1939 rezumă observaţiile şi descoperirile sale **într-**un articol, publicat de revista engleză *Antiquity*, cu titlul *Distrugerea vulcanică a Cretei minoice*; Marinatos susţine că distrugerea – universal admisă – a oraşului Cnossos, precum şi a imperiului cretan, pe care istoricii o situează către 1500 î.Hr., este consecinţa unei erupţii vulcanice de o intensitate nemaiîntâlnită. Focarul acestui cataclism **s-**ar afla, crede el, în insula vulcanică Thera, situată la 120 km la nordul Cretei.

Thera posedă, în prezent, singurul vulcan activ din Marea Egee. Denumită odinioară Kalliste (Insula Preafrumoasă) sau Strongyle (Insula Circulară), ea se prezintă acum ca un ansamblu compus din trei fragmente distincte, dispuse în jurul unui golf larg: Thera propriu-zisă, cea mai importantă, având formă de semilună, cu aproximativ cinci mii de locuitori; Therasia, la nord-vest, mult mai mică, şi minuscula insulă Aspronisi la sud-vest. În mijlocul golfului – care măsoară 80 $km^2$ – se înalţă domul fumegând al lui Neea Kameni, actualul centru vulcanic. Peisajul este accidentat: peste tot faleze cu pereţi abrupţi din piatră ponce, lavă şi cenuşă, care domină adâncul apelor.

Chiar pe insulă relieful este format îndeosebi de enorme depuneri de piatră ponce şi de cenuşă vulcanică sau tefra, constituind principala bogăţie a insulei, deoarece este folosită /mult ca ingredient pentru fabricarea cimentului, în acest masiv de cenuşă şi spărturi

vulcanice, atât de puţin fertil, nu se poate face agricultură, nici creşte animate…

Dar Thera nu a fost întotdeauna aridă, înainte ca erupţiile vulcanice să prăvălească asupra insulei cenuşă şi scorii, era fertilă şi împădurită. Ici şi colo, eroziunea sau unealta unui lucrător scot la iveală, de sub multiplele straturi de tefra, un pământ brun, friabil, stratul originar. Pe vremea regelui Minos, Thera era desigur o colonie cretană prosperă…

Datorită carbonului 14

şi studierii vaselor de ceramică…

În cursul lucrărilor de exploatare a carierelor de tefra, când ajung la vechiul strat minoic, muncitorii descoperă blocuri de piatră; de asemenea, ei găsesc vase de ceramică şi urme de vegetaţie.

Materialele acestea, de o inestimabilă valoare, sunt studiate apoi îndelung de arheologi.

Dacă cercetările lor izbutesc să atribuie o dată anumită obiectelor îngropate sub tefra, atunci este posibil să se localizeze în timp erupţia vulcanică al cărei efect dezastruos a fost acoperirea Therei cu primul strat de cenuşă vulcanică…

În iulie 1956, un cutremur în apropiere de Fira, oraşul principal al insulei Thera, a dat la iveală oseminte umane, dinţi şi lemn calcinat, sub stratul de piatră ponce. Profesorul Galanopulos, de la Institutul de seismologie din Atena, a încercat să dateze aceste vestigii cu ajutorul carbonului 14 şi a obţinut date destul de neprecise, oscilând între 1090 – 1410 î.Hr.

Pentru a corecta incertitudinile metodei cu carbon 14, arheologii recurg la studiul vaselor din ceramică, descoperite atât la Thera, cât şi la Therasia. Aceste vase, îngropate sub primul strat de piatră ponce, prezintă o omogenitate a stilului remarcabilă, din Minoicul recent. Acest fapt a determinat savanţii să situeze prima revărsare de lavă (din care **s-**a format piatra ponce) asupra Therei, deci prima erupţie a vulcanului, în jurul anului 1500 î.Hr.

Straturile succesive de depuneri vulcanice, din Thera par să susţină ipoteza că această primă erupţie a fost urmată de altele, de mai mică importanţă.

Distrugere la 175 de kilometri

Tezele lui Marinatos cu privire la erupţia de pe Thera şi consecinţele sale sunt acceptate necondiţionat de J.V. luce. Totuşi, o

problemă rămâne neclară, îndoielnică: amploarea fantastică a distrugerilor atribuite erupţiei, la o depărtare de vulcan de 175 de kilometri.

„Cititorii se vor întreba, poate, dacă este efectiv posibil ca un vulcan să producă distrugeri atât de cumplite, de-a lungul unei zone atât de întinse, scrie Luce. Pompei şi Herculanum au fost îngropate complet, dar ele se aflau doar la cincisprezece kilometri de Vezuviu. Cum se explică faptul că localităţi atât de îndepărtate, ca Tylissos şi Zakro, au fost afectate în acelaşi timp de urmările erupţiei vulcanice al cărei focar se afla la o distanţă de 175 de kilometri? Se poate dovedi că un cataclism de o asemenea anvergură este posibil şi voi încerca să o fac”.

Luce, expune, aşadar, două serii de dovezi, unele directe, altele indirecte, care-i susţin afirmaţia, după părerea lui.

Proba directă constă în cercetarea sedimentelor marine prelevate din adâncul Mediteranei. Carotele-martor luând probe de la adâncimi depăşind uneori 3700 m aduc la lumină urme de cenuşă de origine vulcanică. Faza a doua a studiului constă în compararea acestor probe cu depunerile vizibile în prezent pe Thera.

Cercetarea a fost efectuată de Ninkovici şi Heezen, care au putut, prin metoda aceasta, să delimiteze zona Mediteranei afectată de consecinţele erupţiei de pe Thera. Rezultatele obţinute confirmă ipoteza lui Luce: toată Marea Egee, de la zona de coastă a Greciei până la împrejurimile Egiptului, a suferit repercusiunile acestui dezastru vulcanic.

Martorul se afla la 1480 kilometri!

Proba indirectă ne-o dă comparaţia cu erupţia unui vulcan de acelaşi fel cu Thera, şi anume Krakatoa. În 1883 pagubele provocate de acest vulcan au fost enorme: 36.000 de morţi, 290 de oraşe şi sate complet distruse. Situat între Sumatra şi Java, în strâmtoarea Sondei, arhipelagul Krakatoa prezintă aceeaşi morfologie ca Thera: trei insuliţe aşezate în cerc.

La 22 mai 1883, după şase sau şapte ani de cutremure, Krakatoa intră în activitate:

„În ziua aceea, scrie Luce, o coloană de abur şi pulbere, de o înălţime de 10 kilometri a fost văzută foarte clar, din părţile joase ale insulei. Vulcanul a ejectat o mare cantitate de piatră ponce şi **s**-au observat căderi de pulbere la sute de kilometri de la locul erupţiei.

Peste o săptămână, nişte excursionişti din Batavia, care luaseră vaporul, au poposit în arhipelag. Au găsit Krakatoa şi toate celelalte insule din jurul ei acoperite cu un praf fin, alb ca zăpada, pomii desfrunziţi, cu crengile rupte de căderea pietrei ponce...”

Luce descrie apoi priveliştea apocapliptică înfăţişată martorilor erupţiei, când fenomenul a ajuns la paroxism, în zilele de 26 şi 27 august 1883. Mărturiile provin de la supravieţuitori, şi din cărţile de bord ale vaselor aflate în strâmtoarea Sondei. Unul dintre martori, afirmă Luce, se găsea în momentul acela la 1480 de kilometri de Krakatoa!

„Aerul era tot mai cald, înăbuşitor, cu miros de sulf şi de cenuşă fierbinte”.

„La ora 14, în după-amiaza zilei de 22 august, un vapor aflat la 120 de kilometri nord-est de Krakatoa a zărit un nor mare negru care se întindea pe cer la o înălţime de 25 de kilometri. Pe la ora 15, **s**-au auzit exploziile, la 240 de kilometri depărtare de vulcan şi la ora 17 erau percepute în toată Java. În clipa aceea, vasul *Charles-Bal nu* era decât la 16 kilometri de Krakatoa şi comandantul Watson, a relatat că între orele 17 şi 18 au început să cadă pe vasul său fragmente mari de piatră ponce fierbinte. Un alt vas, aflat la 64 de kilometri la nord de vulcan, a zărit norul pe la ora 19, părâ**ndu-**i «un pin imens, trunchiul şi ramurile fiind conturate de văpaia roşiatică a fulgerelor vulcanice». Echipajul de pe *Charles-Bal a zărit* «sfere de foc albe», iar aerul devenea tot mai cald, înăbuşitor, cu miros de sulf şi de cenuşă fierbinte; cerul era când de un negru intens, când roşu ca flacăra”.

18 miliarde de metri cubl de cenuşă în cursul orelor următoare locuitorii regiunii trăiesc clipe de groază cumplite:

„Începând cu ora 17, 30, luni, 26 august, continuă Luce, **s**-au semnalat mici valuri seismice, în cursul nopţii următoare, locuitorii regiunilor apusene ale Javei nu au putut dormi din cauza unui zgomot neîntrerupt, în zori, erupţia se domolise puţin, dar în dimineaţa zilei de 27, **s**-au produs patru explozii de o violenţă neobişnuită.

Un nor de praf **s**-a ridicat la o înălţime de 80 de kilometri. Când **s**-a putut studia ce se petrecuse în arhipelag, **s**-a constatat că toată partea de nord şi cea joasă a insulei Krakatoa dispăruseră. **S**-a calculat că vulcanul ejectase 18 kilometri cubi de materie (18 miliarde de metri cubi). Depunerile de tefra aveau o grosime de 60 de metri.

Când a reînceput să cadă pulberea din coloana înaltă de abur,

cerul s-a acoperit şi s-a făcut repede întuneric... în dimineaţa zilei de 28 august se vedea atât de puţin în golful Lampong încât vaporul *Gou-yerneur-gâneral-Loudon a* fost nevoit să ancoreze, în scurt timp, Batavia era cufundată într-o completă obscuritate, la 160 de kilometri de Krakatoa, şi o ploaie deasă, continuă, de pulbere s-a abătut asupra oraşului până ia ora 3 după-amiaza. S-a constatat că suflul exploziilor provocase crăpături în pereţi, la 160 de kilometri distanţă!

Marea erupţie de pe Thera a avut efecte similare. Falezele abrupte care mărginesc insula, stratele de tefra constituie ultimele rămăşiţe vizibile ale acelui cataclism. *Tsunamia* spulberat ţărmurile Greciei şi ale Cicladelor. În prezent urmele de tefra datând de la sfârşitul epocii de bronz se găsesc pe întinsul unei suprafeţe de 300.000 $km^2$ Faptul că întreaga civilizaţie minoică a putut fi distrusă de cataclism nu pare a fi o creaţie himerică a imaginaţiei.

De altfel, teoria susţinută de Luce nu se bizuie numai pe cercetările arheologice moderne. Ea este confirmată deopotrivă de textele antice. Era imposibil ca un fenomen de o asemenea amploare să nu se întipărească în mintea scriitorilor din antichitate! Făcând cercetări în sensul acesta, orice referire la acest dezastru, descoperită în legendele străvechi sau în relatările istoricilor – chiar dacă amintirea păstrată nu e prea precisă – are o valoare deosebită.

Tributul uman Impus de Minotaur

Cum se înfăţişa lumea mediteraneană înaintea acestei catastrofe vulcanice? Istoricul grec Tucidide vorbeşte despre o adevărată hegemonie a Cretei minoice exercitată asupra unei mari părţi a spaţiului mediteranean.

„Minos, primul rege cu acest nume, datorită flotei pe care o crease şi-a extins stăpânirea asupra celei mai mari părţi din ceea ce este astăzi marea gjeacă. A domnit asupra Cicladelor şi a fost cel dintâi care a întemeiat colonii în majoritatea insulelor acestea, de unde a izgonit carienii1, instalându-şi propriii fii în funcţia de guvernator. Aşa cum era de aşteptat, el a urmărit, pe cât a putut, să elibereze marea de piraţi, cu scopul de a trage cât mai multe foloase de pe urma comerţului maritim”.

Întreprinderile comerciale cretane din colonii erau situate la Citera, Keos şi în întregul arhipelag al Cicladelor: Melos, Amorgos, Thera, Sifnos, De-los. La răsărit, minoenii erau prezenţi la Karpathos, la Rhodos şi de-a lungul coastelor Asiei Mici. Minos era atât de puternic

încât cerea cu sânge rece, sub forma unui tribut, să i se predea cu regularitate tineri şi tinere. Potrivit legendei, tinerii greci erau destinaţi Minotaurului, care îi devora...

...În timp ce regatul înfloritor ajunsese în culmea gloriei sale, continuă Tucidide, un potop de foc şi piatră **s-**a abătut asupra ţării, spulberând totul în calea lui".

departe de ţărm, a fost cruţat de catastrofa provocată de seismele marine. Arheologia ne-a oferit informaţii foarte amănunţite şi concludente. Ansamblul sălii tronului a fost reconstituit; laturile tronului sunt decorate cu frize înfăţişând grifoni, motiv decorativ descoperit ulterior şi **într-**un palat micenian din Pylos. O notă de militarism surprinde, fiind vorba de fresca negrilor care ascultă comanda unui ofiţer alb. (Sunt înfăţişaţi aici „bodyguarzii" noii dinastii?) *Mormintele războinicilor* sunt pline de spade şi căşti. Arhivele palatului sunt consemnate acum în greacă. Cnossos, după cât se pare, a devenit o adevărată citadelă miceniană".

Amintirea acestor evenimente este păstrată şi de legenda lui Tezeu. Eroul grec, în fruntea oştenilor săi, a debarcat în Creta, a doborât Minotaurul şi a obţinut de la Amfitrite1 inelul de aur al lui Minos, simbolul puterii maritime.

Tezeu îşi însuşeşte Inelul de aur al lui Minos

După distrugerea Cretei, grecii de pe continent au debarcat pe insulă, au cucerit capitala, Cnossos, şi au întemeiat o nouă dinastie, dinastia miceniană. Acest fapt este atestat de săpăturile arheologice făcute la Cnossos, care au dat la iveală vestigii „miceniene" în palat, după 1460 î.Hr.

„Singurul palat păstrat până în a doua jumătate a secolului XV a fost Cnossos şi, pentru că se afla

„Cincizeci de vase cu pupe lucitoare".

Nenorocirea care **s-**a abătut asupra Therei nu a lovit numai Creta. Insulele septentrionale ale Cicladelor au fost distruse în aceeaşi măsură.

Dispunem de relatarea poetului grec Bac-chylides (secolul V î.Hr.) despre una din insulele acestea, şi anume Keos, înainte şi după cataclism.

Keos este situată la 24 de km în sudul peninsulei greceşti Sunion, capătul extrem al limbii de pământ

1) populaţie a Cariei, veche ţară a Asiei Mici, la Marea Egee.

1) regina mării; una dintre Nereide.

care înaintează în mare. S-a dovedit că locul fusese populat încă din a treia perioadă a epocii bronzului.

Acum câteva zeci de ani, profesorul american John L. Caskey a descoperit, la Haria Irini, un număr foarte mare de vase datând din epoca aceea, de provenienţă cretană. După părerea lui Caskey, situl respectiv ar fi fost distrus de un seism, în secolul XV înaintea erei noastre…

Povestirea poetului Bacchylides se referă la vremurile legendare ale insulei, în special la domnia unui rege străvechi, Euxantius. În fragmentul următor este evocată naşterea regelui:

„În a treia zi, care a urmat, venit-a Minos certăreţul, aducând cu el o armată cretană, alcătuită din cincizeci de vase cu pupe lucitoare. Şi, graţie lui Zeus, a luat-o în căsătorie pe tânăra Dexithea, înveşmântată în ghirlande de flori, l-a lăsat soţiei jumătate din trupa sa, războinici cărora le-a dăruit pământul stâncos, înainte de a se înapoia la Cno-ssos, oraşul cel frumos… Şi, în a zecea lună, tânăra cu bucle minunate îl aducea pe lume pe Euxantius, viitorul stăpân al insulei vestite”.

O luptă în care se înfruntă Zeus cu Poseldon

Personajul Euxantius apare şi în opera lui Pin-dar1), unde ni se spune cum fiii soţiei lui Minos.

1) poet teban (518 – 438 î.Hr.), unul dintre cei mai mari lirici ai antichităţii greceşti. Din opera sa s-au păstrat integral numai *Odele triumfale*.

Pasiphae, se duc la regele din Keos ca să-i ofere „a şaptea parte” a Cretei. Euxantius nu primeşte propunerea, pentru că nu doreşte să fie implicat „în războaie, în planşete şi în lupte”, aşa cum s-a întâmplat mereu, în răspunsul său, Euxantius pomeneşte de un eveniment cumplit:

„Tremur, spune el, când mă gândesc la lupta în care au fost încleştaţi Zeus şi Poseidon. Odinioară, folosindu-se de trăsnet şi de trident, ei au trimis o ţară întreagă, cu toată armata ei, spre regiunile subpământene ale Tartarului, părăsind-o pe mama, lăsându-şi toate casele…

Suflete, curaj! Dă uitării păşunile de pe muntele

Pentru Luce „trăsnetul” şi „tridentul” fac aluzie la furtunile şi seismele marine care au pustiit Keos, când a avut loc erupţia pe Thera.

„O tradiţie autentică, cu privire la dezastrul de pe Thera, este evocată foarte clar în acest fragment din opera lui Pindar. După catastrofă, e foarte plauzibil ca un regat sau conducerea ţării să fi fost oferite unui fiu mezin al lui Minos, având reşedinţa la Keos, iar acesta ar fi putut foarte bine să nu accepte propunerea. Lupta sau cearta dintre Zeus şi Poseidon nu reprezintă un subiect obişnuit în poezia greacă, dar lucrul acesta a fost menţionat **într-**una din odele lui Pindar. Acest pasaj este interesant, pentru că se referă la distrugerea unei ţări (desigur, Creta), ca la o consecinţă a luptei dintre zei".

1) situat în centrul Cretei.

„Departe de ei, la răsărit, Creta lâncezea, distrusă, nelocuită".

J. V. Luce studiază fenomenul de depopulare care a afectat Creta, aproape concomitent cu erupţia de pe Thera, ca o dovadă suplimentară care-i sprijină teza.

Din punct de vedere istoric, se ştie că de la mijlocul secolului XXV î.Hr. până la sfârşitul epocii de bronz, Creta a fost locuită de popoare diferite. Istoricii greci au consemnat aceste evenimente, îndeosebi Herodot, care a încercat să descopere cauzele migraţiilor succesive ale populaţiilor din vremuri străvechi. J.V. Luce găseşte noi argumente în relatarea lui Herodot.

„Se spune, scrie Herodot, că Minos **s-**a dus să-l caute pe Deda11 până în Şicania, insulă numită

1) Dedal, l-ar fi ucis din gelozie pe nepotul său pentru că era mai iscusit decât el. În urma acestei crime Dedal a fost silit să părăsească Atena şi să se refugieze în insula Creta. La porunca regelui Minos, Dedal a înălţat faimosul Labirint. Apoi Minos l-a închis pe Dedal înăuntru, împreună cu fiul său, Icar, pentru a nu dezvălui vreodată secretul intrării în Labirint. Ingeniozitatea lui Dedal **s-**a dovedit minunată. El a construit nişte aripi lipite cu ceară, cu ajutorul cărora cei doi şi-au luat zborul către înălţimi. Mânat de ambiţia nebunească de a atinge Soarele, Icarsi-a găsit moartea în acest zbor neobişnuit. Dedal a izbutit însă să ajungă pe ţărmurile Siciliei, unde regele Cocalus i-a oferit ospitalitate. Pornit în căutarea lui, Minos, în fruntea unei expediţii, a reuşit să-i dea de urmă şi a sosit la curtea lui Cocalus; acesta, văzâ**ndu-**se silit să-l predea pe Dedal lui Minos, pentru a acum Sicilia, unde a murit fulgerător. După un timp, îndemnaţi de zeu, toţi cretanii cu flota lor, cu excepţia prezienilor1, au debarcat în Şicania şi au asediat cinci ani oraşul Kamikos, locuit în prezent de akraganţi.

Cretanii nu au izbutit să cucerească cetatea şi nemaiavând mijloace de subzistenţă au fost nevoiţi să se împrăştie şi să se întoarcă acasă, în cursul călătoriei spre ţară, în dreptul Lapigiei (călcâiul Italiei) au fost surprinşi de o furtună îngrozitoare care i-a aruncat pe coastă. Vasele lor au fost sfărâmate şi, pentru că nu mai aveau niciun mijloc de a se întoarce în Creta, au rămas unde se aflau şi au întemeiat oraşul Hyria. Astfel, din cretani ai Cretei au devenit mesapieni ai Lapigiei, insularii fiind acum locuitori ai continentului.

Creta, fără populaţia băştinaşă, a fost ocupată de alte popoare, îndeosebi de greci, care s-au stabilit acolo.

Războiul Troiei a izbucnit în cursul celei de-a treia generaţii după moartea lui Minos, iar cretanii s-au dovedit aprigi apărători ai lui Menelau. Drept răsplată, la înapoiere, au avut numai necazuri: în nu-şi trăda oaspetele, şi-a îndemnat fetele să-l ucidă pe Minos.

Pasajul acesta din Herodot sugerează faptul că expediţia lui Minos avea drept scop capturarea răzvrătitului Dedal. 1) locuitori ai oraşului cretan Praisos; erau de origine purcre-tană şi au trăit izolaţi şi independenţi, până în 140 î.Hr. Nu vorbeau o limbă grecească; au păstrat prin tradiţie povestiri referitoare la o depopulare bruscă a Cretei, părăsită de locuitorii ei cei mai vechi. Herodot s-a inspirat din aceste legende, (n.a.)

Creta era foamete şi epidemiile secerau atât oameni cât şi vite. Creta, fiind părăsită de locuitorii ei a doua oară, a primit al treilea val de emigranţi, cretanii actuali (dorienii) care conlocuiesc cu fracţiunea de populaţie precedentă”.

O expediţie de pedeapsă pentru a răzbuna moartea regelui lor

După părea lui Herodot, Creta a fost mai întâi locuită de minoeni, apoi de grecii din Micene şi în cele din urmă de dorieni. Plecarea minoenilor din Creta îi dă de gândit lui Luce, care începe să analizeze minuţios informaţiile cuprinse în relatarea lui Herodot.

„Se prea poate ca Minos să fi cerut extrădarea lui Dedal în Sicilia. De asemenea, nu este exclus ca minoenii să fi trimis o expediţie de pedepsire a celor care le uciseseră regele. Tentativa aceasta eşuează, iar flota minoică e nevoită să se retragă; pe drum este «aruncată» pe coasta litoralului sud-estic al Italiei. Evident, o furtună obişnuită ar fi putut provoca acest dezastru; dar este foarte plauzibilă şi ipoteza că efectele unui *tsunami*, care a devastat Thera, au fost resimţite şi în regiuni situate la mare depărtare, ca sudul Italiei. Supravieţuitorii n-au

mai nădăjduit să se întoarcă la casele lor. De ce oare? Să analizăm considerentele următoare: în cazul în care Creta ar fi deţinut puterea maritimă, ei s-ar fi putut îmbarca pe alte vase. Dar, dacă insula Creta

CO

CD

a

O)

p – °”.

8 i

e 5

pierduse supremaţia maritimă, fiind şi pustiită de cataclismul care o distrusese, supravieţuitorii flotei au socotit că e mult mai înţelept să rămână pe locul unde se aflau, întemeind o aşezare. Astfel, ei s-au adaptat uşor la noua lor situaţie şi din „insulari” au devenit „continentali”...

Departe de ei, la răsărit, Creta lâncezea, inertă, pustiită şi părăsită de locuitorii ei”.

Herodot situează acest dezastru „cu trei generaţii înainte de războiul Troiei”, care, după toate probabilităţile, a avut loc în secolul XII î.Hr.; după părerea lui Luce, s-ar fi întâmplat în 1470 î.Hr. Datările anterioare războiului Troiei sunt îndoielnice, susţine Luce, şi nu pot fi luate în seamă cu toată-convingerea.

„În definitiv, conchide el, este foarte posibil ca prezienii, în izolarea lor, să fi păstrat amintirea pierderilor umane provocate de erupţia de pe Thera”.

acesta. Pentru Luce, abundenţa istorisirilor este o mărturie a faptului că odinioară coastele Greciei au suferit consecinţele *tsunam*/-ului care a însoţit erupţia de pe Thera. Autorul acordă, mai întâi toată atenţia mitologiei greceşti, din care cităm:

„În vremea de demult, se iscase o mare duşmănie între Atena, zeiţa înţelepciunii, a ştiinţelor şi artelor, şi Poseidon, zeul mării, pentru stăpânirea Aticei. Ţara urma să aparţină celui care-i va dărui bunurile cele mai folositoare. Atena a oferi măslinul, lar-Poseidon, un izvor. Zeiţa a învins în cele din urmă, pentru că măslinul a fost considerat mai important decât izvorul. Zeul mării, drept răzbu

?

„Poseidon, afirmă Apollodor1 a fost foarte iianit şi –, în mama lui „a inundat câmpia din apropia oraşulu, Eleusis şi a scufundat Atica

sub va A

„Poseidon scufundă Atica, acoperind-o cu valurile mării”.

Luce identifică deci furtuna îngrozitoare – care a distrus flota minoică – din relatarea lui Herodot cu valul devastator datorat erupţiei de pe Thera. Continuându-şi cercetările, el se opreşte îndeosebi asupra legendelor greceşti care se referă la o „mare inundaţie” sau la un „mare val”, care ar fi acoperit uscatul din vremuri străvechi, într-adevăr, tradiţiile greceşti comportă multe relatări în genul

„Am văzut un val monstruos care se ridica”.

Pe cealaltă parte a ţărmului, la Trezen, s-a petrecut un fenomen asemănător; potrivit legendei, Hippolit, fiul lui Tezeu, este doborât de un „val mare” trimis de Poseidon. Pentru J.V. Luce, atât la Eleusis cât şi la Trezen, a fost valul maritim uriaş, provocat de cutremurul care a urmat după erupţia de pe Thera. De altfel, cataclismul constituie una din temele favorite ale literaturii clasice greceşti. Euripide1 descrie acest eveniment tragic în piesa sa, *Hippolit*:

...Ajungând într-un ţinut pustiu, Dădurăm, dincolo de-al ăstei ţări hotar, De-un ţărm tivind Marea Saronică3) De-acolo, răsuna, ca tunetul lui Zeus, Un muget surd, adânc, ce-auzul speria. Fugarii, capul ridicând, ciuliră Urechile, iar noi, cuprinşi de-o zdravănă Spaimă, ne întrebam de unde-o fi

1) poet tragic grec (480 – 406 î.Hr.), supranumit de către Aristotel „poetultragic prin excelenţă 1. Din vasta lui operă (circa 90 de piese) s-au păstrat 17 tragedii, dintre care cităm: Troienele, Rugătoarele, Ifigenia în Aulis, Oreste, Hecuba, Medeea.

2) Hippolit este fiul lui Tezeu şi al reginei amazoanelor. Fiindcă nesocotea puterea Afroditei, zeiţa dragostei, aceasta s-a răzbunat pe el, făcând-o pe Fedra, cea de-a doua soţie a lui Tezeu, să se îndrăgostească de el. Respinsă de către tânărul căruia îi mărturiseşte dragostea ei, Fedra îl acuză pe Hippolit în faţa lui Tezeui, spunându-i că ar fi încercat să o seducă. Mâniat, dar nevoind să-şi pedepsească propriul fiu, Tezeu îl roagă pe Poseidon să-l răzbune. La rugămintea sa, zeu! mării trimite un monstru marin care-i iese înainte tânărului. Speriaţi, caii o iau la fugă, carul se răstoarnă şi Hippolit îşi găseşte moartea, zdrobit de pietre. Aflând de moartea lui, Fedra se sinucide.

3) Hippolit trece istmul peninsulei Methana şi ajunge pe coasta solitară a mării care duce spre Epidaur. Trecând promontoriul, el se găseşte pe malul golfului numit Saronic.

Venind cumplitul zgomot. Ci privind Spre ţărmu-alăturat, văzurăm un cumplit Talaz năprasnic pân’ la cer, acoperind Vederii mele istmul, malul scironid şi stânca lui Asclepios. Apoi se umflă, şi-n juru-i spumă-mprăştiind, de valuri dus, Se năpusti spre malul unde carul sta şi-nvârtejita, tripla undă revărsă, Un taur, monstru înspăimântător!

*Hippolit*

Tăios, uriaşul, păzitorul Insulei, îi ataca pe argonauţi, aruncând în el cu pietre în ansamblul de documente selectate de Luce pentru demonstrarea realităţii fenomenului Thera, un loc de cinste este rezervat legendei argonauţilor.

Mitul argonauţilor – al acestor marinari cutezători care l-au însoţit pe Iason, îmbarcându-se pe nava *Argos*, cu scopul de a dobândi Lâna de Aur – era cunoscut din vremuri imemoriale, fiind transmis din generaţie în generaţie, în secolul III î.Hr., poetul Apollonios din Rodos îi consacră lucrarea *Argonauticii*.

J. V. Luce susţine că a regăsit în această operă descrierea unor „fenomene ciudate, produse pe

1) trad. St. Bezdechi „Cartea Românească din Cluj, 1944.

Thera sau în zonele din apropiere, care pot fi corelate cu erupţia vulcanului”.

Autorul ’nostru precizează că episodul cuprinzând elemente referitoare la Thera se desfăşura pe ţărmurile Cretei, în momentul în care se pregăteau să debarce în Creta, în portul Katō Zakro, situat la est, argonauţii „au văzut în faţa lor statuia colosală a unui uriaş de bronz care a aruncat asupra lor blocuri de piatră desprinse din stâncă, îngroziţi, argonauţii l-au recunoscut pe Tăios, uriaşul pe care Hefaistos i-l dăruise lui Minos. Era paznicul insulei şi patrula în toate direcţiile, mişcându-se cu repeziciune pe picioarele sale, făurite de Hefaistos, zeul fierar. Bronzul din care îl turnase îl făcea de neînvins. Numai o vână de la gleznă era vulnerabilă, fiind apărată doar de o membrană subţire.

— Să ne îndepărtăm de meleagurile acestea aducătoare de nenorociri, au spus marinarii într-un glas.

Dar Medeea s-a ridicat şi le-a spus:

— Nu vă pierdeţi nădejdea! Ştiu eu cum să-l dobor pe uriaş.

Printr-o vrajă a magicienei, ochii uriaşului se împăienjenesc, vederea i se tulbură şi, vrând să ridice un bloc de piatră ca să-l arunce

în argonauţi, se răneşte la gleznă cu o muchie tăioasă a stâncii.

1) Medeea era o magiciană vestită. Când argonauţii au sosit în Colchis în căutarea Lânii de Aur, prin vrăjile ei l-a ajutat pe Iason să iasă biruitor din toate încercările şi să obţină preţioasa lână.

În clipa aceea sângele începe să curgă ca un şuvoi de plumb topit şi, părăsindu-l puterile, uriaşul se prăbuşeşte de pe stânca abruptă pe care se afla, cu un zgomot asurzitor.

Aceasta este relatarea lui Apollonios.

Thera răspândeşte groaza…

Ce trebuie să înţelegem din povestirea lui Apollonios? se întreabă Luce. Uriaşul Tăios este o plăsmuire a imaginaţiei sau este exprimarea metaforică a unui fenomen natural care i-a impresionat puternic pe cei din antichitate?

…Aruncarea blocurilor de piatră, venele de la gleznă, prăbuşirea şi moartea uriaşului sunt detalii semnificative… Personajul Tăios reprezintă vulcanul Thera, păstrat astfel în amintirea grecilor. Thera *păzeşte* împrejurimile nordice ale Cretei, care erau frecventate de primii marinari micenieni. Structura sa din *bronz neclintit*, *de neînvins*, reprezintă suprafaţa interioară a craterului nou format pe muntele Therei, aşa cum se prezenta în vremea aceea. Stâncile prăvălite de Tăios sunt *bombele* aruncate prin hornul vulcanului. El cade la pământ şi rămâne nemişcat, când sângele i se scurge ca plumbul topit; aceasta aminteşte răcirea şi solidificarea scurgerilor de lavă, consecinţa sfârşitului erupţiei, în cele din urmă, după ce s-a format o *cal-deira*, el rămâne cu un singur ochi, orb, asemenea Ciclopului (alt aruncător de stânci!)”.

n

Luce reia astfel, punct cu punct, toate detaliile prezentate de povestirea lui Apollonios, le analizează şi le confruntă cu rezultatele obţinute de cercetările arheologice, El crede că:

„… Legenda lui Tăios ar fi fost creată în intervalul de 20 sau 30 de ani, de la 1500 î.Hr. până la 1470 î.Hr., date care delimitează timpul-scurs între trezirea vulcanului şi dezintegrarea sa. În perioada aceea, Thera fusese părăsită şi inspira groază locuitorilor din insulele învecinate. Dacă vârful central al vulcanului depăşea într-adevăr 1200 m altitudine, după cum apreciază câţiva geologi, s-ar fi văzut foarte clar din Creta. Locuitorii Cnossos-ului au privit poate cu spaimă şi îngrijorare acest *paznic* ciudat şi agresiv pe care zeii li-l trimiseseră,

acest munte uriaş care începuse să ardă cu flăcări mari; văpaia îl cuprinsese şi era asemenea unui furnal în care începe să se topească bronzul, după o lungă perioadă de inactivitate”.

„Şi atunci s-a lăsat noaptea înfricoşătoare peste argonauţii dezorientaţi”.

După ce a identificat uriaşul de bronz Tăios cu vulcanul Thera, Luce menţionează un alt fenomen, legat de o erupţie vulcanică, care apare în cursul expediţiei argonauţilor.

Îl cităm pe Apollonios:

„După moartea lui Tăios, argonauţii au părăsit Creta. Ei şi-au îndreptat corăbiile spre nord, drept înainte.

Şi atunci, pe când ei spintecau cu repeziciune valurile mării cretane, o noapte înfricoşătoare s-a lăsat asupra lor, pe care au numit-o «vălul întunericului». Nicio stea, nicio rază de lună nu străpungea această întunecime de moarte. Era haosul de nepătruns pogorât din cer sau altă întunecime ţâşnind din măruntaiele pământului? Ei nu mai ştiau dacă se aflau pe mare (Mediterana) sau în Infern. Lipsiţi de orice iniţiativă, tulburaţi şi dezorientaţi, ei s-au încredinţat mării, ca să-i ducă cu bine, teferi, unde o vrea ea”.

Luce compară acest fenomen cu ce se întâmplase în 79, la erupţia Vezuviului:

„Episodul acesta nu reaminteşte oare clipa în care erupţia paroxistică a Therei a transformat ziua în noapte pe o imensă parte a Mării Egee?

Când a erupt Vezuviul, în 79, s-a făcut deodată întuneric şi, după cum relatează Pliniu1 nu era întunecimea unei nopţi furtunoase sau fără lună, ci întunericul total, *absolut*, care cuprinde un spaţiu închis, după ce se sting luminile”.

1) Pliniu cel Tânăr (62 – 113), prozator roman, nepotul lui Pliniu cel Bătrân, istoric, filolog şi literat roman, care a murit în timpul erupţiei Vezuviului, din anul 79. Pliniu cel Tânăr este autorul unei corespondenţe (10 cărţi), care surprinde cele mai variate aspecte ale vieţii familiale şi sociale, precum şi evenimente de seamă ale vremii (printre care erupţia Vezuviului).

Minoenll nu aveau niciun viitor în Creta…

După cataclism, Creta e pustiită, de nerecunoscut… Mii de morţi, palate dărâmate, pomi calcinaţi, vegetaţia pârjolită, distrusă pentru un timp destul de lung: acesta este spectacolul jalnic care se înfăţişează

unor rari supravieţuitori, care au scăpat ca prin minune.

Ce să mai vorbim, sfârşitul lumii!

„Supravieţuitorii nobilimii minoene, scrie Luce, au adunat cum au putut câteva corăbii, şi-au luat oamenii care-i slujeau şi au pornit în căutarea altor tărâmuri unde să se stabilească. Ei au luat-o pe aceleaşi căi maritime pe care porneau în mod obişnuit comandanţii şi echipajele navelor lor: la vest, spre Italia de Sud şi Sicilia; la nord, către Ci-clade şi Atica; la est, pe drumul spre Rhodos, Cipru şi Levant; la sud, spre Egipt. Cu specificaţia că ei nu mai navigau în calitate de «stăpâni» ai mării, nu mai erau negustorii cei mai de seamă ai Mediteranei orientale. Ceea ce transportau ei acum nu mai erau mărfuri, ci propriile lor persoane".

Ce s-a transmis Egiptului în acest val de emigrare, foarte întins, să considerăm cu toată atenţia soarta grupului de minoeni care au debarcat în Egipt. Presupunem că au fost bine primiţi de egipteni şi că li s-a îngăduit să se stabilească acolo. Atunci ei au relatat preoţilor şi scribilor egipteni – care aveau misiunea de a consemna evenimentele de seamă pentru a fi înregistrate de Istorie – tot ce li se întâmplase, toată nenorocirea care-i lovise atât de crunt, din cauza cataclismului. Relatările refugiaţilor minoeni au constituit elementele esenţiale ale legendei pe care preoţii egipteni i-au repovestit-o lui Solon, 900 de ani mai târziu, în 590 î.Hr.

Dar ce se întâmpla în Egipt, în 1470 î.Hr., când au venit minoenii? La vremea aceea, faraonul Thut-mosis III, din dinastia a XVIII-a, domnea în regatul de pe malurile Nilului. Faraonul triumfase în lupte, graniţele erau bine păzite… Acest fapt este sigur, o putem afirma fără reticenţă, pentru că egiptologia, la ora actuală, ne oferă informaţii – fragmentare, e drept – precise şi valoroase.

Bizuindu-se pe documentele studiate şi pe inscripţiile egiptene, J.V. Luce va încerca să-şi consolideze ipoteza. Munca sa va cuprinde două părţi.

În primul rând, analiza referirilor istorice la civilizaţia minoică, figurând în documentele egiptene.

În al doilea rând, studiul transformărilor pe care le operează Solon, apoi Platon, asupra unor autentice fapte istorice, cu scopul de a le integra în climatul intelectual specific Marelui Secol Clasic qrec (secolul V î.Hr.).

Imn în cinstea victoriei lui Thutmosis al NI-lea

Pentru Luce, punctul de plecare al legendei Atlantide! este situat în Egipt, în 1470 î.Hr., sub domnia lui Thutmosis al III-lea, în momentul în care supravieţuitorii catastrofei povestesc nenorocirea cumplită care **s-**a abătut asupra Cretei... Noi ştim că domnia lui Thutmosis al III-lea a fost plină de măreţie. Pe stela funerară de la Karnak este înscris un imn, care-l slăveşte pe Thutmosis al III-lea, celebrând victoriile sale. Renumele faraonului, strălucirea sa se explică şi se exprimă astfel:

„Eu, Amon Ra, îţi dăruiesc puterea şi victoria asupra tuturor celorlalte ţări; hotărăsc să fii slăvit şi temut în toate ţările, iar faima ta să se întindă pe tot pământul cuprins între cei patru stâlpi ai cerului...

Ţi-am încredinţat Pământul în toată lungimea sa şi în toată lăţimea sa, astfel încât cei din vest şi cei din est să se afle sub supravegherea ta...

Coroana mea de şerpi care este pe capul tău îi face să piară; îi cad pradă cei pervertiţi din fire; ea distruge cu limbile ei de foc pe cei aflaţi în insulele sau în mlaştinile lor...

Ei vin, ducâ**ndu-**şi tributul în spinare..."

Inscripţia enumera apoi popoarele cunoscute de egipteni care se tem de faraon. Unsprezece stanţe încep cu cuvintele „Am venit", din care Luce reţine stanţele 4 şi 6, care-l interesează pentru demonstrarea tezei sale. Stanţa 6 pomeneşte de insulele Mării Egee, dar nu de Creta:

„Am venit

Ca să-i poţi călca în picioare pe cei aflaţi în insule;

Cei care sunt în mijlocul Marii Mări Verzi îţi sunt aproape când arunci strigătul tău de luptă Eu le arăt că Majestatea-Ta este Răzbunătoarea..."

Stanţa 4 pomeneşte numele unei ţări: Keftiu

Am venit

Ca să poţi zdrobi ţara din vest; Keftiu şi Isy se tem de tine Eu le arăt că Majestatea-Ta este asemenea unui taur tânăr, Cu inimă neşovăitoare, cu coarne ascuţite şi tăioase, care nu poate fi doborât".

Relaţiile comerciale ale Egiptului cu Keftiu

Pe baza acestei menţionări, ceea ce trebuie demonstrat, după părerea lui Luce, este identificarea numelui egiptean Keftiu cu Creta. De altfel, numele acestei ţări apare în mai multe rânduri în diverse documente egiptene, până la domnia lui Amenofis al II-lea (1444 –

1412Î.H.); se dovedeşte a fi deosebit de revelator papirusul binecunoscut al lui Ipuwer, intitulat *Sfaturile unui înţelept egiptean*.

Acest papirus descrie comerţul exterior al Egiptului, care depindea de ţăn străine în privinţa livrării lemnului şi a mirodeniilor, înţeleptul nu poate decât să-şi exprime mâhnirea când importul acestor articole atât de necesare încetează.

«Nimeni nu-şi mai îndreaptă corabia spre nord până la Byblos. Ce vom face fără lemnul de cedru necesar mumiilor noastre? Preoţii erau înhumaţi cu produse aduse din alte ţări, nobilii erau îmbălsămaţi cu uleiuri care veneau de departe, din Keftiu, dar acum aceste produse nu mai ajung la noi…»

Ori, plantele din care se extrăgeau mirodeniile creşteau din belşug în Creta.

Putem presupune, aşadar, că numele egiptean Keftiu desemnează Creta. Părerea aceasta este actualmente confirmată de specialiştii în lingvistică.

evoluate. Dacă anumiţi scribi îi descriu pe minoeni ca pe vasalii faraonului este mai mult din dorinţa de a-l linguşi pe suveran decât din dorinţa de a respecta adevărul.

Unul din cei patru stâlpi al cerului

Lingviştii afirmă că în numele Keftiu rădăcina este *keft*, adică poporul din Keft, potrivit determinativului care urmează în limba hieroglifică.

Rădăcina *keft* poate fi comparată cu *capul*, care înseamnă „cap" în latină… În *Vechiul Testament*, un termen având aceeaşi rădăcină, *Kaftar*, este folosit pentru a desemna un stâlp. Kaftar mai este şi oraşul filistinilor1 numele dat emigranţilor cretani din Palestina…

Pe de altă parte, studiile asupra civilizaţiei egiptene au dovedit că locuitorii văii Nilului considerau Creta drept unul din cei „patru stâlpi ai cerului" care susţin bolta cerească în cele patru colţuri ale lumii cunoscute, şi care este evocat în imnul de victorie al lui Thutmosis al III-lea.

Keftiu înseamnă, deci, Creta, iar locuitorii ei sunt minoenii. Aceleaşi documente egiptene precizează că „cei din Keftiu" se bucurau de o mare independenţă, iar civilizaţia lor era dintre cele mai

1) indo-europeni care au migrat odată cu „Popoarele mării" şi s-au instalat în secolul XII î.Hr. în Palestina, în regiunea de coastă care se întinde de la Gaza la muntele Carmel.

De la numele lui Atlas la „Atlantida”.

Dacă pentru Luce identificarea numelui Keftiu cu Creta minoică este neîndoielnică, pentru Solon, legislator, poet, *grec* mai presus de orice, lucrurile se petrec altfel. El transformă o poveste egipteană **într-**o relatare cu un anumit înţeles pentru concetăţenii săi. În consecinţă, el adaptează termenii egipteni şi-i „grecizează” după cum, în vremuri de demult, egiptenii adaptaseră numele cretane, la limba lor…

Să urmărim demonstraţia lui Luce în privinţa traducerii făcute de Solon, Keftiu însemnând „Atlantis”.

„Solon, după toate probabilităţile, a făcut legătura cu mitul lui Atlas, care avea o fiică **într-**o insulă izolată de la apus, şi era păzitorul stâlpilor care susţin cerul”. (Luce se referă la un fragment din cântul l al *Odisseeilui* Homer.)

Zeii se aflau adunaţi la curtea lui Zeus. Atena, grăi aşa: «Mi se sfâşie inima, când mă gândesc la Ulise! Câte necazuri îndură, sărmanul, departe de ai lui, **într-**o insulă ce se află drept în mijlocul mării, bătută de valurile din larg. Insula aceasta împădurită este stăpânită de o zeiţă, fiica acestui Atlas care nutreşte gânduri necurate, zeul care cunoaşte adâncurile mării şi propteşte stâlpii înalţi ce despart cerul de pământ.»

Astfel, prin analogie, Solon a transpus *Keftiu\r\ Atlantis* (care înseamnă „insula lui Atlas”).

Pentru Luce, acest argument istoric şi semantic spulberă definitiv orice tentativă de localizare a Atlantidei în Oceanul Atlantic. Atlantis sau Atlantida nu înseamnă nici pe departe „situat în Oceanul Atlantic”, ci doar „insula zeului Atlas”.

O tradiţie autentică

Atlantida reprezintă mai mult decât o legendă: „Argumentul meu principal, afirmă J.V. Luce, constă în faptul că Solon a găsit, în Egipt, o tradiţie autentică în privinţa Cretei minoice – deşi prezenta denaturări. Nu a ştiut să stabilească o legătură între tradiţia aceasta şi Creta pe care o cunoştea, dar a întrevăzut în povestirea preoţilor egipteni posibilitatea de a scrie un mare poem epic, pe care l-a şi schiţat, în linii mari, la înapoierea sa la Atena, dând numelor egiptene echivalente greceşti (de exemplu, Atlantida, pentru Keftiu). În plus, Solon a adăugat câteva informaţii istorice şi topografice, pe care le primise în legătură cu „insula din apus”.

Relatarea lui Solon, poate chiar unul din manuscrisele sale, i-a

parvenit lui Platon, transmisă ca o moştenire de familie. Este o modalitate de a explica de ce povestirea aceasta reprezintă o tradiţie istorică autentică şi nu este câtuşi de puţin un împrumut din mitologia greacă obişnuită”.

Vas din Kemos, de inspiraţie cretană, format dintr-un suport înalt pe care înfloreşte o serie de alte vase mai mici.

Grecii? Poeţi, înainte de toate…

Localizarea continentului dispărut în Atlantic „dincolo de Coloanele lui Hercule, a fost într-adevăr întemeiată pe povestirea lui Platon, moştenitorul direct al informaţiilor lui Solon. Luce trebuia să găsească o explicaţie logică, verosimilă, a motivelor care l-au determinat pe Platon să scrie poemul său.

Platon a dramatizat povestirea lui Solon, creând astfel un poem grandios… căruia i s-a dăruit din tot sufletul, susţine Luce. De altfel, să nu uităm că orizontul geografic al grecilor căpătase o amploare mai mare, în secolul V î.Hr.

„Platon cunoştea toate insulele Mediteranei şi le considera mult prea mici ca să constituie o bază de plecare a atlanţilor spre noi cuceriri teritoriale…”

Pentru a înflăcăra închipuirea, era nevoie de un imperiu maritim întins, situat nu în „lacul” mediteranean, ci în „marea fără sloiuri”, dincolo de Gibraltar.

E posibil ca filosoful grec să fi fost indus în eroare de informaţiile transmise lui Solon de egipteni. Aceştia vorbeau despre o insulă „undeva la capătul extrem al vestului”. Pentru egipteni acest capăt îndepărtat însemna, poate, Creta, dar pentru contemporanii lui Platon expresia respectivă desemna Gibraltarul, pe care îl numeau *Coloanele lui Hercule*. Aceste considerente diferite sprijină argumentarea lui Luce:

„Să punem la contribuţie imaginaţia noastră istorică şi să adresăm o întrebare de importanţă capitală: ce reprezenta *capătul extrem al vestului pentru* cei care au relatat, pentru prima oară, legenda

Atlantidei? Egiptenii dinastiei a XVIII-a sunt primii care au menţionat-o. Să ţinem seama de faptul că orizontul lor geografic era foarte limitat, faţă de criteriile noastre actuale. Desigur, ei aveau relaţii comerciale cu Creta minoică, dar aceasta constituia pentru ei limita extremă a orizontului lor apusean. Creta, situată la 720 de kilometri, în

mijlocul *Mării Verzi*, fără nicio insulă intermediară, însemna pentru ei, textual, o insulă *la capătul extrem al vestului*. Ei ştiau, fără îndoială, că insula era acoperită de multe lanţuri muntoase, drept care o considerau unul din cei *patru stâlpi ai cerului*, care susţineau bolta cerească la capetele ei. De asemenea, ştiau foarte bine că nu era câtuşi de puţin barbară şi **in**voluată, întrucât Creta era renumită pentru minunatele obiecte din ceramică şi pentru prelucrarea metalelor. Toţi negustorii care se înapoiau din insulă nu conteneau povestind lucruri extraordinare despre frumuseţea şi complexitatea marilor oraşe cretane, despre luxul locuinţelor şi deosebita iscusinţă a inginerilor şi marinarilor săi. Creta reprezenta pentru vechii egipteni un fel de Eldoradol.

În cadrul legăturilor lor comerciale cu imperiul minoic, egiptenii erau obligaţi să cunoască, măcar în parte, bazele lui insulare şi, mai departe, drumul lui de acces spre Grecia continentală. Cu toate acestea, la începutul secolului XV î.Hr., egiptenii

1) ţară imaginară pe care spaniolii o credeau bogată în aur şi în pietre preţioase. Era plasată în America de Sud.

Începuseră să diferenţieze şi să delimiteze Keftiu de insulele şi de regiunile de coastă continentale, care se aflaii de partea cealaltă, pentru că ei gândeau că nu există nicio deosebire între minoeni şi micenieni. Dintr-odată, situaţia în Marea Egee a fost complet modificată, în timp ce Thutmosis al III-lea se afla în fruntea expediţiei militare în Canaan, folo**sindu-**se şi de porturile frecventate atunci de negustorii minoeni, o mare nenorocire **s-**a abătut asupra lui Keftiu, distrugând insula şi împrejurimile ei. Egiptenii au aflat despre catastrofă de la refugiaţii şi marinarii scăpaţi cu viaţă. Ei au făcut legătura, după cum se pare, între dispariţia materială a Therei şi *dispariţia* Cretei, sub stratul de pulbere care a acd**-**perit**-**o, cufundâ**nd-**o în amarnicul întuneric”.

„Cel care a visat**-**o, acela a făc**ut-**o să dispară”.

Atlantida, realitate sau ficţiune pentru greci?

„Cel care a visat**-**o, acela a făc**ut-**o să dispară”, acesta este singurul răspuns dat de pragmaticul Aristotel, care nu vede în povestirea lui Platon decât o legendă sau o himeră. Dar nu se poate contesta persistenţa miturilor despre o epocă de aur, în care viaţa era uşoară şi lumea fericită înainte de prăbuşirea în neant... Legenda Atlantide! reprezintă o formulare a acestei nostalgii.

Pentru grecii secolului V, acest vis evocă splendorile apuse ale societăţii minoice, o lume pe care **şi-**o închipuiau pe deplin fericită, datorită unor rare indicii.

„Grecii, când aruncau o privire trufaşă asupra trecutului lor eroic nu-şi mai aminteau prea bine sau prea limpede ce datorau culturii minoice (...). Realităţile istorice ale lumii minoice se estompaseră destul de mult. Totuşi, grecii nu au pierdut cu totul amintirea acelei lumi străvechi. Ei ştiau, vag, că existaseră epoci de pace desăvârşită şi de prosperitate, în vremurile de demult; au reţinut ideea, **transpunând-**o în mitul epocilor de aur şi argint, care au precedat generaţiile războinice din epoca bronzului şi a fierului. Unde mai putea exista, unde mai putea fi descoperită pacea care domnea **într-**o cetate şi belşugul palatelor ei, dacă nu în Creta? Amintirea, destul de ştearsă, a fost păstrată în Antichitate şi le-a dat grecilor o anumită nostalgie faţă de trecut.

Dacă ne gândim, retrospectiv, la minunata dezvoltare a culturii minoice, o tristeţe ne cuprinde şi pe noi, regretând dispariţia acestei desăvârşiri. Civilizaţia minoică nu a ajuns la declin, nu a decăzut; ea a fost frântă brusc, când ajunsese la un nivel de dezvoltare foarte înalt. Suprastructurile ei delicate nu au putut ţine piept furtunii care **s-**a năpustit asupra ei. l **s-**ar cuveni, drept epitaf, trista întrebare pusă de Shakespeare: „*Cum ar putea frumuseţea să domolească furia aceasta*? *Ea*, *a cărei unică forţă este cea a unei f lori*?” (*J*. V. Luce)

Grecia va fi urmaşa civilizaţiei minolce

„Totuşi cultura minoică nu a dispărut fără a lăsa urme, deoarece nu a fost total distrusă, afirmă J.V. Luce în încheiere; după o perioadă de vegetare, ea a dat muguri noi, datorită citadelelor miceniene.

Desigur, nu întâmplător în perioada arhaică Creta dorienilor era vestită pentru justeţea legilor sale fundamentale şi organizarea admirabilă a instituţiilor sale.

Trunchiul îngrijit cu dragoste în cursul secolelor de pace nu putea fi doborât atât de lesne, nici dezrădăcinat. Mlădiţele acestui trunchi, transplantate în – Grecia, au prins rădăcini şi **s-**au dezvoltat uimitor de bine; **s-**au scurs ani după ani, vremurile **s-**au schimbat, dar în şoapta blândă a vântului, în aurul lanurilor de grâu, în ramurile argintii ale măslinilor, grecii încă mai percepeau – ca un ecou slab – amintirea unor generaţii fericite care trăiseră în pace şi belşug în ţara lor înconjurată de mare, înainte ca dorinţa de a domina şi de a cuceri

să provoace dezbinarea popoarelor mediteraneene”.

*Edgar Cayce*, *vizionar* al Atlantidei

*„Se întâmplă ca anumiţi vizionari să descopere lucruri esenţiale cu mult înaintea savanţilor*... *Cum se poate explica aceasta*? **S-***ar părea că ei au uneori intuiţii geniale*.*1*

Albert Einstein ema Atlantide! a atras nu numai arheologii şi istoricii; ea a entuziasmat poeţii, visătorii şi, nu în ultimul rând, vizionarii, şi în special pe unul dintre cei mai celebri, Edgar Cayce. Supranumit, succesiv, „Omul misterului”, „Profetul adormit”, „Cel mai mare vizionar din America”, Edgar Cayce, care, conform legendei, putea prezice „despre ziua de azi, de mâine şi de ieri”, a elaborat o teorie foarte personală cu privire la Atlantida. Ideile vizionare ale lui Cayce sunt considerate de unii drept o teorie pasionantă, plină de adevăr, care merită a fi studiată şi analizată cu cea mai mare atenţie. Alţii, dimpotrivă, o socotesc lipsită de logică, nefundamentată, slab argumentată. Nouă nu ne revine misiunea de a judeca această divergenţă; ne mărginim la expunerea faptelor.

El ştie pe dinafară cărţile pe care le citeşte

Cine este Edgar Cayce?

„O uimitoare dualitate” este răspunsul biografului său, Lytle W. Robinson (în *Edgar Cayce şi destinul acestui om*, 1972).

În felul său de viaţă, Cayce nu se deosebeşte cu nimic de un om obişnuit. Fotograf destul de talentat, soţ bun. cap de familie ireproşabil, catolic zelos, Edgar Cayce ducea în mod obişnuit o viaţă liniştită şi respectabilă.

Dar acest om fără probleme se transforma în timpul somnului hipnotic **într-**un profet vizionar, devenind totodată şi un interpret erudit al Bibliei, putând tălmăci toate tainele ce le cuprinde.

Născut la 18 martie 1877 în Kentucky, aproape de Hopkinsville, Cayce era unicul băiat al unei familii cu cinci copii. La şase ani era un copil singuratic, căruia îi plăceau jocurile morbide: în mod foarte ciudat, stătea de vorbă cu veri sau cu alţi membri ai familiei decedaţi de curând şi care continuau să existe pentru el (de altfel, îşi susţinea afirmaţia cu tărie!). Părinţii nu se arătau prea îngrijoraţi de această bizarerie, atribui**nd-**o jocurilor de copii, unde visul şi imaginaţia contribuie în mare parte la crearea unor poveşti neobişnuite. Totuşi, copilului i se întâmplau lucruri surprinzătoare. Odată, citind o carte, l**-**a cuprins moleşeala şi a aţipit. Când **s-**a trezit şi**-**a dat seama că ştia pe

dinafară conţinutul cărţii. Această memorie fotografică a constituit un avantaj extraordinar şi l-a ajutat să devină un elev bun.

Un „creator de miracole”.

Brusc, cu toate succesele sale şcolare, tânărul Edgar a părăsit şcoala pentru „a-şi câştiga pâinea cu sudoarea frunţii”.

După ce a practicat un număr incredibil de mare de meserii (barman, „bodyguard” al unui senator, rândaş de cai la un ranch, muncitor necalificat în agricultură, tencuitor, negustor de zarzavaturi), la vârsta de douăzeci şi unu de ani, în 1898, a ajuns reprezentantul unei fabrici de hârtie pentru scrisori, în aceeaşi vreme a început să se manifeste o afonie, produsă de o paralizie cu evoluţie lentă a muşchilor laringelui. Medicii l-au lăsat în voia sorţii foarte curând, socotind că este incurabil.

În disperare de cauză, a apelat la un prieten care practica hipnotismul în timpul liber; fiind cufundat în somnul hipnotic, deci într-o situaţie specială, şi-a prescris singur tratamentul care trebuia urmat, el care nu avea habar de medicină! „Trebuie provocată intensificarea circulaţiei sanguine în această parte a gâtului”, cu alte cuvinte, un masaj bun al gâtului.

Edgar Cayce a aplicat tratamentul pe care şi-l prescrisese. După câteva şedinţe de masaj, el şi-a recăpătat graiul şi s-a vindecat pe deplin.

A fost uluit de rezultat; familia şi prietenii, de asemenea, nu-şi ascundeau uimirea şi foarte repede i s-a dus vestea în afara cercului familial. Bolnavii s-au prezentat în număr tot mai mare, convinşi că se află în faţa unui „făcător” de minuni.

Cayce nu era dispus să joace un rol pe care nu-l putea justifica, dar pe care lumea i-l impunea. Era mult prea conştient de ignoranţa sa în domeniul medicinii şi nu dorea să rişte, câtuşi de puţin, viaţa celor care i se adresau cu încredere. Reticenţele şi scrupulele lui Cayce n-au făcut decât să-i sporească popularitatea, iar numărul pacienţilor a crescut mereu.

Pe de altă parte, câţiva medici din Hopkinsville şi din Bowling Green, care au auzit vorbindu-se tot mai insistent despre cel care făcea minuni, au hotărât să-l pună la încercare şi i-au trimis pacienţii lor. Cayce a acceptat provocarea: diagnosticele lui, puse în stare de hipnoză, erau corecte, precise şi erau însoţite de prescrierea unor tratamente care se dovedeau a fi foarte eficiente.

Din şedinţele de hipnoză a rezultat un fenomen surprinzător: Cayce nu avea deloc nevoie de prezenţa pacienţilor: era suficient să cunoască numele şi adresa bolnavului şi să localizeze cu exactitate locul în care se afla acela în momentul şedinţei de hipnoză. Pentru stabilirea diagnosticului, el intra în legătură telepatică cu mintea şi trupul bolnavului şi, după „un schimb spiritual intens”, Cayce se cufunda în somnul hipnotic; **într-**o stare de totală lipsă de conştientă, emitea diagnosticele şi prescria tratamentele.

„Da, noi avem trupul”.

Aceste şedinţe, numite şi „lecturi hipnotice” sau mai simplu „lecturi” se desfăşurau conform unui ritual bine stabilit (Edgar Cayce a susţinut întotdeauna că el „citea” numai ceea ce îi dezvăluia inconştientul). „Nu am niciun merit, mărturisea el familiei şi prietenilor săi. În timpul somnului nu făceam decât să citesc cu glas tare ceea ce vedeam scris negru pe alb”.

În câteva minute, Cayce memora cu precizie numele şi adresa pacientulului. Apoi, se lungea pe canapea, îşi dezlega cravata şi şireturile de la pantofi „ca să circule sângele nestânjenit”.

Soţia lui Cayce, Gertrude, se instala comod în fotoliu, în faţa lui. Rolul ei era extrem de important: ea punea întrebările necesare sau îl îndruma se Cayce să revină la subiect când pierdea şirul, în spatele ei, mai retrasă, stătea secretara, Gladys Davis, cu carnetul în mână, atentă şi gata pregătită să stenografieze cu scrupulozitate tot ce spunea maestrul.

Prietenul hipnotizator se uita drept în ochii lui Cayce care adormea foarte repede, supu**nându-**se voinţei hipnotizatorului, în cameră nu se percepea niciun sunet: tăcerea era deplină... După un anumit timp mai lung sau mai scurt „vizionarul adormit” se agita, rostea frânturi de fraze incoerente, cuvinte nedesluşite până când, brusc, pronunţa fraza magică „Da, avem trupul” şi, **într-**o suflare, începea prezentarea cazului. Din când în când, Gertrude îl readucea la subiect, cu întrebări bine gândite, pentru a obţine cât mai multe elemente utile şi a evita confuziile. La sfârşit, hipnotizatorul îl trezea uşor, cu delicateţe, iar Cayce, în mod invariabil, nu-şi mai amintea nimic.

„Roşii, roşii ca focul”.

În numeroase cazuri, Cayce a obţinut rezultate uimitoare; spre exemplu, în 1906 a fost confruntat cu o situaţie deosebit de dramatică.

Un tânăr fotbalist, robust şi dinamic, s-a prăbuşit subit pe teren, declanşându-se o adevărată criză de convulsii; a fost calmat cu mare greutate. După câteva zile, tânărul a căzut într-o stare de isterie paroxistică; din momentul acela a devenit violent şi chiar primejdios. Medicii care l-au consultat şi-au mărturisit neputinţa de a-l vindeca; unii au sfătuit familia să-l interneze într-un azil de nebuni. Consternaţi la gândul că fiul lor îşi va petrece viaţa printre nebuni, părinţii nefericitului băiat s-au adresat, în ultimă instanţă, lui Edgar Cayce. Ca de obicei, Cayce s-a mulţumit să privească foarte atent fotografia bolnavului, apoi, în prezenţa părinţilor, fiind sub hipnoză, a rostit limpede cuvintele: „ba, avem trupul, creierul tânărului arde, circumvoluţiunile creierului său sunt roşii, roşii ca focul. Mintea îi este rătăcită. Foarte curând, dacă nu se intervine, va deveni un nebun furios. Această boală este veche…”

Cayce, a tăcut, cufundat în gândurile sale. Apoi, a reînceput să vorbească şi a prescris tratamentul: între altele, să i se administreze un medicament puternic, foarte toxic, precizând „tratament special, în doze mari, până la limita admisibilă”. Părinţii, care au înregistrat cu sfinţenie tot ce a spus Cayce, i-au transmis medicului curant al băiatului recomandările făcute.

— Dacă aplic medicamentul după metoda preconizată de Cayce, îl omor pe băiat în foarte scurt timp, a spus medicul, indignat. Administrat în doze mărite, acest leac devine o otravă ucigătoare!

Reticenţa medicului n-a zdruncinat încrederea părinţilor în „geniul” medical al lui Cayce. Au stăruit şi l-au implorat pe medic:

— Faceţi ce a spus domnul Cayce. Suntem siguri că, datorită acestei metode, copilul nostru va fi vindecat.

Cu prudenţă, la început, doctorul a administrat medicamentul în doză slabă, dar nu a obţinut nicio ameliorare. Crizele tânărului au persistat; mai mult, s-au agravat. Atunci s-a hotărât să mărească dozele, până la limita tolerabilă. Au trecut câteva săptămâni fără să apară vreo schimbare apreciabilă. Brusc, într-o bună zi, crizele au încetat şi tânărul şi-a revenit. Vindecarea era absolută, fără ca boala să recidiveze.

„Părinţii mi-au mulţumit cu lacrimi în ochi, a declarat mai târziu medicul, dar eu ştiam că meritul era numai al lui Edgar Cayce. Din păcate nu îmi era îngăduit să fac publicitate acestui caz pentru că riscam, la rândul meu, să fiu luat drept nebun: hipnoza şi efectele ei

erau dispreţuite şi nu aveau un bun renume".

f-x

Ciudatele haruri ale lui Edgar Cayce

Chiar dacă nu era sub hipnoză, Edgar Cayce avea uneori „sclipiri de clarviziune", după cum spunea el.

O dată, pe stradă, întâlnind o necunoscută, a oprit-o şi a sfătuit-o, fără menajamente, direct, să nu urce în maşină în ziua aceea. Apoi, i-a întins cartea sa de vizită tinerei femei uluite şi a plecat.

După câteva zile a primit vizita tinerei, care i-a povestit ce i se întâmplase. Datorită sfatului lui, ea a evitat un accident în care a murit cea mai bună prietenă a sa. Nu mai contenea cu mulţumirile şi dorea să afle cum a ştiut că maşina va reprezenta pentru ea o primejdie. Explicaţiile date au fost confuze, Cayce, evident, neputând să lămurească ceea ce simţise.

Altă dată, un vecin i-a făcut o scurtă vizită; au stat de vorbă prieteneşte dar Cayce abia îşi stăpânea stinghereala. Vecinul şi-a dat seama, în cele din urmă, că s-a întâmplat ceva şi a plecat... Soţia lui Cayce era nespus de mirată de comportamentul lui; răspunsul şi totodată explicaţia Lui au fost uluitoare: „el va muri în seara aceasta", într-adev ar, în cursul serii omul a murit, în urma unui atac de cord.

Întâlnirea hotărâtoare Cayce-Lanmers

Pe 23 februarie 1923, datorită unui om preocupat de probleme încă nedezlegate din domeniul metafizicii, Edgar Cayce a dobândit alte valenţe ale „lecturilor" sale.

[n ziua aceea, Cayce era sigur că persoana care sunase la uşa atelierului său fotografic din Selma, în Alabama, era trimisă de soartă.

Bărbatul care i-a trecut pragul era un tipograf înstărit, care se numea Arthur Lanmers şi locuia în Ohio, la Dayton. El a precizat, din prima clipă, că familia lui era sănătoasă, slavă Domnului, şi motivul vizitei sale era de altă natură; căuta răspuns la unele probleme fundamentale de viaţă. Era obsedat de o mulţime de întrebări care au rămas fără răspuns, de-a lungul veacurilor: „Ce înseamnă viaţă? Care sunt originile omului? De ce trebuie să te naşti şi să mori? De ce sunt atâtea inegalităţi? De unde provin unele calităţi înnăscute, însuşiri sau defecte?..."

Cayce a ascultat glasul plin de înflăcărare al interlocutorului său şi şi-a dat seama că nu s-a gândit niciodată cu seriozitate la amănuntele acestor probleme, întrucât credinţa lui îi dădea un

răspuns global mulţumitor. Lanmers, care era în trecere pe acolo, I-a invitat pe Cayce la Dayton, urmând să cerceteze temeinic împreună, în cursul unor şedinţe, toate aceste aspecte neelucidate ale unor probleme majore. Cayce, foarte rezervat, a primit invitaţia în cele din urmă.

Din colaborarea lor au rezultat „lecturile de viaţă”, numite astfel pentru a le deosebi de „lecturile fizice”, consacrate exclusiv bolilor trupului omenesc.

Douăzeci de dolari o „lectură”.

Notorietatea lui Edgar Cayce a devenit tot mai mare; ziarele vorbeau despre el, fie pentru a-l contesta, fie pentru a-l lăuda în mod exagerat. Pentru „lecturile” sale în public i se ofereau sume fabuloase. Cayce le-a refuzat, dorind să-şi păstreze felul său de viaţă, cu bucurii simple şi curate: îi plăcea să pescuiască, să joace golf, să discute îndelung despre vreun verset din Biblie, ştia să aprecieze un vin bun şi fuma un pachet de ţigări pe zi.

Numărul celor care-l solicitau se înmulţea. Cayce a fost atunci nevoit să facă multe „lecturi”, **s**-a consacrat în întregime clientelei sale renunţând la arta fotografică. Onorariul lui pentru o „lectură” era de douăzeci de dolari; suma era modestă, iar dacă avea de-a face cu oameni sărmani, nici nu o mai cerea.

În 1925 **s**-a stabilit la Virginia Beach. Activitatea lui a atras imediat burghezia prosperă a oraşului şi banij curgeau.

În 1927, la îndemnul lui, **s**-a înfiinţat *Asociaţia naţională a Investigaţiilor pentru cercetarea psihică*.

Cayce face cunoscută data morţii sale în 1928, Morton Blumenthal, un new-yorkez bogat, finanţează înfiinţarea şi dotarea unui *Spital Cayce*; urmează o *Universitate atlantică*, condusă de William M. Brown, profesor dejisihologie la universităţile din Washington şi Lee. În acelaşi timp se semnalează apariţia revistei ilustrate *o nouă zi de mâine*.

Pentru Cayce, sărbătorit şi celebru, a fost o perioadă de fericire. Din păcate, în 1929 survine marea criză economică, făcând ravagii în Statele Unite. Averea lui Blumenthal se năruie în dezastrul general, implicit asociaţia, spitalul, universitatea şi revista.

Cayce şi-a reluat şedinţele de „lecturi” şi a trăit liniştit, înconjurat de grupul său de prieteni credincioşi, uitat de toţi.

A urmat cel de-al doilea război mondial şi această perioadă

tulbure şi zbuciumată l-a readus în prim-planul atenţiei publice pe „omul-miracol de la Virginia Beach”, care putea să explice trecutul şi să descifreze tainele viitorului, după spusele unui ziarist. După publicarea articolului, Cayce a primit o avalanşă de scrisori care-i solicitau „lecturi de viaţă”. Dar, în decembrie 1944, el a căzut la pat, în urma unei embolii. În ultima sa „lectură” personală el a dezvăluit data morţii sale, 3 ianuarie 1945. Edgar Cayce a murit exact la data pe care a indicat-o.

p f

2500 „lecturi” referitoare la Atlantida

După moartea lui Edgar Cayce, dosarele sau „lecturile” sale au fost înregistrate, clasate şi analizate de anumite centre, înfiinţate în mod special pentru acest scop (*Asociaţia pentru cercetare şi elucidare*, *Fundaţia Edgar Cayce* şi filiala sa, *ARE Press*). Timp de patruzeci şi trei de ani el a acordat celor care l-au solicitat – aproximativ 8.000 de persoane – consultaţii psihice, care au fost stenografiate.

Centrele dispuneau, aşadar, de 14.000 transcrieri ale stenogramelor, constituind o documentaţie impresionantă, la dispoziţia psihologilor, studenţilor, scriitorilor şi savanţilor interesaţi să studieze şi să cerceteze „fenomenul Cayce”. Clasarea consultaţiilor indică 60 % „lecturi” reprezentând diagnostice medicale; 20 % „lecturi de viaţă”; 20 % „lecturi” pe teme spirituale sau morale.

Lecturile care ne interesează – aproximativ 2500 – se referă la Atlantida, evocând cu o precizie uimitoare civilizaţia sa înfloritoare, activitatea şi obiceiurile locuitorilor săi.

„Lecturile” acestea au fost realizate între anii 1924 – 1944, alcătuind un dosar voluminos, îmbinând elemente neobişnuite, ieşite din comun, cu o uluitoare înlănţuire a faptelor, deosebit de precise. Cayce credea că un mare număr de suflete sau entităţi individuale trăiseră deja o viaţă sau chiar mai multe vieţi în Atlantida, înainte de a se reîncarna în epoca noastră. Pentru edificarea completă a unor „pacienţi”, în privinţa vieţii lor, el era

*Zeiţa cu şerpi*regina vieţii subterane, simbol al reînvierii şi al nemuririi obligat să înceapă cu prima lor încarnare în Atlantida. După părerea lui, influenţa atlanţilor este covârşitoare, marcând puternic epoca noastră:

„Bazâ**ndu-**ne pe reîncarnare, ţinând seama şi de faptul că anumite suflete, care au vieţuit odinioară în Atlantida, pătrund în sfera noastră, sălăşluind în oamenii care ne sunt contemporani, nu mi se

pare surprinzător ca ele să acţioneze în prezent, intervenind în viaţa oamenilor şi a popoarelor”.

Trei cataclisme

Conform legendei Atlantidei, acest continent ar fi dispărut într-o singură zi, scufundându-se în valuri.

Cayce, însă, a descris un proces mult mai lent. De fapt, trei mari cataclisme distruseseră această ţară imensă, fiind situate, după aprecierea sa, între anii ’50.000 – 28.000 î.Hr. (dată la care continentul s-ar fi scindat în mai multe insule); distrugerea şi dispariţia sa definitivă datând din anul 10.000 î.Hr., după părerea lui Cayce, ultimul seism i-ar fi inspirat lui Platon dialogurile *Timaiosşi Critias*, creând totodată legenda Atlantidei.

Fiecare perioadă care preceda un seism prezenta destule indicii premergătoare catastrofei pentru ca atlanţii să se poată salva, părăsind locul, încercând să se refugieze în regiuni mai sigure şi mai primitoare. Unii au emigrat în Europa, în Africa şi în America (de Sud şi de Nord), iar popoarele acestor continente au beneficiat de aportul atlanţilor, reprezentanţii unei civilizaţii superioare în care tehnica excepţională avea un rol cumpănitor

MRT II în Oceanul Atlantic, după cum afirma şi Platon

Cele trei cataclisme care au spulberat de pe faţa pământului Atlantida au nimicit în vârtejurile lor pustiitoare dovezile palpabile ale existenţei acestui continent. Situarea lui geografică precisă oferă posibilitatea de a formula un mare număr de ipoteze, care pot fi analizate, rând pe rând. Cayce ne-o propune pe a sa, prezentată în cadrul unei „lecturi” generale, din 1932.

„Continentul Atlantida ocupa un teritoriu situat între Golful Mexic, pe de o parte, şi Mediterana, de cealaltă parte. Se pot descoperi urme ale acestui continent dispărut, dovezi ale existenţei sale, în Pirinei, Maroc, Hondurasul britanic, Yucatán şi Statele Unite… rămăşiţe care evident proveneau din Atlantida. Indiile occidentale britanice sau Bahamas se numără printre vestigiile acestui vast continent. Dacă s-ar efectua sondaje geologice în aceste insule, sau în Gulf Stream, îndeosebi în apropiere de Bimini, s-ar descoperi cu siguranţă dovezi hotărâtoare”.

Cu alte cuvinte, Cayce, împărtăşind părerea lui Platon, situează continentul dispărut în mijlocul Oceanului Atlantic.

Atlantida, leagănul primei civilizaţii

Continentul atlant, după cum îl descrie Cayce, era cel mai vast din lume şi era, de asemenea! leagănul primei civilizaţii. Popoarele Atlantidei **s-**au deosebit de toate celelalte prin faptul că au trecut extrem de repede prin toate stadiile de dezvoltare, ajungând la un grad de civilizaţie uluitor, depăşind chiar civilizaţia noastră actuală. Aceasta se datorează, genetic, afirmă Cayce, aportului rasei roşii, mai inteligentă şi mai intuitivă, **într-**una din „lecturile” sale, el îşi expune, amănunţit, raţionamentul. „Pe vremea aceea, acum nouăzeci şi opt sau o sută de mii de ani... Atlantida era locuită de oameni din rasa roşie. Aceştia erau capabili să nu precupeţească niciun efort pentru evoluţia lor, dar spre deosebire de rasele galbenă, neagră sau albă, din celelalte părţi ale lumii, perioadele de dezvoltare **s-**au succedat rapid, conform însuşirilor lor deosebite, culminând cu o civilizaţie unică prin desăvârşirea sa. Deşi dispariţia acestui continent a însemnat o catastrofă fără precedent, din fericire au rămas câteva urme săpate în piatră. Viaţa popoarelor care i-au primit şi i-au adăpostit pe atlanţi a fost schimbată prin influenţa pe care ei au exercitat-o asupra lor. Şi în ziua de azi, datorită fenomenului de reîncarnare a sufletelor, atlanţii – unii dintre ei – continuă să trăiască în mijlocul nostru.’1

Pe Pământ se aflau atunc! 33 de milioane de suflete”.

„Cu mult timp înainte de apariţia omului, Terra era locuită de animale”.

Cayce se slujeşte de teoria lui Darwin, confirmând că specia animală a precedat-o pe cea umană, în cadrul unei „lecturi” din 1925, el tratează despre apariţia omului în cadrul unei zone geografice supuse transformărilor geologice şi ale cărei graniţe fluctuează.

„Cum trebuie înţeleasă şi localizată prezenţa omului, pe Terra? În cursul diferitelor epoci **s-**a semnalat dispariţia multor regiuni, apariţia altora, iar unele au dispărut şi au reapărut de-a lungul veacurilor, în vremurile acelea, existau numai pământurile denumite de noi Sahara, Tibet, Mongolia, Caucazşi Norvegia, cuprinse în Asia, Europa, Africa, America de Nord şi America de Sud, Perú, Anzii Cordilieri, Mexic, câmpiile din Utah şi Arizona...

Oamenii se stabiliseră atunci în Sahara şi în regiunile superioare ale Nilului, care se vărsa în Oceanul Atlantic, la vest; fluviile Tibetului şi ale Caucazului se vărsau în Marea Nordului, cele ale Mongoliei, în Pacific, iar fluviile din platourile înalte se vărsau în Oceanul îngheţat...

O sută treizeci şi trei de milioane de suflete populau atunci

Terra. Epoca respectivă poate fi datată: acum zece milioane cinci sute de mii de ani”.

Pe plan geografic, marele savant american Robert Dunbar, în lucrarea intitulată *Istoria geologică*, susţine teza lui Cayce, adăugând precizarea că Noul Mexic ascunde grote datând de o sută de mii de secole; se presupune că ţara nu a suferit nicio transformare geologică importantă.

Viziunea lui Cayce cu privire la vechimea omului pe Terra (10.500.000 de ani) este în dezacord total cu ideile vehiculate în 1925 **–** data „lecturii” sale **–** conform cărora omul nu există decât de câteva mii de ani. Descoperirile recente ale ştiinţei, care au situat data apariţiei omului în vremuri străvechi, foarte îndepărtate, au justificat afirmaţiile lui Cayce.

Ştiinţa paleontologică îl confirmă pe Cayce în 1872, un paleontolog francez a găsit fragmente de fosile ale unei fiinţe umanoide **într-**o regiune minieră din Toscana. Lumea a crezut că sunt osemintele unei maimuţe.

În 1933. profesorul Huerzeler, de la universitatea din Basel, studiază aceste fosile şi după ce examinează maxilarul afirmă că nu este câtuşi de puţin vorba despre o maimuţă. După cercetări minuţioase şi studii îndelungate publică un articol, în revista ilustrată *Life*, în care istoriseşte cum **s-**a descoperit *Omul de Java*, apreci**ndu-**i**-**se vârsta la 500.000 de ani, consideră**ndu-**l, aşadar, omul cel mai bătrân din lume.

În 1956, profesorul Huerzeler prezintă rezultatele studiilor sale antropologice. Doi ani mai târziu, la 10 august 1958, *New York Times* publică la rubrica ştiinţifică un articol intitulat: *în Italia* **s-***a descoperit un schelet uman, considerat strămoşul nostru cel mai îndepărtat, datând din vremuri străvechi*. Descoperirea profesorului Huerzeler de la universitatea din Basel este relatată detaliat: a extras din**tr-**o mină de cărbuni din Italia, de la o adâncime de o sută de metri, un schelet umanoid şi rămăşiţe deosebit de bine conservate ale unor animale şi Plante **–** un castor, un animal carnivor mare, b antilopă, un porc, un mastodont, precum şi stejari, dafini, eucalipţi fosilizaţi.

Analizele efectuate au indicat vârsta scheletului: zece milioane de ani. Profesorul Huerzeler susţine că sunt rămăşiţele unui umanoid, nu ale unei maimuţe mari.

„Faţa este scurtă, spre deosebire de botul alungit al unei

maimuţe; nu prezintă breşa specifică maimuţelor, adică spaţi ui dintre incisivi şi canini; incisivii lui sunt înfipţi vertical, cei ai maimuţelor sunt înclinaţi spre exterior, caninii sunt mai mici decât „colţii" 1 maimuţelor; bărbia este rotunjită, nu ascuţită; nările sunt înguste, nu turtite; cei trei molari ai maxilarului inferior sunt caracteristici pentru om, nu pentru maimuţă, şi se mai găseşte un orificiu prin care trece un nerv specific uman".

Profesorul Huerzeler ajunge la concluzia că „dacă oamenii au avut un strămoş comun, acesta nu a fost nici maimuţă, nici om-maimuţă, a fost o fiinţă cu trăsături proprii, distincte. Nu exista nicio maimuţă, niciun om, în epocile extrem de îndepărtate ale evoluţiei mamiferelor, adică acum o sută de milioane de ani… în prezent, nimeni nu poate şti cum arăta acel „pumn de lut" originar, din care se trag omul şi maimuţa. Este cert că fiinţa aceasta nu era niciuna, nici alta. Acum nu se pune problema de a descoperi veriga care lipseşte, imaginară, ci de a afla matricea din care au purces omul şi maimuţa, urmând fiecare propria cale evolutivă".

Noi confirmări ştiinţifice

Noi descoperiri confirmă declaraţiile lui Cayce. În 1960, *Cleveland Plain Dealer* făcea cunoscută descoperirea celebrului antropolog american, Leakey, şi anume „Zinjantropul", un schelet uman de 600.000 de ani, găsit în cheile Olduvaiului, în Tanganica.

În 1964, testele cu carbon 14 dau un rezultat mult mai precis, osemintele datând de acum 1.850.000 de ani.

În 1965, Leakey, în cadrul unei conferinţe asupra originii omului, anunţă descoperirea unui alt hominid.

La 15 ianuarie 1967, *Virginian Pilot* anunţa descoperirea lui „Kenyapithecus Africanus", a cărui vârstă este apreciată de la paisprezece la douăzeci de milioane de ani.

În acelaşi an, în capitala Ungariei, arheologul László Verkes descoperă un craniu vechi de 500.000 de ani, botezat „Budapesta". Este cel al lui *Homo sapiens*.

Ştiinţa ratifica în mod strălucit conţinutul „lecturilor" lui Cayce.

Cele cinci rase ale omenirii

Când vorbeşte despre apariţia omului pe pământ, Cayce insistă asupra manifestării existenţei fiinţei umane prin „cinci afirmaţii, prin fiecare din cele cinci realităţi: cele cinci simţuri, cele cinci argumente, cele cinci sfere, cele cinci dezvoltări, cele cinci naţiuni". Această

formulare confuză dovedeşte că cifra cinci avea o mare însemnătate pentru Cayce, deţinând un rol aproape magic. Atunci când i se cer explicaţii mai amănunţite şi dezvăluirea cheii enigmei acesteia, vizionarul nu poate da răspunsuri logice şi satisfăcătoare.

Dar când este întrebat cum au apărut cele cinci rase, Cayce răspunde:

— Toate au apărut în acelaşi timp.

După treizeci şi unu de ani de la „lectura” aceasta, părerile lui Cayce sunt din nou confirmate şi justificate.

În articolul publicat la 2 mai 1963, în *Evening Bulletin* din Philadelphia, este inserat un fragment din *Originea rase/ora* profesorului Carleton S. Coon, etnolog şi profesor de antropologie la Muzeul Universităţii din Pennsylvania: „Omenirea a fost despărţită în cinci rase, sau subspecii, acum cinci sute de mii de ani sau poate chiar mai mult decât atât; cele cinci rase **s-**au dezvoltat, fiecare în parte.

*Homo erectus a* devenit *Homo sapiens* de cinci ori, pe măsură ce fiecare subspecie evolua hotărâtor, denotând inteligenţă. **S-**au scurs, poate, aproape 200.000 de ani de când prima subspecie a devenit inteligentă până când cea de-a cincea a ajuns să aibă această însuşire”.

Pe baza afirmaţiilor de-mai sus, raţionamentul lui Cayce poate fi urmărit mai uşor: „rasa roşie” sau rasa Atlanta a reuşit să folosească – înaintea tuturor celorlalte – întreaga capacitate a inteligenţei sale, ajungând astfel la un grad de civilizaţie superioară.

curând ei încep să locuiască în colibele pe care şi le construiesc trecând apoi la casele din lemn şi la edificiile din piatră, de formă rotundă.

Triburile fac comerţ unele cu altele şi astfel, descoperă însemnătatea vieţii sociale şi a uniunilor avantajoase.

Societatea Atlanta: coerentă, paşnică, fericită în cursul unor „lecturi” vizionarul american prezintă multe amănunte cu privire la civilizaţia Atlanta.

Ţara avea o climă temperată. Animalele care trăiau acolo erau mai mult sau mai puţin sălbatice. Pe treapta inferioară se aflau monştri jumătate-oameni, jumătate-animale, cum sunt centaurii sau nimfele, care mai erau denumiţi „lucruri”, constituind o mână de lucru supusă. Urma categoria uriaşilor sau a piticilor, „formele ratate” ale speciei umane, după cum spunea Edgar Cayce.

În sfârşit, pe treapta superioară, fiinţa ideală, omul cu trup

armonios proporţional, adaptat perfect medjului înconjurător.

În ciuda faptului că există uriaşi, pitici, „forme ratate”, populaţia Atlanta formează o societate unită; oamenii, fiind fericiţi şi paşnici, nu doresc decât armonie şi pace, preocupaţi „să crească şi să se înmulţească”. Atlanţii se hrănesc cu roadele pământului şi se îmbracă cu piei de animale. Arborii şi peşterile oferă adăposturi sigure, dar foarte

„Maşini care mergeau în văzduh şi sub apă”.

„Rasa roşie” exploatează toate resursele pământului roditor, descoperind în adâncuri gazul natural, focul, fierul şi, în cele din urmă, cuprul.

Piatra şi lemnul constituie materia primă pentru confecţionarea unor unelte rudimentare, care sunt în acelaşi timp mijloace de apărare împotriva animalelor sălbatice. Atlanţii sunt mai întâi vânători, apoi, deprinzâ**ndu-**se să domesticească animalele, devin păstori şi fermieri.

Imaginaţia vie, creatoare, este o caracteristică deosebită a acestui popor, care începe să facă baloane din piei de elefanţi pentru transportul materialelor grele de construcţie, în scurt timp, oraşele, în număr foarte mare, cuprind întregul teritoriu atlant. Pentru a rezolva cât mai eficient problema mijloacelor de comunicaţie, atlanţii, popor înzestrat cu o tehnică superioară, cu totul neobişnuită, creează şi construiesc avionul şi submarinul.

„În Atlantida, oamenii construiau aceste aparate destinate exclusiv transportului, aceste maşini care mergeau în văzduh şi sub ape”.

Ife.

De la spiritualitate la materialism

Edgar Cayce menţionează şi credinţele religioase ale atlanţilor care, după părerea lui, erau convinşi că originea lor este divină. Ei nu erau preocupaţi doar de invenţii tehnice şi nici nu erau obsedaţi de progresul material. Ătlanţii aveau un sentiment religios profund şi mistici; ei credeau în existenţa sufletului şi în puterile oculte.

În Atlantida, marea preoteasă era păzitoarea şi ocrotitoarea pietrei albe, datorită căreia „numeroase popoare, prin vorbele şi faptele lor, erau în deplină concordanţă cu conştiinţa universală”, declara vizionarul Cayce, pe 19 aprilie 1944.

Poporul atlant trăia, aşadar, în simbioză cu toate forţele spirituale şi materiale înconjurătoare. Intuiţia sa, extrem de dezvoltată,

îl făcea să prevadă viitorul şi să citească în adâncul sufletelor. „Pe continentul atlanţilor, în perioada premergătoare primei distrugeri a teritoriului... preoţii îşi ajutau semenii să-şi înţeleagă soarta, să o poată învinge, să-şi dea seama de entitatea lor individuală, precum şi de conştiinţa universală a lui Dumnezeu...” spune Cayce.

Totuşi, cu timpul spiritualitatea nu va mai evolua, ci va stagna. Ătlanţii, bucurândndu-se de un confort material uluitor, vor uita de esenţa lor divină, gândindu-se numai la viaţa trecătoare. Ei vor pierde astfel acel „dar dumnezeiesc” care îi hărăzise a fi un popor precursor în multe domenii.

*Prinţesa cu crini* (Palatul din Cnossos) – surprinzătoare prospeţime a culorilor şi a detaliilor

„În vremurile acelea, dintre cei care aleseseră puterea materială, r foarte mulţi se dedau plăcerilor lumeşti”... (2 martie 1935).

„Dacă vreţi să fiţi poporul meu, eu voi fi Dumnezeul vostru”.

Două tendinţe se vor ciocni cu înverşunare: Fiii Legii Unice şi Fiii lui Belia11).

Legea Unică grupează atlanţii cei mai spiritualizaţi. În numele poruncii „Dacă vreţi să fiţi poporul meu, eu voi fi Dumnezeul vostru”, aceştia încearcă să convingă poporul să cinstească un singur Dumnezeu. Preceptele lor rezultă din principiul de bază următor: un Dumnezeu, o religie, un stat, un cămin familial, o soţie, înflăcăraţi şi riguroşi, ei reprezintă fidelitatea faţă de un ideal. Aceşti ce-i mai puri dintre puri fac din viaţa lor un exemplu grăitor, chibzuind cu înţelepciune asupra îndatoririlor ce le revin. Faţă de semenii lor se poartă cu blândeţe şi cu înţelegere, slujind Domnului cu o credinţă nestrămutată. Pentru slăvirea acestui Dumnezeu exigent, clădesc temple, creează rituri, ceremonii, imnuri religioase, în faţa fiecărui lăcaş al Domnului ei aprind un foc sacru, simbolizând neprihănirea spirituală. Ei cred în reîncarnare sau în continuitatea vieţii de-a lungul secolelor, considerate necesare pentru evoluţia sufletului şi a mântuirii sale.

1) Edgar Cayce reia tema opoziţiei biblice dintre Fiii Luminii şi Fiii întunericului (n.a.).

Atlanţii Legii Unice se revoltă împotriva tuturor nedreptăţilor şi condamnă progresul, ca pe elementul distructiva! omului.

„Sufletul a fost dat de Creator... şi trebuie să-i fie înapoiat... Acestea erau preceptele Legii Unice, respinsă de Fiii lui Belial” (23 mai

1938).

FIII lui Belial, slujiţi de „roboţi”.

Fiii lui Belial duc cu precădere o politică de clasă şi castă. Stăpâni ai „monştrilor” – rezultaţi din contopirea anarhică între om şi animal – ei îi tratează cu brutalitate, ţinându-i la dispoziţia lor. Făpturile acestea sunt crescute ca să corespundă muncii pe care o vor îndeplini, asemeni vitelor. Nu sunt recunoscute drept fiinţe umane şi nu beneficiază, sub nicio formă, de munca lor. Ei sunt cei desemnaţi prin cuvântul „lucruri”; ei acţionează sub hipnoză sau prin telepatie şi sunt cu desăvârşire supuşi ordinelor stăpânilor, care îi folosesc pentru muncile cele mai grele şi mai respingătoare.

„Noi credem că în acele perioade nu era nevoie să munceşti pentru asigurarea traiului, dar Fiii lui Belial erau slujiţi de adevăraţi „roboţi”, care erau siliţi să facă toată treaba în gospodărie, să cultive câmpul, chiar pe vreme neprielnică sau greu de suportat”. (2 ianuarie 1940)

Fiii lui Belial au simţul câştigului şi al petrecerilor. Considerând că ei alcătuiesc elita societăţii, îi copleşesc pe ceilalţi cu orgoliul şi dispreţul lor. Ei nu respectă nicio lege, niciun drept şi afişează un excesiv. Ei urmăresc „satisfacerea dorinţelor şi a simţurilor, mulţumirea de sine, fără a se gândi la nenorocirea altora. Fiii lui Belial nu aveau nici morală, nici conştiinţă, doar conştiinţa deplinei mulţumiri de sine”.

Prăpastia dintre Fiii Legii Unice şi Fiii lui Belial se adânceşte pe zi ce trece. Cu atât mai mult cu cât Fiii lui Belial, preţuind numai foloasele materiale, cu felul lor de a se bucura de viaţă şi de plăceri, câştigă mulţi adepţi printre Fiii Legii Unice. „Pe pământul atlant... când Fiii lui Belial le-au învăţat pe fiicele Fiilor Legii Unice desfătarea, intensa bucurie a plăcerilor în raporturile dintre oameni...” (13 septembrie 1939)

Numeroşi Fiii ai Legii Unice vor ceda în faţa tentaţiei ademenitoare, a corupţiei, renunţând ia spiritualitate în schimbul unei vieţi trecătoare bine realizate. De asemenea, ei adaptează religia la noile lor credinţe, integrându-i şi cultul idolilor şi al sacrificiilor umane.

Ştiinţa abătută de la calea cea dreaptă în această perioadă, Fiii lui Belial, care deţin puterea, fac tot posibilul ca descoperirile ştiinţifice să nu mai slujească scopurilor benefice pentru care au fost concepute.

Fapt de o nebănuită gravitate, afirmă Cayce, pentru că suntem îndreptăţiţi să bănuim că este vorba de raza laser şi de bomba atomică. Vizionarul din Virginia Beach pomeneşte de „influenţa unei activităţi radioactive a razelor de soare transformate în cristale, în fosele care stabileau contacte cu influenţele interne ale pământului” (6 martie 1935).

El mai aminteşte şi de faptul că în Atlantida, în vremurile acelea când se produceau distrugeri catastrofale, Fiii lui Belial cunoşteau foarte bine arta de a fabrica explozive foarte puternice şi ştiau să folosească instrumente care acţionau focurile din centrul pământului, transformându-le astfel în forţe distrugătoare. (21 iulie 1934)

Distrugerea animalelor prin „raza morţii”.

Înmulţirea uriaşelor animale sălbatice va prilejui cruzilor Fii ai lui Belial posibilitatea de a aplica aceste înspăimântătoare arme ale morţii.

Cayce mai spune că a fost convocată o conferinţă mondială pentru a găsi mijlocul de a lupta eficient împotriva numărului excesiv de mare al animalejor care invadau Terra.

În momentul în care pericolul a fost iminent, locuitorii planetei noastre, conştienţi de primejdie, au căutat mijloacele de a o înlătura: prin modificarea sau transformarea mediului înconjurător de care aveau nevoie aceste animale, sau prin distrugerea surselor de hrană în regiunile cu animalele uriaşe. S-a procedat într-un fel comparabil cu trimiterea, din diferite uzine sau baze centrale, a *razei morţii* sau raza supercosmică”.

Edgar Cayce merge atât de departe, încât ne dă chiar data acestei conferinţe: anul 50.722 î.Hr. I

Ucenicii vrăjitori în această situaţie, Fiii lui Belial sunt ucenicii vrăjitori care declanşează un cataclism a cărui amploare depăşeşte efectul pe care-l scontau: cutremure, erupţii vulcanice, chiar o deplasare a polilor.

Lemuria, primul continent lovit de prăpăd, pierde o parte a teritoriilor şi începe să se scufunde în Pacific, în Atlantida, regiunea Mării Sargaselor, în largul Antilelor, dispare în adâncurile apelor. Restul continentului este scindat în mai multe insule mari, brăzdate de numeroase canale, golfuri, râpe şi râuri. Clima temperată devine toridă.

De la primele zguduiri telurice un mare număr de locuitori

părăseşte Atlantida şi se refugiază în zone îndepărtate, atât în est, cât şi în vest. Unii se stabilesc în Europa, în Pirinei, alţii în America Centrală sau în America de Sud: câţiva ajung chiar pe ţărmurile Nilului, aşezându-se în Egipt şi în anumite ţări africane.

Cu toate acestea, în ciuda acestui cataclism pustiitor, Atlantida nu a fost distrusă în întregime: câteva regiuni, cruţate de dezastru, au cunoscut o dezvoltare uluitoare.

Minunile tehnologiei atlante

„Profetul” Cayce prezintă o listă impresionantă de invenţii realizate în tehnologia Atlanta; din păcate stilul lui este puţin confuz, astfel încât nu putem desluşi totul.

„Această perioadă este caracterizată printr-o dezvoltare deosebită a dispozitivelor inventate pentru nevoile şi confortul populaţiilor atlante; astfel, ceea ce numim în prezent „avion” era pe atunci o navă spaţială, care putea naviga şi în alte medii, în afara aerului”. (23 ianuarie 1941)

„Când au fost create forţele motrice capabile să transporte oamenii în diferite regiuni ale ţării şi către teritorii necunoscute, consultantul era un navigator cunoscut”. (2 octombrie 1931)

„În Atlantida, atunci când popoarele înţelegeau legile forţelor universale, consultantul putea dirija în spaţiu mesajele adresate altor ţări, ghidând navele şi aparatele”. (7 februarie 1930)

„În Atlantida, după distrugerea pământurilor, într-o epocă în care se aplicau multe lucruri descoperite sau redescoperite în ziua de azi, când energia era folosită pentru mijloacele de transport, iar mijloacele naturale contribuiau la îmbunătăţirea recoltelor destinate consumului individual... în acea epocă, obiectul principal, preocuparea majoră a cercetătorilor, era inventarea unor noi tipuri de maşini”. (9 mai 1941)

„... în oraşul Pe-o, în Atlantida, se aflau cei ce se ocupau de transmiterea la distanţă a sunetelor, a vocii şi a imaginilor...” (7 iunie 1930)

„Pe tărâm atlant, în vremea aceea, uimitoarea dezvoltare a forţei electrice era aplicată la deplasarea navelor spaţiale sau a vaselor dintr-un loc în altul, la fotografierea de la distanţă, chiar prin pereţi, la învingerea forţei de gravitaţie, apoi prepararea cristalului, cristalul atotputernic...”

„Consultantul cunoştea mecanica şi forţele chimice”, (20 martie

1931).

„Consultantul se ocupa de aplicarea forţei electrice a radiaţiei şi a încălzirii, precum şi de aplicarea lor comercială”. (6 martie 1937)

Extraordinara dezvoltare *a* tehnologiei era însoţită, după afirmaţiile lui Cayce, de un avânt artistic remarcabil, în care pictorii, muzicienii, poeţii şi sculptorii se întreceau în toate domeniile artei, „adorată de locuitorii Atlantidei”.

Creşte neliniştea în Atlantida

Deşi dezvoltarea lor era fără precedent şi bunăstarea fără seamăn, tulburarea şi neliniştea i-a cuprins pe atlanţi. În această ţară de vis, pacea a fost înlocuită treptat cu tulburări şi răzmeriţe, deoarece unii profitau din plin de această societate de consum; alţii nu erau decât spectatorii ei.

«Neînţelegerile au survenit din cauza raporturilor dintre „roboţi” – producători, lucrători, fermieri, meşteşugari – şi cei care deţineau puterea.» Exploataţii acestei societăţi vor găsi aliaţi şi apărători puternici în Fiii Legii Unice. Din momentul acela, tensiunile latente care existau între Fiii lui Belial şi [Fiii Legii Unice iau o întorsătură foarte gravă, în mod vădit, Fiii lui Belial vor să se folosească de o mână de lucru supusă dorinţelor lor, păstrând-o la bunul lor plac. Fiii Legii Unice nu împărtăşesc aceste păreri; ei vor să-i ajute pe aceşti dezmoşteniţi ai sorţii, ca să poată ajunge şi ei la cel mai înalt nivel de conştiinţă.

Conflictul este fundamentat pe două concepţii de viaţă diametral opuse: cea a Fiilor Legii Unice, în armonie cu conştiinţa universală, în conformitate cu legea dragostei faţa de aproape; cea a Fiilor lui Belial, generând ura, ’neînţelegerea şi egoismul.

Victoria Răului asupra Binelui în ciuda tuturor eforturilor, forţa Binelui este învinsă de forţa Răului. Victoria aparţine Fiilor lui Belial. Exploatarea este cruntă: castele inferioare ale populaţiei atlante sunt supuse muncilor cele mai respingătoare. Mai mult ca oricând, nedreptatea domneşte în Atlantida.

Fiii Legii Unice, învinşi, se izolează de societate şi se retrag departe de lume, consacrându-şi viaţa exerciţiilor spirituale şi meditaţiei mistice.

„În această perioadă a vieţii continentului atlant, Fiii Legii Unice practicau concentrarea maximă a gândurilor cu scopul de a folosi forţele universale sub îndrumarea sau sfaturile sfinţilor… Dispunem

de prea puţini termeni, actualmente, pentru a descrie puterea lor spirituală care-i făcea să pătrundă într-o conştiinţă cvadridimensională permiţându-le să lipsească din trupurile lor”. (13 noiembrie 1941)

Centrale atomice răspândite pe continentul atlant

Abandonaţi de Fiii Legii Unice, oprimaţilor nu le rămâne decât supunerea sau revolta. Foametea, mizeria, munca istovitoare îi îndeamnă la răscoală.

Dintre Fiii lui Belial sunt unii care intervin „însufleţiţi de dorinţa de a reinstaura ordinea în haosul existent şi de a linişti spiritele”...

Majoritatea imensă preconizează însă folosirea unor arme ucigătoare.

Atlanţii sunt înfricoşaţi; unii dintre ei se refugiază în regiuni mai blânde, mai ospitaliere.

Acesta este al doilea val de migraţie Atlanta, afirmă Cayce.

„În timpul exodului provocat de previziunile activităţilor care urmau să declanşeze forţele distrugătoare ale morţii, unii s-au îmbarcat în navele spaţiale de care dispuneau, îndreptându-se spre Pirinei, Yucatán, Egipt şi ţara Mayra, reprezentată astăzi de statele Nevada şi Colorado”. (7 aprilie 1934)

Cu timpul, centralele atomice se înmulţiseră atât de mult încât erau o parte integrantă a peisajului. Nebunia şi iresponsabilitatea unor Fii ai lui Belial aveau să le transforme în instrumente ale morţii.

„Fiii lui Belial instalează forţe nimicitoare în diferite regiuni ale ţării, uzine care trebuia să producă energie pentru diferitele forme de activitate ale populaţiei la oraşe, la sate şi în provinciile învecinate. Din neglijenţă, dar fără rea intenţie, aceste u-zine au fost suprasolicitate şi au intrat într-o reacţie

Cântăreţ la liră – artă figurativă stilizată, aproximativ sec X î.Hr.

Incontrolabilă, care a dus la distrugerea ţării”. (20 decembrie 1933)

Edgar Cayce situează al doilea cataclism în anul 28.000 î.Hr. Mai multe insule mari dispar, acoperite de valuri; Lemuria se scufundă în Oceanul Pacific; o mare parte a continentului atlant se afundă în Oceanul Atlantic. A doua catastrofă este relatată de Biblie, afirmă Cayce; ea se referă la Arca lui Noe şi la Potop.

Atlanţii fug îngroziţi, îndreptându-se spre teritorii care să le ofere un adăpost sigur: Antile, Perú, Egipt; pentru cei rămaşi pe

continentul atlant, cataclismul înseamnă sfârşitul unei ere şi începutul unei noi civilizaţii, în care progresul va sluji omul.

două renaştere a Atlantidel

Ţara îşi vindecă rănile şi începe opera de reconstruire. Spiritul ştiinţific, însoţit de o energie extraordinară şi de o capacitate de lucru neobişnuită, ajută acest popor superior să treacă peste noua lovitură a sorţii, şi să stăpânească mai departe o tehnică de vârf, obţinând rezultate uimitoare. De pildă, în electronică, progresul este formidabil; rezultate excepţionale se înregistrează în chimie, fizică, psihologie, în stăpânirea energiei atomice, sistemele de încălzire şi iluminare, (dintre cele mai perfecţionate), în mijloacele de comunicaţie, controlul total asupra razelor luminoase cum este laserul sau „raza morţii”, descoperirea aerului lichid, a aerului comprimat, a aliajelor metalice, a cuprului, a aluminiului, a uraniului şi a altor metale în sfârşit, atlanţii ştiau să stăpânească energia solară. Piatra de foc” este instalată în templul Soarelui, la Poseida; ea este generatorul central al întregii ţări. Oraşe, sate, uzine, maşini zburătoare, submarine, vehicule de agrement, toate primesc energia necesară din această sursă. Domeniul medical beneficiază, de asemenea, de această e-nergie, care, administrată sub forma iradierilor, contribuie la vindecarea bolilor, ba chiar la întinerire.

Focuri sacre cu strălucire stranie

Pe tot cuprinsul ţării, oraşe minunate, clădite din piatră albă, apar cu repeziciune în regiunile care fuseseră ferite de dezastru. Ele se numesc Amaki, Achaei, sau Poseida – considerată capitala lumii atlante. Centru de cultură şi de întâlniri internaţionale, Poseida este un oraş dotat cu toate instalaţiile moderne, conform cerinţelor tehnicii celei mai avansate. La o extremitate a Golfului Parfa se află portul cel mai animat de pe glob…

Apeducte imense aduc apa necesară alimentării imobilelor, umplu bazinele şi lagunele, oferind locuitorilor bucuria jocurilor de apă. În centrul oraşului se află un monument somptuos, templul Fiilor Legii Unice, unde ard zi şi noapte „focurile sacre” a căror strălucire este stranie. Este un loc destinat întrunirilor, meditaţiei şi culturii, unde elita intelectualităţii discută sau studiază probleme de astronomie, metafizică şi astrologie.

Şi pe străzi arta îşi spune cuvântul, prin admirabilele mozaicuri ce împodobesc zidurile caselor.

Arhivele Atlantide! sunt puse la adăpost

Acest extraordinar cuantum de cunoştinţe, rezultând din cercetările întreprinse de Fiii Legii Unice, este deviat de la ţelul său originar de Fiii lui Belial. Infiltrându-se în cele mai înalte sfere ale guvernului, aceştia recurg la cele mai josnice mijloace pentru a instaura dezordinea, corupţia, oprimarea şi Forţa Răului.

„Piatra de foc” nu mai este folosită în scop benefic, devenind un instrument de constrângere şi tortură, iar poporul o numeşte „Cristalul cumplit”.

Culme a cruzimii, sacrificiile umane sunt tot mai numeroase!

Cultul Soarelui şi al falselor divinităţi înlocuiesc cultul zeului unic. Câteva temple sunt profanate şi devin lăcaşuri ale desfrâului. Legile şi instituţiile sunt batjocorite cu uşurinţă, fără ruşine; societatea e dominată de o anarhie totală.

Clasele conducătoare afişează o bogăţie ostentativă şi se complac în lux şi depravare, înaltul cler se asociază, în mod primejdios, cu tot felul de intriganţi şi oferă girul său unor acţiuni şi procedee imorale.

Clasele defavorizate sunt copleşite de impozite, abrutizate de mizerie şi de nedreptate. Fiii Legii Unice, regrupaţi în comunităţi, lansează avertismente nenumărate. Din nefericire, nimeni nu dă atenţie celor spuse de ei; cel mult li se spune că sunt piază-rea. Atunci, în ultimă instanţă, ei se hotărăsc să convoace un sfat al înţelepţilor din lumea întreagă. Conferinţa nu face decât să constate o stare de fapt şi nu prezintă nicio soluţie concretă. Se hotărăşte, totuşi, să se pună la adăpost, în regiuni mai sigure, arhivele religioase şi dosarele cuprinzând descoperirile ştiinţifice principale.

Emisari speciali, desemnaţi de înţelepţi, duc preţioasele arhive pe calea aerului, pe apă sau pe uscat, către tărâmuri îndepărtate: Egipt, Honduras, Yucatán. În ţară, răscoalele şi actele de violenţă se înmulţesc. Războiul civil este iminent.

Atlantida dispare în cel de-al treilea cataclism în această perioadă, continentul este supus unor mari transformări geologice. Zguduiri foarte puternice produc o panică justificată: e sfârşitul lumii! Atlanţii fug unde văd cu ochii, folosind toate mijloacele. Dar este prea târziu! Pământul cu toţi locuitorii săi se scufundă în valurile tumultuoase, care pustiesc totul în calea lor. Din continentul acesta imens într-o clipă nu mai rămân decât câteva culmi care se afundă

încet în ocean.

Insulele Bahamas reprezintă, după Cayce, tot ce a rămas din Poseida. Alte pământuri au dispărut în adâncuri. Aproape de Bimini, la cincizeci de mile depărtare de coastele Floridei, se constată un fenomen ciudat: la suprafaţa apei se vede un strat de mâl, nemişcat şi permanent. Edgar Cayce este de părere că acolo ar fi situat locul unde **s**-a scufundat un templu atlant. Aceste evenimente dramatice **s**-au petrecut la o dată foarte îndepărtată: 9500 î.Hr.

Irochezli descind din atlanţi?

Continentul Atlantide! a fost lovit de trei cataclisme; fiecărei epoci de mari transformări geologice îi corespunde exodul unei fracţiuni a populaţiei, care va transmite popoarelor cu care vin în contact progresul şi cultura epocii lor.

Regiunile alese de majoritatea atlanţilor sunt Pirineii, Egiptul, America de Sud şi de Nord, India.

În Yucatán (Honduras, Guatemala şi Mexic) atlanţii creează civilizaţia maya.

În America de Nord, unii se instalează în Noi Mexic, în Arizona, în Colorado. Alţii merg mai departe, spre răsărit, până la Mississippi şi Ohio.

Descoperim influenţa religiei atlante la aproape toate triburile de piei roşii, iar despre irochezi se crede că descind direct din emigranţi atlanţi.

În Egipt, influenţa Atlanta este foarte puternică; nu este exclus ca Marile Piramide să fie opera refugiaţilor atlanţi; această arhitectură aparte se poate compara cu cea din Yucatán, care, după cât se pare, este de origine Atlanta.

În ultimele sale „lecturi” referitoare la Atlantida, vizionarul din Virginia Beach schiţează o concluzie destul de pesimistă pentru epoca noastră: „fiind orientată în întregime spre progresul material, civilizaţia noastră tehnologică este ruptă complet de bazele ei spirituale şi riscă, la rândul ei, să aibă soarta tragică a Atlantide!”

Să nu fim ca Sfântul Toma…

Ce credit trebuie să acordăm tezelor lui Cayce? Sunt ele numai elucubraţii rostite de un vizionar incult sau „lecturile” conţin şi câteva învăţăminte utile?

Dacă îi interpretăm expunerile, Cayce ne cere, de fapt, să nu fim ca Sfântul Toma, care nu voia să creadă decât ceea ce vedea cu ochii, în

primul rând, să reflectăm puţin: după toate probabilităţile, au existat continente şi civilizaţii, care n-au lăsat nicio urmă; alte minţi luminate au putut concepe ceea ce descoperim abia în ziua de azi; omul modern nu este atât de diferit de semenii săi care i-au precedat pe pământ, aşa cum i-ar plăcea să se creadă; ceea ce trăim **s**-a mai petrecut o dată. Cayce merge mai departe, presupunând că suntem reîncarnări ale unor fiinţe care au existat acum câteva milioane de ani, iar inteligenţa noastră creatoare, de care suntem atât de mândri, nu face decât să reproducă orbeşte ceea ce a fost cândva. După părerea lui, viitorul nostru depinde de câteva opţiuni fundamentale, latitudinea liberului arbitru fiind încă mică. Vom face parte dintre Fiii Legii Unice, creând, la scară mondială, o societate umană solidară, fără clase şi caste, în care ştiinţa spiritualizată va sluji numai binele omenirii? Sau vom alege tabăra Fiilor lui Belial, cu societatea sa inumană, nedreaptă, zdrobitoare, în care ştiinţa domină omul care i se supune?

*Atlantida, leagănul arianismului*

„Atlantida există, şi voi o locuiţi".

Cayce prezintă cu multă claritate problema noastră: „Amintiţi-vă de filiaţiunea voastră divină şi veţi fi salvaţi. Altminteri, veţi dispărea de pe faţa pământului, ca Atlantida. Mijloacele de a vă distruge nu vă lipsesc: energia nucleară şi, mai presus de orice, nebunia voastră. Perturbările geologice vor confirma opţiunile voastre şi natura va fi, la momentul cuvenit, împotriva voastră. Lumea este o veşnică reluare. Atlantida există, iar voi sunteţi actualii ei locuitori".

l tlantida a înflăcărat imaginaţia multora şi a stârnit felurite teorii; toţi au dorit să // descopere misterul, să ridice un colţ al r/ l vălului care-l ascunde. Unii au căutat vestigiile regatului scufundat în vecinătatea insulelor Azore; alţii, în Ber-mude; câţiva au cercetat deşertul Saharei. Etnograful J.V. Luce, bazâ**ndu**-se pe săpăturile efectuate în insula Thera, a localizat Atlantida în insulele Mării Egee; pietrele din oraşul Ica, ale doctorului Cabrera, au făcut din Perú „leagănul civilizaţiei mondiale". Descoperirea, în adâncul Oceanului Atlantic, a unui zid de apărare structurat adevereşte existenţa unei ţări atlante, la Bimini – conform viziunilor surprinzătoare ale lui Edgar Cayce – şi pune din nou în discuţie existenţa reală a unui continent, adevărat cordon ombilical între America şi Europa. Fiecare teză a suscitat polemici. Apărătorii şi detractorii au fost **într**-o dispută continuă; în această situaţie şi în mijlocul unei indiferenţe totale, o

voce s-a făcut auzită, apărând o teză revoluţionară, aceea a pastorului german Jürgen Spanuth. Părerea lui este contrară celorlalte, situând Atlantida în centrul Europei de nord, considerând-o chintesenţa civilizaţiei nordice străvechi, cea a raselor indo-europene ariene.

Cercetări vaste

Cine este acest bărbat ale cărui concepţii sunt atât de originale? Născut la 5 septembrie 1907, în Obersteiermark-ul austriac, face studii universitare strălucite la universităţile din Berlin, Viena, Kiel şi Ttibingen. În 1931 este numit profesor de teologie, istorie antică şi arheologie, la Wiener Neustadt. În aprilie 1933 devine pastorul orăşelului Bordelum, situat într-o regiune de câmpie apropiată de Marea Nordului; este perioada în care se simte puternic atras de cercetarea fabulosului şi enigmaticului continent dispărut descris de Platcin. Entuziasmat, cucerit de mitul sau de realitatea existenţei Atlan-tidei, călătoreşte mult, în toate ţările din bazinul Mediteranei: Grecia, Creta, Asia Mică, Egipt, Africa de Nord, Sicilia, Corsica şi Sardinia. Fapt mai puţin obişnuit, călătoreşte şi în ţările scandinave: Danemarca, Suedia şi Norvegia, în cursul peregrinărilor sale, Spanuth se străduieşte să descopere vestigii ale primelor migraţii indo-europene, precum şi cele ale marilor deplasări ale popoarelor din nord.

Diferitele sale concluzii sunt cuprinse în lucrarea *Das enträtselte Atlantis* (*Atlantida descifrată*). La Paris, pe data de 11 iunie 1971, ţine o conferinţă cu tema *Atlantida regăsită*? care este titlul traducerii franceze a cărţii sale (Pion, 1954).

Când este întrebat ce anume i-a declanşat pasiunea pentru subiectul acesta, Spanuth răspunde schiţând un zâmbet: „anumite neverosimilităţi”.

Povestirea lui Platon l se pare la început o ficţiune în cadrul conferinţei sale, el menţionează aceste neverosimilităţi:

„După cum ştiţi, noi am aflat de povestea Atlantide! de la marele filosof Platon, care relatează în două *Dialoguri*, *Timaios* şi *Critias*, cum a ajuns ea să fie cunoscută în Grecia, prin intermediul legiuitorului Solon, care, la rândul său, a aflat-o din papirusuri şi din inscripţii murale, în cursul călătoriei întreprinse în Egipt, între 570 şi 560 î.Hr.

În ultimul an de liceu, trebuia să traduc *Dialogurile* lui Platon. Pe vremea aceea şi mult timp după, consideram povestea Atlantidei c'a o ficţiune, fără niciun fel de bază istorică. De altfel, după relatarea lui

Platon, evenimentele respective s-ar fi desfăşurat cu opt sau nouă mii de ani înaintea lui Solon, şi eu ştiam foarte bine că povestea Atlantidei nu putea fi situată la o dată atât de îndepărtată, întrucât nu putea să existe, în vremea aceea, tot ce s-a menţionat. De exemplu, se referă la: un oraş numit Atena; o fortăreaţă aşezată pe Acropola Atenei; o primă incintă construită împrejurul fortăreţei; săparea unui puţ adăpostit de metereze; state greceşti; temple egiptene; inscripţii şi texte pe papirus; prezenţa libienilor în Africa de nord etc.

Se specifica faptul că atlanţii aveau arme din aramă şi cositor, adică din bronz, chiar din fier, că dispuneau de o flotă numeroasă, peste 1200 de corăbii, care de luptă, cavalerie. Evident toate acestea nu puteau exista, efectiv, în secolul IX sau X înaintea erei noastre”.

Studii biblice

„În 1933, spune în continuare Jürgen Spanuth, am început să strâng texte paralele din Antichitate, din Orientu! Apropiat, nădăjduind să găsesc completări sau confirmări ale indicaţiilor istorice figurând în *Vechiul Testament*. Atunci am observat că evenimentele relatate în *A Doua Carte a lui Moise*. *Asuprirea fiilor lui Israel* în *Egipt şi* Exoc/u/fuseseră până acum încadrate în secolul XV î.Hr., din greşeală. Citâm textul respectiv (*A Doua Carte a lui Moise*, capitolul i, paragrafele 8 – 11):

*8. Dar s-a ridicat alt rege peste Egipt, care nu cunoscuse pe Iosif.*

*9. Acesta a zis către poporul său: „lată, neamul fiizor lui Israel e mulţime mare şi e mai tare decât noi.*

*10. Veniţi dar să-i împilăm, ca să nu se mai înmulţească sica nu cumva la vreme de război să se unească cu vrăjmaşii noştri şi, bătându-ne, să iasă din ţara noastră!”*

*’11. De aceea au pus peste ei supraveghetori de lucrări, ca să-i împileze cu munci grele. Atunci a zidit Israel cetăţi tari lui Faraon: Pitom şi Ramses, care serveau lui Faraon ca hambare, şi cetatea On sau Iliopolis.*

Ori, săpăturile efectuate la Pitom şi cele trei cânturi lăudând „construirea frumosului oraş Ramses” dovedesc faptul că aceste două oraşe au fost construite în timpul domniei lui Ramses al III-lea (1300 – 1230 î.Hr.). Prin urmare, poporul evreu se afla încă în Egipt la data aceea; „Cele zece plăgi ale Egiptului” nu pot fi datate decât după 1230 î.Hr., după moartea Faraonului.

Basoreliefurile de la Medinet Habu

Continuândndu-şi cercetările, Jürgen Spanuth studiază toate inscripţiile şi toate papirusurile din epoca Exodului. Astfel, el ajunge să descopere inscripţiile gravate pe templul regal de la Medinet Habu, din porunca lui Ramses al III-lea. Între 1927 – 1936, cercetători ai Institutului Oriental de la Universitatea din Chicago au dezgropat acest templu din străvechea Teba, care a fost construit, probabil, în perioada 1200 – 1168 î.Hr., deci în secolul XII înaintea erei noastre.

Textele inscripţiilor şi ale basoreliefurilor au fost publicate între 1934 şi 1954. Analizându-le minuţios, tânărul cercetător german a constatat că ele confirmă nu numai *A Doua Carte a lui Moise*, ci şi povestirea relatată lui Solon, în 560 î.Hr., în Egipt, t'ema fiind reluată de Platon în *Critias* şi *Timaios*.

Basoreliefurile de la Medinet Habu coroborează, până în cele mai mici detalii, istoria Atlan-tidei. Ele atestă faptul că ea datează din ultimul sfert al secolului XIII înaintea erei noastre, contrar legendei care o situează cu opt sau nouă mii de ani înaintea lui Solon. Ori, în vremea aceea, în 1220 sau 1210, a fost înălţată prima incintă a Acropolei din Atena, săpând şi un puţ în interiorul ei; tot în vremea aceea, catastrofele naturale uriaşe i-au determinat pe „atlanţi" să-şi părăsească meleagurile natale şi să po mească într-o călătorie lungă, străbătând toată Europa şi Orientul Apropiat; peregrinarea lor s-a sfârşit prin lupta dusă de Ramses al 11 Mea împotriva invaziei acelor „Popoare ale Mării", a libienilor şi a tirenienilor. Ţinând seama de relatarea lui Platon, de inscripţiile de la Medinet Habu, de concordanţa perfectă a textelor cu cronologia menţionată de ele, era clar că istoria Atlantide! şi cea a „Popoarelor Mării", care au năvălit în Egipt, erau strâns legate. Cel puţin aceasta este concluzia la care ajunge Jürgen Spanuth.

„Poporul care locuia în curba a noua".

— Se vor găsi întotdeauna câţiva nebuni dornici să caute Atlantida! constată, nedumerit, profesorul von Wilamowitz-Mollendorf, încercând să tempereze înflăcărarea lui Spanuth.

— Vi se pare atât de ciudat interesul faţă de un popor care, dacă a existat cu adevărat, a influenţat puternic toate civilizaţiile lumii? E normal să mă străduiesc să-i aflu originea! a replicat tânărul pastor.

Din povestirea lui Platon şi din textele basoreliefurilor de la Medinet Habu, rezultă că Atlantida era constituită din „insule şi părţi

ale continentului situate în nordul cel mai îndepărtat, mărginind Marele cerc de apă, la capătul lumii”.

„Prin *Marele cerc de apă* (*sinwur*), vechii egipteni înţelegeau marea, care, asemenea unui imens fluviu circular, contura cercul pământurilor populate. Conform cosmologiei lor, cercul era împărţit în zece *curbe*, adică în zece segmenţi, corespunzând, mai mult sau mai puţin, gradelor de latitudine. Egiptenii spuneau despre a zecea curbă că «aici soarele apune la miezul nopţii», iar despre a noua, că «ziua cea mai lungă durează aici şaptesprezece ore!»”.

După părerea egiptenilor, „Popoarele Mării” (sau „Popoarele Mării Nordului”) făceau parte din a „noua curbă” care corespunde, în geografia modernă, cu regiunile situate între 52° şi 58° latitudine nord: Germania de nord, Danemarca, Scandinavia meridională. Dacă dăm crezare textelor din epoca lui Ramses al III-lea, atlanţii erau deci originari din aceste regiuni.

Celţi şi germani, două ramuri ale aceluiaşi popor

Imaginile zugrăvite pe pereţii peşterilor şi sculpturile de la Medinet Habu sunt tot atât de revelatoare ca şi textele. Artiştii egipteni, înzestraţi cu un simţ al observaţiei foarte ascuţit, înclinaţi să reproducă cele mai fine detalii, au înfăţişat „popoarele din curba a noua” purtând pe cap căşti cu coarne sau coroane cu raze, înarmaţi cu scuturi şi săbii cu mâner drept, obiecte folosite curent numai în Europa de nord, în anul 1200 î.Hr. în Scandinavia, sute de desene rupestre atestă folosirea acestor obiecte, pe care săpăturile arheologice le**-**au scos la iveală, cu miile. Referi**ndu-**ne fie la descrierile de pe inscripţii, fie la imaginile reprezentate, „Popoarele Mării Nordului” se identifică, sub toate aspectele, cu popoarele care au locuit în Europa de nord în secolul XIII î.Hr. Faptul că sunt cunoscuţi sub numele de „celţi” sau de „germani” nu are nicio importanţă, deoarece, în acea vreme, cele două ramuri ale aceluiaşi popor nu erau încă despărţite. Specialiştii în preistorie contemporani, suedezi şi danezi, îi consideră „germani” pe strămoşii locuitorilor din Europa de nord, care, începând cu anul 200 î.Hr., şi**-**au luat acest nume şi au fost cunoscuţi ca atare. Pyteas, însă, istoricul grec al Massiliei (actuala Marsilia), vizitase regiunile acestea în 350 î.Hr.

**şi-**i numea pe locuitorii lor „celţi”. Inscripţiile din epoca lui Ramses al III-lea menţionează trei grupuri principale care formează „Popoarele Mării Nordului”: ferii, saksarii, denenii. **S-**a formulat

deseori părerea că aceste inscripţii reprezintă prima atestare scrisă a feresioilor, adică a celor mai vechi triburi din imperiul celto-german: frizonii, saxonii, danezii.

O insulă stâncoasă ale cărei feţe laterale sunt roşii, albe şi negre

Spanuth a încercat să localizeze acest imperiu celto-germanic: în epoca bronzului el ar fi cuprins peninsula lutlanda, parţial dispărută, în prezent, insulele daneze, partea meridională a Suediei şi insula Oland, în Marea Baltică, în vremea aceea, civilizaţia nordică era omogenă şi prosperă.

Relieful accidentat îngreuia accesul la teritoriul celto-germanic: „coastele sale se înfăţişau ca nişte scuturi”, spunea Homer; această imensă insulă stâncoasă, care străjuia marea, prezenta un perete abrupt, ale cărui feţe laterale erau „roşii, albe şi negre”, coborând direct spre mare. Descrierea aceasta, figurând şi în *Dialoguri*! *e\w* Platon, este considerată de Spanuth ca o realitate pe care doreşte să o confirme.

În cursul cercetărilor şi explorărilor sale descoperă peretele stâncos al insulei Helgoland, din Marea Nordului. După toate probabilităţile, era rămăşiţa vizibilă a unui teritoriu mult mai vast, care **s**-ar fi scufundat în mare. Blocul de gresie brun-roşcată există şi în prezent: gipsul, creta şi calcarul, de culoare albă, se îmbinau alcătuind soclul unui prag din fundul mării, iar stânca neagră apărea la mică adâncime; era gresia bogată în cupru, nuanţa ei de albastru foarte închis, aproape negru, fiind datorată oxidării.

Tradiţia orală, foarte bine păstrată, indică numărul şi frecvenţa corăbiilor ancorate în sudul insulei: se vedeau deseori două sute de vase care se aprovizionau aici cu calcar şi cu gips.

Platon este primul care a afirmat că se extrăgea „cupru, sub formă dură şi maleabilă” din subsolul Atlantidei. Geologul Wetzel, din Kiel, confirmă, la rândul său, existenţa unui bogat zăcământ de cupru în Helgoland:

„Roca este alcătuită din mai multe varietăţi de minereuri cuprifere; unele se prezintă sub formă de oxid (cuprit), altele, sub formă de sulfura (cal-cozină), de culoare cenuşiu-albăstruie, cu strălucire metalică...”

Wetzel reaminteşte numele insulei: *Placa de cupru*. „Este evident, afirmă el, strămoşii noştri vorbeau în cunoştinţă de cauză: zăcământul de cupru fusese descoperit şi exploatat”.

Basllea, centrul minunat al Imperiului nordic între insula stâncoasă Helgoland şi litoral se află insula care reprezintă centrul imperiului nordic.

Istoricul Pyteas, citat anterior, atrage atenţia că se numea Basilea, ca şi. capitala, fiind situată în apropiere de gura fluviului Eridan, în Marea Nordului, distanţa care o despărţea de Germania putând fi parcursă **într-**o singură zi. Pentru Spanuth, Eridanul şi Eiderul, care străbate peninsula lutlanda, nu înseamnă decât unul şi acelaşi fluviu. Trebuie, deci, să ţinem seama că între stânca Helgolandului şi coasta Germaniei de nord, mai exact a landului Schleswig-Holstein, în partea sudică a peninsulei lutlanda, a existat o insulă care a dispărut în adâncurile mării, în urma unor catastrofe naturale devastatoare.

Insula aceasta, pomenită de Homer reprezintă centrul cel mai important şi mai valoros al imperiului nordic. Splendoarea capitalei sale stârneşte admiraţia ţărilor vecine, dar faima ei este justificată: situată în centrul insulei, Basilea se află la o distanţă de zece kilometri faţă de mare; este înconjurată de o câmpie foarte roditoare, culturile diversificate alternând cu câmpurile de trifoi. Dealurile joase predomină şi pantele lor domoale duc spre mare. Capitala este înconjurată şi apărată de diguri, având garduri din uluci de lemn, legate între ele cu un ciment din argilă – elemente de construcţie nordice prin excelenţă; digurile sunt supraînălţate pentru a permite trecerea ambarcaţiunilor. Câmpiile şi digurile sunt străbătute de un canal, care oferă condiţii prielnice de acostare la cheiurile celor două porturi, aparţinând oraşului propriu-zis.

Toate acestea amintesc foarte exact descrierea capitalei Atlantidei, făcută de Platon. De asemenea, în privinţa celor două izvoare, cel de apă caldă şi cel de apă rece, care ţâşneau din pământul Atlantidei, Spanuth este categoric în afirmaţiile sale: în insulele situate în vecinătatea locului unde existase cândva insula scufundată, la Sylt, Fuhr şi Amrun, se găsesc şi în ziua de azi pânze freatice radioactive care ţâşneşte din sol la o temperatură de 40 – 50°.

Oricalcul, mai preţios decât aurul

La Basiiea se caută materialul cel mai preţios după aur, şi anume oricalcul, foarte solicitat de piaţa mondială (de altfel, era singura ţară care putea să răspundă acestei cereri, deoarece poseda cel mai mare zăcământ de oricalc din lume).

Capitala nordică exportă masiv, trimite corăbii încărcate cu preţiosul metal în toată Europa şi în Asia, şi obţine câştiguri însemnate; bogăţia Basileei este fără seamăn. Localizarea oricalcului constituie dovada cea mai concludentă a situării Atlantidei în Marea Nordului, declară Spanuth, care îşi justifică, în continuare, părerea:

„Oricalcul era, de fapt, chihlimbarul galben (sau ambra galbenă), răşină fosilă extrasă din pământ în numeroase locuri din vestul Eiderstedt-ului (reprezentând peninsula Schleswig-Holstein, care înaintează în Marea Nordului, în faţa insulei Helgoland, la nord de gura fluviului Eider). În epoca bronzului, chihlimbarul era considerat de cea mai mare valoare, fiind exportat pe întregul continent; se topea uşor, se dizolva chiar în ulei, putând fi aplicat ca un lac.

Şi în ziua de azi, legendele străvechi din nordul Germaniei spun că un *Glastempel*, un *Glasburg*, *a* dispărut în mare, înghiţit de valuri, în faţa Helgo-landului (*glas*, *glaesum* este vechea denumire a ambrei galbene).

În lume nu existau decât două locuri de unde se extrăgea chihlimbarul: – litoralul Schleswig-Hol-stein-ului şi Prusia orientală. Ori, deoarece zăcămintele din Prusia nu au fost descoperite decât la începutul erei noastre, suntem obligaţi să tragem concluzia că Basiiea nu putea fi altă ţară decât aceasta, *Ţara chihlimbarului aparţi*nând *strămoşilor* (*Bemsâeinlandder Antike*).

Sângele taurului este vărsat pe coloana sacră

Problema sacrificiilor ritualice este analizată de Spanuth, cu ajutorul textului lui Platon, pe care nu l-au confirmat încă descoperirile arheologice autentificate. După cum relatează Platon, cei zece regi, purtând frumoasa lor robă albastru închis, şi mantii lungi, se adunau în incinta sacră a templului lui Poseidon, se reculegeau şi se rugau în timp ce intrau taurii; încercau să prindă unul dintre ei, înarmaţi cu ţepuşe de vânătoare şi plase, dar nu era uşor, ţinând seama de agresivitatea animalelor.

În cele din urmă, un taur era doborât, victimă aleasă de zei; apoi era târât până la „coloana cerului", unde urma să fie sacrificat. Sângele lui umplea un crater; fiecare participant la acest ritual era stropit cu sânge, pentru purificare, iar restul era turnat peste coloana sacră. Carnea animalului era aruncată în foc; după ce era complet carbonizată, se stingeau toate focurile; se lăsa noaptea şi întunericul îi învăluia pe regii aşezaţi pe pământ, în cerc. Când bezna era de

nepătruns şi figurile celor de faţă nu mai puteau fi deosebite, atunci sosea momentul rostirii adevărului: se aduceau acuzaţii, se pronunţau sentinţe, nimeni nu era cruţat. După aceea, apăreau doi fraţi gemeni care reaprindeau focurile sacre, aceasta însemnând sfârşitul ceremoniei. Zeii erau împăcaţi şi-i îngăduiau atunci soarelui să se ivească odată cu zorii zilei.

Ori, acest cult al Soarelui şi al Focului este caracteristic popoarelor de rasă ariană, şi a fost practicat încă multă vreme după ce au fost creştinate popoarele celtice şi germanice.

Lupta neîncetată a nordicilor cu marea în afara Soarelui şi a Focului, nordicii venerau Marea. Se poate spune că era problema lor vitală: trăind în insule, privind oceanul învolburat, ei au fost nevoiţi de timpuriu să-şi însuşească arta de a-l stăpâni.

Flota lor era importantă, începând cu umila barcă a pescarului şi sfârşind cu nava de război adăpostită în peşteri naturale. Corăbiile lor aveau o teugă dublă (pupa şi prora fiind supraînălţate) şi un catarg amovibil. Pentru a strânge velele nu' era nevoie să se dea jos verga; parâmele puteau fi mânuite de pe puntea vasului, în Evul Mediu vikingii procedau exact la fel: ei foloseau ca ancore pietre găurite, care se numeau *stiorm* nordica străveche (pescarii de pe insula Busum au scos în mai multe rânduri astfel de ancore, de lângă insula stâncoasă Helgoland). Curelele de piele fixau vâslele în furcheţi (aşa cum obişnuiesc şi în ziua de azi pescarii de pe coastele Mării Nordului şi ale Mării Baltice).

Nordicii erau marinari neînfricaţi care iubeau marea mai presus de orice, făcându-şi datoria cu multă voie bună. În schimb, oceanul nu le aducea numai bucurii; era o primejdie continuă pentru o ţară care lupta cu îndârjire să-şi salveze fiecare petec de pământ, ameninţat de valurile pustiitoare care câştigau teren, erodându-l. Trebuie să ţinem seama şi de nisipul purtat de vânturi năprasnice, care acoperea totul, distrugând culturile. Luptă atât de inegală, dusă zi de zi, neîncetat!

Femeile nordice, ţesătoare experte

Bărbaţii nordici erau navigatori neîntrecuţi iar femeile, prin calităţile lor remarcabile de ţesătoare, erau inegalabile; „poporul din nord" este comparat cu feacii din *Odiseea* lui Homer, care locuiau „la capătul mării, fără legături cu străinii". „Pe cât se pricep feacii să cârmuiască vasele pe valuri, pe atât sunt de dibace femeile la ţesutul pânzei, căci însăşi Minerva le-a dăruit îndemânarea la lucru".

Numeroasele obiecte de podoabă descoperite în morminte atestă iscusinţa deosebită a femeilor atlante, pentru care torsul, ţesutul şi cusutul ţesăturilor nu mai aveau taine: bucăţi de pânză îmbinate artistic, în multiplele nuanţe ale unei singure culori, denotă un gust desăvârşit şi o măiestrie neobişnuită. Prelucrarea inului, plantă caracteristică ţărilor nordice, dovedeşte o tradiţie îndelungată în domeniul textilelor. Desenul era atât liber cât şi geometric: firele se încrucişau în unghi drept şi alcătuiau motive armonios potrivite.

O Industrie metalurgică de excepţie

Bărbaţii erau meşteşugari foarte pricepuţi: ei exploatau judicios bogăţiile subsolului, care le asigurau bunăstarea şi câştiguri mari.

Chihlimbarul putea fi utilizat ca un lac, ca o pastă colorată şi la nevoie servea şi la aprinderea focului.

După ce nordicii au folosit vreme îndelungată cuprul pur, au învăţat să-l combine cu alte metale. Prelucrarea metalului pur se făcea cu ciocanul la început, dar curând au fost construite cuptoare, în care metalul se topea, la temperaturi foarte înalte, în mormintele oamenilor din nord au fost deseori descoperite plăci, coliere, topoare, barde de luptă şi unelte din *aramă*.

Profesorul Schwantes din Kiel este ferm convins că „populaţiile megalitice stabilite pe litoral au generalizat folosirea obiectelor din aramă”.

Staniul – care se găsea din abundenţă – era destinat fabricării obiectelor, armelor şi uneltelor din bronz, unde, în aliajul cupru-staniu, proporţia staniului era aproape întotdeauna de 14 %.

Argintul nu se bucura de aceeaşi preţuire; el înlocuia staniul în anumite obiecte din bronz.

Multe obiecte de cult sau de ornament erau din fildeş care provenea din colţii ultimilor mamuţi preistorici care trăiau în libertate în Europa de nord.

Prelucrarea fierului a însemnat realizarea cea mai importantă a acestor meşteşugari nordici, singurii care cunoşteau procedeele de topire şi de prelucrare a acestui metal, considerat preţios, deoarece era întrebuinţat şi la încrustaţii. La Amland s-a dezgropat un brici din fier. datând din epoca bronzului, iar în insula daneză Seeland au fost descoperite unelte şi obiecte din fier, din secolul XIV î.Hr.

Fiecare locuitor poseda un mic tezaur

Resursele naturale, de importanţă vitală, folosite raţional,

comerţul dezvoltat cu pricepere au contribuit la bogăţia şi bunăstarea „Poporului din Nord”. Aurul, folosit ca monedă de schimb, se găsea din plin, încât nu e de mirare că uneori caii aveau potcoave de aur sau brăzdarul de la plug era făcut din argint! Fiecare locuitor deţinea un mic tezaur personal. Femeia cea mai săracă purta un inel având forma unui colan; prinţii erau acoperiţi de bijuterii şi mâncau în vase din aur. Poporul acesta nu era totuşi închistat în egoismul bogăţiei sale; ospitalitatea lui era firească şi tradiţională: nu se precupeţea niciun efort pentru mulţumirea oaspetelui, care trebuia primit cu toată cinstirea cuvenită…

Sărbători, sport, muzică…

Nordicii erau mari amatori de competiţii sportive, în care fiecare concurent voia să triumfe, concentrân**du-**şi eforturile **într-**una din probe: lupta cu pumnii, săritură, alergare, aruncarea discului, întrecerea dintre care, dar, mai presus de orice, dorea să câştige ia jocui cu mingea, practicat în echipă, sportul cel mai îndrăgit, care**-**i surprindea pe spectatorii străini. Şi în ziua de azi, în nordul insulelor Frizice, se practică un joc cu mingea, numit *bosseln*, care aminteşte, în foarte multe privinţe, anticul joc nordic.

Seara, după o masă copioasă, când ardea focul în cămin aruncând flăcări jucăuşe, erau poftiţi muzicanţii, cu harpa sau lăuta lor, care cântau, făcând atmosfera sărbătorească. Tinerii aşteptau cu nerăbdare să înceapă dansurile rituale, în care dansatorii sprinteni şi plini de graţie îşi demonstrau măiestria. Un cronicar din Evul Mediu, asemenea lui Homer, descria dansurile din oraşul Busum, în 1347:

„Jucătorii se prind de mână, formând un cerc închis: se desprind apoi, sar uşor şi graţios peste săbii sau dansează cu ele, alcătuind un mănunchi, o stea sau un scut. Atunci, cel care conduce jocul se caţără pe această platformă susţinută de braţele întinse ale celorlalţi jucători… este un spectacol uimitor, de o neîntrecută vioiciune”.

Jucătorii din Ţara Feacilor, care „frământă pământul cu picioarele” din *Odiseea* lui Homer, execută chiar acest dans, la care asistă Ulise, oaspetele regelui Alkinous.

Cometa a adus toată nenorocirea

Bucuria de a trăi, constatată cu încântare de Ulise, a fost preschimbată curând în jale şi nenorocire; oamenii, supuşi unor încercări greu de îndurat, erau sortiţi pieirii; trecerea unei comete de dimensiuni uriaşe în apropiere de Pământ a declanşat catastrofe

imense. Mitologia greacă ilustrează cât se poate de clar acest eveniment, prin povestea lui Phaeton, al cărui car solar „a căzut pe pământ, la gura fluviului Eridanos”.

Legenda aceasta poate fi comparată cu anumite poeme din *Edda*}) scandinavă, care amintesc de distrugerea lăcaşului zeilor, Asgard, din cauza prăbuşirii lui Fenrir (lupul Fenris), la gura unui mare fluviu.

„Eridanosul autorilor clasici, afirmă Jürgen Spanuth încă o dată, este Eiderul, care se vărsa în Marea Nordului în apropiere de stâncile Helgo-landului, până când Atlantida a fost acoperită de valuri. După cum se povesteşte în *Edda*, în urma scăderii obişnuite a nivelului mării, a fost scoasă la iveală o parte din Basilea. Se ştie că în Evul Mediu a dispărut de pe faţa pământului insula Utland (adică Atland), situată la est de Helgoland. În partea sudică a insulei, pe fundul mării, o groapă de 59 m, arată locul unde s-a prăbuşit Fenrir...”

O teză analogă (perturbaţiuni cauzate de o cometă, sau poate de planeta Venus) este susţinută de Charles Ferri-Pisani, care, în raportul inedit, prezentat ia un simpozion de geologie submarină, precizează şi interpretează detaliile următoare:

„Grecii spun că în clipa în care Helios i-a încredinţat carul solar lui Phaeton, acesta s-a apropiat atât de mult de pământ încât I-a distrus, pârjolindu-l. Să reţinem, în treacăt, că surorile lui Phaeton au fost

1) nume sub care sunt cunoscute două culegeri din literatura islandeză veche. Prima cuprinde vechi cântece din secolele IX-XII, cu teme din mitologia nordică şi din legendele eroice germanice; cea de-a doua reprezintă un manual de artă poetică cu numeroase exemplificări din poezia scalzilor (vechi poeţi nordici, în special islandezi, secolele IX-XII).

Casca unui războinic atlant.

prefăcute în plopi, că lacrimile lor au devenit ambra care se găseşte din belşug pe malurile Eridanului, deci pe ţărmul Balticei”.

O întindere mlăştinoasă, în locul Atlantide! nordice...

Dezastrului de origine stelară i se adaugă curând un cataclism de origine vulcanică. Seceta pustieşte întreg pământul; incendii întinse distrug pădurile şi recoltele; izvoarele sunt secate, râurile au doar un fir de apă, iar cutremurele zguduie Terra, producând nenumărate ravagii; insula-capitală a nordicilor se scufundă; trombe de apă uriaşe

se revarsă asupra pământului, provocând inundaţii catastrofale. Ca urmare, supravieţuitorii trebuie să-şi găsească mijloacele de a rezista şi, mai întâi, de a combate foametea; unii devin antropofagi, fapt confirmat de osemintele descoperite în satul Buchau; alţii, stăpânindu-şi deznădejdea, se hotărăsc să emigreze. Avem toate motivele să credem că la vremea aceea a început migrarea masivă a popoarelor din Europa de nord; aşadar, calamităţile care au lovit Atlantida nordica constituie cel mai important temei al invaziilor ulterioare, generatoare de schimbări fundamentale în întreaga lume.

Ce au lăsat nordicii? O ţară pustiită, parţial scufundată; insula regală a dispărut în adâncuri; valurile uriaşe au acoperit mai întâi câmpia insulei; apoi, dealurile joase ale Basileei au fost spulberate de un *tsunami* extrem de puternic, care a distrus totul în calea lui; populaţiile au pierit, edificiile s-au năruit.

Când nivelul mării a revenit la normal, scăzând cu aproape patru metri, viaţa a început din nou să se înfiripe pe fâşiile de uscat care apăreau la suprafaţa apei; acolo se va situa centrul negoţului cu chihlimbar. Din restul ţării nu a mai rămas decât o întindere mlăştinoasă, la care nu se putea ajunge cu corabia.

Istoricul grec Pytheas a descris astfel locurile distruse de calamităţi: „La baza pintenului stâncos, care străjuia Basilea, se întinde o fracţiune de mare ce pare a fi alcătuită din aer, uscat şi apă, dar care nu poate fi explorată, deoarece nu este accesibilă”.

Un dig cu o lungime de 25 de kilometri şi o înălţime de 10 metri

„Această mare mâloasă nu poate fi decât pragul marin al coastei occidentale a Schleswig-Hol-stein-ului, prag care se întindea, în 1650, până aproape de Helgoland, şi care ar rămâne şi în prezent inaccesibil şi inexplorabil, dacă semnalele marine şi farurile nu ar îndruma ambarcaţiile spre şenajuri înguste şi întortocheate”, explică Spanuth.

„În *Critias*, Platon face o precizare (cu privire la Atlantida): cine vrea să navigheze pornind de aici (adică din Marea Nordului) şi să ajungă de cealaltă parte (adică la Marea Baltică) ar constata că are de înfruntat un fel de obstacol pe care nu-l poate înlătura”.

Înaintea seismului care a generat dispariţia Basileei, se trecea uşor „de la o mare la alta”, pe firul apei: pe fluviile Eider, Treene sau Schlei; după catastrofă, era absolut imposibil, întrucât marea depusese un fel de dig cu o lungime de 25 kilometri şi o înălţime de 10 metri, la gura acestor fluvii, iar Eiderul a trebuit, timp de două mii de ani, să-şi

schimbe cursul, pentru ca să se poată vărsa în Marea Nordului (numai în 1362 Eiderul a înlăturat obstacolul şi a revenit la vechea sa albie)”.

Dispar alte civilizaţii remarcabile

Cataclismul vulcanic de proporţie planetară a lovit şi a distrus multe ţări. Numeroase populaţii au fost decimate şi odată cu ele au pierit mari civilizaţii. Erupţia a distrus cele mai de seamă culturi materiale şi spirituale din vremea aceea, cum a fost, de pildă, cea minoică din Creta şi din insulele vecine, declară Spanuth.

Epoca de aur a civilizaţiei cretane minoice, scrie el, datează de la aproximativ 1500 î.Hr. Creta se număra printre „marile puteri”, alături de Egipt, pe timpul Imperiului celui Nou, de hitiţii din Asia Mică şi de Babilon.

Creta domina tot traficul maritim din partea orientală a Mediteranei. Palatele ei erau somptuoase şi de un lux rafinat, densitatea populaţiei creştea continuu, reşedinţele spaţioase şi elegante se înmulţeau, coloniile din Rodos, Thera, Cythera.

Keos, Milet erau înfloritoare, însă civilizaţia aceasta dispare brusc, în urma unui eveniment tragic de mari proporţii, cu efecte dezastruoase: erupţia vulcanului de pe Thera şi seismul marin.

Această erupţie este analogă celei a vulcanului Krakatoa (care a modificat în întregime configuraţia strâmtorii Sonde, în 1883) fapt confirmat de geologie şi oceanologie.

Descoperirile arheologice de la Santorin, în 1967, au fost indicii care au atras atenţia: ruinele caselor erau îngropate sub o masă de cenuşă vulcanică. Către interior, insula principală prezenta o faleză aproape continuă, cu o înălţime de peste 250 de metri, al cărei relief putea fi denumit „*caldeira*” (un crater prăbuşit deasupra unei pungi de magmă secată de erupţii). Dimensiunile acestui crater (cu un diametru de zece kilometri), amploarea prăbuşirii, constituie criteriile de evaluare a importanţei catastrofei: seismele, distrugerea solului care nu mai poate da roade din cauza căderii cenuşii vulcanice (un strat de mai mult de 10 centimetri împiedică exploatarea pământului mulţi ani de-a rândul), distrugerea edificiilor, valuri uriaşe, de mai multe zeci de metri înălţime se rostogoleau pe coastele de nord şi de est, cu o viteză între 160 şi 200 de kilometri pe oră.

În afară de palatul din Cnossos, toate palatele, oraşele şi satele Cretei au fost distruse. Cetăţile au fost părăsite.

Erupţia aceasta a atins în Asia Mică civilizaţia hitită, iar în

Grecia, regatul micenian. Egiptul se afla în vremea aceea la apogeul gloriei sale, dar a avut de suferit efectele dezastrului (Spanuth îşi susţine părerile invocând un capitol din *Biblie*, referitor la „plăgile Egiptului”. 1)

Arienii părăsesc Imperiul lor scufundat

După distrugerea imperiului lor, arienii din nord care nu pot fi decât atlanţii, după părerea lui Jürgen Spanuth, iau drumul exilului, fugind de foamete şi de calamităţile naturii, în mod firesc, ei pornesc pe drumurile comerciale cunoscute din anul 2400 î.Hr., fiindcă au fost căile sigure de export al materiilor prime; deoarece îşi luaseră toate bunurile de preţ, iar drumul lor era lung şi greu, pentru a uşura povara pe care o purtau, au fost nevoiţi să renunţe la obiectele cele mai grele şi mai voluminoase.

1) autorul se referă, probabil, la capitolul 9 din *Vechiul Testament*:

„22. Şi a zis Domnul către Moise: «întinde mâna ta spre cer şi va cădea grindină peste tot pământul Egiptului: peste oameni, peste turme şi peste toată iarba câmpului din pământul Egiptului.»

23. Atunci şi-a întins Moise mâna spre cer şi a slobozit Domnul tunete, grindină şi foc pe pământ; şi a plouat Domnul grindină în pământul Egiptului.

24. Aceasta a fost o grindină foarte mare şi printre grindină ardea foc, cum nu mai fusese în tot pământul Egiptului, de când se aşezaseră oamenii pe el.

25. Grindina aceasta a bătut în tot pământul Egiptului, tot ce era pe câmp, oameni şi dobitoace; toată iarba câmpului a bătut-o grindina şi toţi pomii de pe câmp i-a rupt grindina”.

răspândindu-le în diferite locuri, acestea constituind astăzi urme edificatoare ale trecerii lor. Ascunzătorile unde au fost îngropate comorile nordicilor erau amplasaste de-a lungul căilor exodului şi a drumurilor comerciale.

„În cursul mai multor călătorii de studiu, povesteşte Spanuth, am cercetat în mod special urmele trecerii lor. Datorită numeroaselor piese originale descoperite în Suedia, Danemarca şi Germania de nord, a imaginilor reprezentate pe pereţii templului regal de la Medinet Habu, ştim cum arătau căştile, armele, veşmintele, ambarcaţiile, carele de luptă ale «Popoarelor Mării Nordului», folosite în secolul XIII î.Hr. Ori, aceste obiecte au fost găsite de-a lungul drumului parcurs de

atlanţi: bineînţeles, în Europa de nord, pe valea Elbei şi a Oderului, de-a lungul Dunării, în Grecia, în Creta, la Rodos, în Cipru, în Asia Mică, pe coasta sirio-palestiniană, până la hotarele egiptenilor.

Săpăturile au scos la iveală mărturii ale trecerii atlanţilor pe itinerariul «occidental», de-a lungul fluvilor Saale şi Inn, la altitudinea pasului Brenner, în Italia, Sicilia, Sardinia, Africa de nord. Toate obiectele acestea provin, fără îndoială, din sectorul nord-european şi datează din anul 1200 î.Hr. Pot fi văzute şi admirate în muzee şi în numeroase colecţii particulare”, afirmă, în concluzie, Spanuth.

Victoria atenlenllor asupra arienilor

Emigrarea în masă se produce din nord înspre sud. În prima parte a călătoriei lor, emigranţii se feresc de zonele populate, de teama izbucnirii unor conflicte nedorite; putem deduce că s-a găsit astfel un anumit „modus vivendi” 1) cu popoarele care locuiau în regiunile străbătute de ei.

Nordicii lui Jürgen Spanuth înconjoară ţările situate la nord de Elba apoi merg de-a lungul Dunării, în aval; ei străbat astfel Silezia, Boemia şi Moravia, coborând pe urmă în Câmpia Panonică, unde poposesc multă vreme.

Spanuth crede că este pe deplin îndreptăţit să afirme acest lucru, deoarece în Ungaria au fost descoperite numeroase depozite de arme şi de obiecte tipic nordice.

Când se hotărăsc să pornească din nou la drum, nordicii depozitează o parte importantă a bunurilor lor în locurile pe care le părăsesc (Ungaria actuală).

„Unii s-au îndreptat spre Grecia, alţii, spre Italia, în Grecia.au învins cu uşurinţă, rezistenţa care li s-a opus fiind destul de slabă, pentru că atât la Micene cât şi la Tyr cetăţile întărite fuseseră distruse de cutremure iar zidurile de apărare, de dimensiuni uriaşe, înălţate în mare grabă, au căzut repede. Cu toate acestea, năvălitorii nu au izbutit să pună stăpânire pe Acropola Atenei, care era apărată şi ea, conform principiilor arhitecturale ale oricărei

1) (lat.) mod de a trăi.

cetăţi importante, de un parapet uriaş, aşa-numitul „zid al pelasgilor” 1. Avântându-se în bătălie, atenienii, în frunte cu regele Kodros, au opus o rezistenţă îndârjită.

Eroismul lor a fost absolut unic, sub aspectul importanţei şi al forţei, întrucât străvechiul stat atenian a izbutit să stăvilească puterea

uriaşă a armatei năvălitorilor, păstrându-şi libertatea.

„Popoarele nordului” într-un lung marş războinic

Teza îndrăzneaţă a pastorului Spanuth este fundamentată atât pe propriile sale cercetări arheologice, cât şi pe anumite texte antice, de pildă cele ale istoricului grec Timagene.

„Lonienii, primii greci sosiţi în peninsulă, afirmă în continuare Spanuth, stăpânesc Atena şi Atica, rămânând conducătorii lor, în timp ce «Popoarele nordului» se instalează în toate celelalte regiuni cucerite. Atenienii îi numesc dorieni, pe cei nou-veniţi, de la numele tribului *dori* sau *duri*, *a* căror patrie originară se aflaj De coastele Mării Nordului, între Elba şi Weser”. În timpul domniei împăratului Augustus, istoricul Timagene, după ce se documentase cu „tot felul de cărţi”, preciza că:

1) Pelasgii sunt vechii locuitori ai Greciei (cei din Tesalia), Cretei şi Asiei Mici; „zidurile pelasgilor” sunt de dimensiuni gigantice, ciclopice (îndeosebi la Micene).

„Dorienii populau odinioară regiunile de coastă ale oceanului. Dar, într-o bună zi, şi-au părăsit insulele îndepărtate şi aşezările situate de partea cealaltă a Rinului, din cauza nenorocirilor care le distruseseră vatra strămoşească: inundaţiile catastrofale care spulberaseră totul şi războaiele neîncetate. După căderea Troiei (începutul secolului XIII î.Hr.) o parte a poporului dorian s-a stabilit aici, construind primele aşezări în nişte regiuni care nu erau populate.

Dar cea mai mare parte a „Popoarelor nordului” şi-a continuat peregrinarea. Datorită flotei construite şi echipate la Naupaktos, aproape de golful Corintului, au cucerit şi au ocupat Peloponezul, Creta, Ciprul şi Rodosul. După aceea, pătrunzând în Asia Mică şi supunând imperiul hitit, au ajuns până la Karkemis, pe malurile Eufratului, au străbătut Palestina şi Siria, oprindu-se la hotarele egiptene, au început să-şi desfăşoare armatele, pregătindu-se de bătălie, după cum ştim din inscripţiile gravate pe templul regal de la Medinet Habu”.

Invadarea Egiptului

Primele atacuri ale „Popoarelor nordului” împotriva Egiptului au avut loc în timpul domniei faraonului Seti al II-lea (1210 – 1205 î.Hr.). Bătălia cea mai crâncenă a marcat cel de-al cincilea an de domnie a lui Ramses al III-lea (1200 – 1168 î.Hr.). Venind dinspre Palestina şi Libia, atacând şi coastele, „Popoarele nordului” purced la o

invazie a

Egiptului conform unui plan bine chibzuit. Aceasta este lupta titanjcă relatată de inscripţiile de la Medinet Habu şi de-textul lui Platon (*Timaios*):

„Regii atlanţilor dispuneau de Libia, până la Egipt, şi de Europa, până la Tyr. Grupâ**ndu-**şi forţele, concentrâ**ndu-**le, ei aveau de gând să supună teritoriul vostru (Grecia) şi al nostru (Egiptul) în decursul unei singure campanii militare".

Planul de a unifica ţările europene şi mediteraneene prin**tr-**o unică formă regală de conducere părea prea cutezător? în realitate nu era câtuşi de puţin himeric. Puterea nordicilor consta **într-**o armată perfect organizată şi bine dotată (dacă dăm crezare basoreliefurilor egiptene care înfăţişează bătălia). Armamentul şi echipamentul fusese „standardizat" în vederea campaniei militare; toţi duşmanii egiptenilor purtau acelaşi veşmânt militar, o cască cu coarne, specifică celţilor, sau o coroană de trestie, şi erau înarmaţi cu o spadă, două lănci şi un scut uşor. Şefii de armată purtau o haină lungă până la glezne, din**tr-**o singură bucată, care se închidea cu o fibulă având două braţe, broşa nordică adoptată de greci.

Toţi nordicii purtau părul lung, dar regii lor erau singurii care aveau dreptul să şi-l strângă **într-**o coadă răsucită apoi în formă de coc, prins strâns cu piepteni mari. Toţi bărbaţii aveau barbă în vremea aceea, dar soldaţii nordici nu purtau barbă, ceea ce demonstrează folosirea curentă a briciului (ca dovadă, în regiunile nordice au fost descoperite numeroase exemplare). Bărbaţii erau înalţi, zvelţi, aveau faţa prelungă, craniul alungit, nasul drept, fruntea înaltă, trăsături caracteristice rasei europene de tip nordic. Zece regi comandau această armată, al cărui şef suprem era regele filistinilor, poporul-conducător al coaliţiei nordice.

În armată se aflau mercenari sarzi şi sicilieni, precum şi soldaţi provenind din populaţiile supuse nordicilor; pentru bătălie erau aliniate mari unităţi de care de luptă, de cavalerie, precum şi o flotă de război. Regele dispunea, în total, de 10. oOOdecare de luptă, 1200 de corăbii şi un milion de oameni care-i aşteptau ordinele.

„Cifrele pot părea exagerate şi se prea poate să fie aşa, spune Spanuth, dar nu trebuie să tragem o concluzie pripită; chiar pentru vremea aceea, o populaţie de şase sau şapte milioane nu reprezenta ceva neobişnuit".

Armata aceea se regrupează, aşadar, în sudul Siriei înainte de a ataca Egiptul.

Egiptenii tale mâinile morţilor... pentru a-l număra în Egipt, Ramses al III-lea decretează mobilizarea generală, consolidează graniţele, la nord, întăreşte garnizoanele din porturi, îşi regrupează flota, bine echipată, având marinari încercaţi, înrolează mercenari şi recrutează astfel o armată uriaşă de oameni hotărâţi să învingă. Faraonul îşi concentrase deci toate forţele, fiind pe deplin pregătit să înfrunte duşmanul din nord, care pornise la atac. În această luptă dusă de două popoare deopotrivă de puternice, nu este precupeţit niciun efort pentru a obţine victoria asupra adversarului. Datorită armatei sale, atât de bine înzestrate, faraonul rezistă asaltului, dar obţine curând o victorie completă, nimicind, pe uscat, armata năvălitorilor. Sute de mii de nordici sunt ucişi sau luaţi prizonieri. Pe câmpul de luptă, egiptenii taie mâinile morţilor, pentru a-i putea număra mai bine: nicio cifră nu a fost înscrisă pe piatra comemorativă, dar se menţionează că erau atât de mulţi, încât păreau un „nor de lăcuste”, în privinţa prizonierilor, numărul lor era cel al „firelor de nisip de pe mal”. Femeile şi copiii care însoţeau trupele nordicilor au fost ucişi pe loc sau luaţi ca sclavi.

Pânze contra vâsle: o bătăile navală Inegală

Luptele pe uscat nu ar fi fost hotărâtoare pentru sorţii războiului dacă flota nordică ar fi dovedit o incontestabilă superioritate; un concurs de împrejurări şi o apreciere necorespunzătoare a terenului de luptă i-au fost potrivnice. Mai mult, aceşti bravi marinari erau obişnuiţi să navigheze pe ape învolburate, navele lor fiind dotate exclusiv cu vele. Din nefericire, bătălia navală avea loc în Mediterana, mare liniştită în general, iar în ziua aceea nu bătea deloc vântul. Cu velele strânse, navele nordice mergeau în derivă, în voia valurilor care le conduceau fără îndurare lângă vasele egiptene, de care s-au lovit ca de un zid de bronz. Ambarcaţiunile duşmane, manevrate de vâslaşi vânjoşi şi încercaţi, i-au înconjurat; arcaşii egipteni au aruncat o ploaie de săgeţi ucigătoare, nimicind echipajele; alţii, folosind grapina” au încercat să apuce velele strânse, astfel încât să se răstoarne vasul. Mulţi nordici au fost aruncaţi peste bord şi masacraţi; alteori au fost folosiţi ca un scut uman, după ce au fost legaţi de bordaj2). Marinarii nordici, dezavantajaţi de vremea prea blândă, lipsiţi de vâslele, cu ajutorul cărora ar fi putut fugi din calea

duşmanului, sunt acum la discreţia egiptenilor; nu le mai rămâne decât să dovedească superioritatea lor morală, când soarta i-a lovit atât de cumplit. Basoreliefurile de la Medinet Habu înfăţişează scene cutremurătoare, care uimesc prin realismul detaliilor.

Nobilii prizonieri însemnaţi cu flerul roşu de faraon

Bătălia fiind pierdută, prizonierii sunt grupaţi şi legaţi în lanţuri doi câte doi. Egiptenii formează convoaie, pe care le îndreaptă spre lagăre, în marşul lung al celor învinşi, războinicii nordici păstrează, o atitudine demnă şi mândră”; ei îndură fără să crâcnească însemnarea cu fierul roşu, înjositoare şi dezonorantă, care le gradează pe trup pecetea faraonului. După aceea ei trebuie să răspundă unui şir

1) mică ancoră cu patru braţe.

2) înveliş exterior, metalic sau lemnos, al scheletului unei ambarcaţiuni.

de întrebări, în faţa unui public numeros, alcătuit din scribi şi personalităţi de vază.

„Datorită lor, scrie Jürgen Spanuth, egiptenii au obţinut o mulţime de informaţii cu privire la patria lor de origine, la itinerariul urmat, la proiectele alcătuite. Totul a fost înscris pe basoreliefurile şi papirusurile din templul faraonului”.

Faraonul îşi rezervase, ca pradă de război, zece regi şi prinţi nordici, osândiţi să participe la sărbătorirea „triumfului” duşmanului lor, în rândurile învinşilor. Victoria faraonului Ramses al III-lea era zdrobitoare; cu toate acestea, hotărârea „Popoarelor nordului” a rămas neclintită. Ei nu au văzut în această înfrângere decât un episod nefericit al unei bătălii în care vor învinge, în cele din urmă.

Nordicii se instalează în regiunile din jurul bazinului Mării Mediterane

Silite de armatele lui Ramses al III-lea să se retragă, unele popoare nordice s-au repliat spre nord, iar altele şi-au continuat campania de cuceriri, la sud.

„Unii se stabilesc pe coasta palestiniană; este vorba despre tribul *lefilor*, pe care-i numim în prezent *filistini* (conform pronunţiei ebraice, *leii*, *a* cuvântul *feres*). Papirusul *Wen-Ămum* (datând din anul 1095 î.Hr.) menţionează că poporul sakar sau saksar s-a stabilit pe coasta de vest a Siriei; alţii, denen-ii, s-au stabilit în Cipru, în timp ce dori (sau dorienii) au colonizat Peloponezul, Rodosul şi insulele Mării Egee. Alţii au rămas în Africa de nord”, spune Spanuth.

Toate descrierile de care dispunem îi prezintă ca pe nişte oameni înalţi, cu pielea albă, părul blond şi ochi albaştri, trăsături „caracteristice ale rasei nordice”, după cum afirma Henri Lhote în studiul său despre picturile rupestre descoperite în **să-**hara, care atestă popularea unor teritorii africane cu nordici. Popoarele înfrânte în Egipt **s-**au stabilit, de asemenea, în Italia şi în regiunile învecinate, întemeind „civilizaţia terramărilor”.

Zvastică1 şi desene magico-rituale în 1967 şi 1968 **s-**au descoperit câteva vestigii ale acestei civilizaţii puternic marcate de arianism, zvastica fiind unul din simbolurile sale constante.

Cercetările au fost conduse, în Italia, de grupul spelologic Era/de *Săracco*, de la Clubul Alpin italian, sub îndrumarea unui arheolog de renume mondial, Bruno Portigliatti:

„Investigaţiile au fost efectuate în perioade diferite; în septembrie 1967, în Vallone dei Gravio, mai sus de San Giorgio, la 1400 m altitudine, **s-**a găsit o

1) cruce cu braţe egale, îndoite la capăt în unghi drept, servind ca simbol religios la unele popoare orientale (simbol sacru al Indiei); cuvânt provenind din limba sanscrită.

Pixidă cu capac (ceramică) – creaţie originală a civilizaţiei din Ciclade piatră dreptunghiulară (3, 30 m x 1, 30 m) acoperită de graffiti având forma zvasticii, probabil antropomorfe1 şi zoomorfe.

În aceeaşi regiune, după cercetări minuţioase, îndelungate, **s-**au descoperit vestigiile unor clădiri: un bloc dreptunghiular, lung de aproximativ 2 metri, terminat în formă de elipsă; o construcţie măreaţă, din pietre cântărind fiecare mai mult de un chintal, cioplite în formă de pătrat, asamblate fără mortar. Ea este cu totul diferită de locuinţele de tip alpin.

În octombrie 1968, la 2054 m altitudine, în regiunea denumită Piano delle Cavalle **s-**a găsit un bloc dreptunghiular (4 m x lui) uşor înclinat pe o parte, asemănător cu precedentul (înclinaţia fiind de 45°). Şi aici suprafaţa era gravată cu simboluri în formă de cruce, care pot fi interpretate drept figuri antropomorfe stilizate. Alături de ele, incizate adânc, câteva discuri mici şi semiluni, care erau legate, probabil, de sistemul şi de cultul solar”.

Civilizaţia doriana şi stilul specific al palatelor cretane

Spanuth remarcă faptul că nordicii au pătruns şi **s-**au stabilit în Grecia tocmai în vremea aceea; o nouă civilizaţie se dezvoltă, civilizaţia

doriana, prosperând într-un timp uimitor de scurt, după cum

1) cu formă de fiinţă omenească.

dovedesc rezultatele obţinute de cercetările arheologice.

„Impulsul dat de *Popoarele nordului*, determină ivirea din haos a unei noi lumi elenice” afirmă istoricul englez Webster1.

În Creta, în partea de vest a insulei unde se statornicise un grup nordic, progresul şi bunăstarea se remarcă din nou, după o îndelungată perioadă de stagnare.

„Stilul de viaţă – scrie Spanuth – importat şi impus de cei nou-veniţi nu are nimic comun cu viaţa comercială şi veselă a vechilor cretani; este mult mai impunător, tinzând către grandios, fapt neîntâlnit până acum (specialiştii îl numesc «stilul palatin»). Modul de fabricaţie a vaselor de ceramică se schimbă, şi el; atmosfera generală este mai rigidă, însufleţită de un spirit mult mai războinic. Textele sunt transcrise în greaca veche. Popoarele nordului au succedat cretanilor şi au modificat profund civilizaţia insulei, îmbogăţind-o”.

1) T.B.L. Webster, în lucrarea *De la Micene la Homer* (*From Mycenae to Homei*), publicată la Londra în 1958, consacră un capitol întreg „teoriei ariene” a Atlantide! susţinută de Jürgen Spanuth, constatând că se bizuie pe „elemente esenţiale, foarte reale, pe cercetări conduse de un spirit ştiinţific riguros, contrar nenumăratelorteze închinate acestui subiect, care oferă mai curând o viziune poetică decât o abordare ştiinţifică a acestui continent dispărut. Spanuth nune invită să visăm; el pune la dispoziţie mai multe dovezi şi ne îndeamnă să facem cercetări temeinice. Desigur, teoria este aridă, dar mult mai apropiată de realitate decât fantezistele legende ţesute în jurul Atlantide!” (n.a.).

Înrudirea tainică dintre dorieni şi germani

Atena, singurul stat grec care a ţinut piept năvălirii „Popoarelor nordului”, îşi apără cu îndârjire teritoriul, respingând orice tentativă de invazie. Războaiele neîncetate împotriva dorienilor sunt citate de Platon în *Timaios*, adăugând precizarea că: «Popoarele mării» au cucerit şi au supus toate celelalte state greceşti, în timp ce la Atena (şi în Atica) populaţia ioniană poate, pe drept cuvânt, să se considere „autohtonă1, în felul acesta se explică şi înrudirea – remarcată frecvent, dar care a rămas multă vreme tainică – dintre dorieni şi germani. Spartanii, dorieni tipici, au păstrat multă vreme amintirea obârşiei lor, a acelei epoci în care „inundaţiile şi războaiele

neîntrerupte” nu-i siliseră încă să-şi părăsească „insulele îndepărtate şi regiunile situate de cealaltă parte a Rinului” (Tima-gene). Cu multe secole înainte ca *oekumene*să fi desemnat Grecia, Creta, insula Cipru, coastele A-fricii de nord, Sicilia şi Italia de sud, se stabilise o comunitate foarte strânsă între diferitele ramuri ivite din trunchiul comun al „Popoarelor nordului” sau al „Popoarelor mării”, cu alte cuvinte, al atlanţilor, conform tezei lui Spanuth.

1) *oekumene*, în greacă, înseamnă „teritoriu locuit”; la vechii greci *oekumene* însemna totalitatea teritoriilor locuite de oameni.

Identificare prin denumiri

Reamintim că etnologul german se referă la textele lui Platon, la Homer şi la alţi câţiva istorici greci, pentru susţinerea tezei sale despre o Atlantidă nordică. Am citat, anumite concordanţe pe care Spanuth le subliniază, şi anume: invazia, descrisă de texte sau de reprezentările templului egiptean de la Medinet Habu, istoria Atlantide! relatată de Platon, şi tot ce se ştia despre vechii nordici arieni.

Să analizăm teza sa, cu toată atenţia:

Primul argument în favoarea lui Spanuth: diferitele denumiri pentru caracterizarea poporului atlant, în relatările străvechi.

În *Critias*, se spune că ţara atlanţilor – a celor care au năvălit în Grecia – se află la nord, direcţia fiind raportată la Egipt şi la Grecia, sau, mai precis, „în direcţia vânturilor de nord”.

Autenticitatea textului lui Platon

Autenticitatea textului care reproduce relatarea lui Solon este confirmată prin confruntarea cu inscripţiile egiptene de la Medinet Habu. Marele preot Sonchis îi încredinţase lui Solon anumite taine, care, la rândul lui, le-a comunicat unui prieten, Dropides, iar acesta le-a transmis nepotului său, Critias cel Tânăr: „Aceste însemnări aparţineau bunicului meu şi le-am moştenit eu, care le studiasem în copilărie cu deosebită atenţie”.

Povestea Atlantidei transmisă de Platon se referă exact la o perioadă hotărâtoare, în jurul anului 1200 î.Hr. Catastrofele naturale descrise sunt cele care au provocat năruirea civilizaţiilor minoice, hitite şi miceniene; popoarele din „cea de-a noua curbă” sunt cele care au părăsit Germania de nord, Danemarca şi Scandinavia şi au venit să se lupte cu faraonul Ramses al III-lea pentru cucerirea ţării lui.

Inscripţiile gravate din ordinul lui, pe templul regal de la Medinet Habu, frescele care reproduc scene ale bătăliei, sunt

considerate de profesorul Friedrich Bilabel „texte de cel mai înalt interes istoric". „Perfect autentice, nu există nicio îndoială că sunt demne de toată încrederea", spune Spanuth.

Inscripţiile de la Medinet Habu indică două detalii importante: poporul care a năvălit în Egipt venea de la „capătul oceanului"; patria sa, insulele sale, se aflau la „miazănoapte". Prin urmare, denumirile date de egipteni sunt explicabile: „Popoare ale mării", „Popoare ale nordului", „Popoare venite din insulele Mării", „Popoare de la capătul pământului" sau „Popoare ale lipsei de lumină", această ultimă denumire putând fi aplicată numai popoarelor nordice, datorită lungilor nopţi polare.

Când Ramses al III-lea evocă victoria sa strălucită, el vorbeştedespre înfrângerea popoarelor „venite de la capătul pământului, din întunericul care domneşte pretutindeni şi dinspre coloanele cerului". Precizarea aceasta aminteşte de religia nordicilor, care aveau cultul coloanelor cerului; arheologul O.S. Reuter îi explică, de altfel, obârşia: pe considerente pur şi simplu astronomice: cultul unei coloane sprijinind bolta cerească, alungând noaptea care cuprindea cu încetul toată firea, nu putea să apară şi să fie practicat decât în nord. „Numai în regiunile de miazănoapte o coloană înălţată vertical indică nordul; spre sud, ea ar trebui să fie înclinată, pentru a obţine acelaşi rezultat".

Demonstraţie prin reducere la absurd

Spanuth îşi argumentează teza folosi**ndu-**se şi de anumite date geografice. Vem face demonstraţia prin reducere la absurd, eliminând, aşadar, toate ţările care nu puteau reprezenta Atlantida, din motive obiective evidente.

Mai întâi, se elimină toate ţările devastate sau invadate de atlanţi, conform principiului că un popor nu-şi distruge şi nu subjugă propriul său teritoriu.

După aceea, toate ţările care nu erau mărginite de o mare sau de un ocean, deoarece este incontestabil faptul că un popor denumit „Poporul mării" şi care a văzut cum se cufundă în valuri cea mai mare parte a teritoriului său, nu putea fi un popor continental.

În sfârşit, toate ţările situate în altă parte decât în nordul Greciei şi al Egiptului.

Este clar că peninsula Sinai, Siria, Palestina, Asia Mică, insulele Mării Egee, Creta, Grecia, Te-ssalia şi Macedonia, ţări ocupate sau

pustiite de năvălitorii atlanţi, nu sunt luate în consideraţie.

Iugoslavia de nord, Ungaria, Germania centrală sau de sud, Silezia şi estul european, teritorii exclusiv continentale sunt exceptate pentru acelaşi motiv.

Italia, care nu e mărginită de ocean, şi Spania, situată la vest de Grecia, pot fi eliminate fără şovăire, cu atât mai mult cu cât atlanţii au preferat să străbată Macedonia, Asia Mică şi Siria, pentru a ajunge în Egipt, când le-ar fi fost mult mai uşor să treacă peste un braţ al Mediteranei ca să ajungă în Africa de nord şi, de acolo, în Egipt, dacă Spania sau Italia ar fi fost teritorii atlante.

Singura regiune care nu figurează printre excepţiile menţionate este, fără îndoială, litoralul Mării Nordului, ca şi toate teritoriile din jur: nordul Hano-vrei, Schleswig-Holstein, insulele care le mărginesc, peninsula lutlanda, sudul Suediei, cu insulele Gotland şi Oland.

Atestare prin descoperiri arheologice

Dacă acceptăm localizarea Atlantide! în nord, trebuie să aducem dovezi arheologice complementare, puse la dispoziţie de formidabila migraţie a poporului atlant. Spanuth ne atrage atenţia asupra itinerariului acestui exod:

„Pornind din Schleswig-Holstein, atlanţii străbat Europa, spre sud. Ei năvălesc în Grecia, cuceresc toate statele greceşti, în afara Atenei şi a Aticei, şi trec apoi în Asia Mică. O altă ramură a acestui popor urmează un drum diferit, ajungând în Libia prin Sicilia. Cronicarii relatează, de altfel, că

«*Popoarele Mării Nordului*» atacă Egiptul atât la est, dinspre Palestina, cât şi la vest, dinspre Libia, cu ajutorul sicilienilor şi al sarzilor”.

Ori, este neîndoielnic faptul că un popor migrator de acest fel a lăsat în urmă dovezi ale civilizaţiei sale, prin tehnicile, materialele şi obiectele caracteristice acelui stadiu de dezvoltare, pe care Platon îl considera foarte evoluat. Dacă toate acestea vor fi descoperite în afara spaţiului nordic, ele vor constitui dovezi în sprijinul tezei lui Spanuth.

În 1870, arheologul A. Conze, studiind numeroasele vase de lut ars post-miceniene, descoperite în sud-estul Europei, a constatat raportul lor evident cu cele nordice.

Formele şi desenele sunt atât de asemănătoare încât arheologul a ajuns la concluzia că olarii aheeni au îmbinat tehnica lor cu aceea a poporului atlant, cotropitor al ţării lor.

În 1938, Friedrich Wirth declară, în urma unor descoperiri arheologice uimitoare:

„Originea nordică a acestui popor agresor este demonstrată cu prisosinţă, ţinând seama de epoca în care au avut loc invaziile”.

Wirth se referă la descoperirile făcute în Europa, în Asia Mică, în bazinul mediteranean, în Egipt, şi menţionează spadele nituite, pumnalele, vârfurile de lance de culoare cafeniu-închis, căştile cu coarne, coroanele de trestie, scuturile rotunde, ambarcaţiunile cu două etrave împodobite cu capete de lebădă, obiectele din aramă şi din fier, care, în epoca respectivă nu se aflau decât în ţările ocupate de „Popoarele nordului”. Aceste obiecte reprezintă dovezi palpabile, de netăgăduit.

Poporul acesta de năvălitori domină pe multiple planuri ţara în care se stabileşte; Spanuth ne îndeamnă să analizăm influenţa exercitată şi să o corelăm cu datele de care dispunem în privinţa obiceiurilor, credinţelor şi tehnicilor civilizaţiei atlante.

Scafandrii în căutarea Atlantidel

Este de ajuns să respectăm cu stricteţe indicaţiile date de Platon ca să găsim continentul dispărut.

Spanuth afirmă că a descoperit în acest fel Atlantida:

„După ce am înţeles că inscripţiile de la Medinet Habu corespundeau întru totul cu relatarea lui Platon, m-am hotărât, în 1933, să fac primele mele investigaţii submarine. Le-am localizat la 50 de stadii (9, 2 km) la răsărit de Helgoland. Nu am fost dezamăgit, dimpotrivă! în spatele masivului stâncos al Helgolandului, scafandrii au găsit vestigii ale incintei şi ruinele cetăţii Basilea. Fragmente din zidurile de apărare ale templului şi fortăreţe! au fost recunoscute, ca şi diferite alte edificii. Numeroase lespezi, care acopereau piaţa situată în faţa templului şi a palatului, au fost readuse la suprafaţă. Am publicat fotografiile lor. **S-**a determinat materialul din care fuseseră executate şi care provenea din**tr-**o mină datând din epoca bronzului, situată la nordul regiunii Aalborg, în Danemarca. Aceste plăci au fost transportate, prin urmare, pe o distanţă mai mare de 400 de kilometri, atât pe uscat, cât şi pe mare”.

De atunci, Jürgen Spanuth a întreprins noi cercetări submarine în regiunea Helgolandului, cu rezultate foarte bune, dar nu şi-a putut duce până la capăt planul, din lipsa mijloacelor financiare corespunzătoare.

„Europa de nord a fost dominată de o civilizaţie superioară până la mijlocul secolului XIII î.Hr. Încă din anul 2400 î.Hr., Germania de nord şi Scandina-via meridională constituiau un centru cultural şi comercial deosebit de activ.

Pot afirma că lucrările mele au contribuit la cunoaşterea mai bună a acelor secole obscure (*die dunkelen Jahrhunderte*) care constituie protoistoria civilizaţiei noastre, din anul 1350 î.Hr.", conchide Spanuth.

Există peste cinci mii de lucrări, sute de mii de articole şi de studii felurite, dedicate acestui continent scufundat, care a generat teorii strălucitoare sau ciudate şi un număr infinit de ipoteze... şi de controverse.

Putem afirma că fiecare „atlantolog" îşi susţine cu convingere „adevărul" său – propria teză – cu privire la acest „mit suprem al umanităţii".

Sunt douăzeci şi patru de secole – Platon a scris *Timaios* aproximativ în 380 î.Hr. – de când legenda Atlantide! înflăcărează imaginaţia poeţilor, a istoricilor şi a savanţilor. O legendă fascinantă, pe care o reîntâlnim la greci, la popoarele asiatice, la cele din Europa de nord şi din Africa, prezentând două trăsături comune: o civilizaţie uimitoare şi dispariţia ei bruscă în apele învolburate care o distrug. Suntem de acord cu G. Glotz când afirmă că:

„*Legenda precedă istoria, dar o analiză riguroasă, însoţită de o metodă comparativă, poate descoperi elemente de istorie chiar în legenda propriu-zisă*".